

REGIONÁLNÍ STATISTIKY

Ročník 2014

Kód publikace 330129-14

Zlín, srpen 2014

Č. j.: 2/2014 - 8401

Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Zlínského kraje v roce 2013

Zpracoval:

Krajská správa ČSÚ ve Zlíně, oddělení informačních služeb

Vedoucí oddělení:

Ing. Leona Tolarová

Informační služby:

tel.: +420 577 004 935, e-mail: infoservis-zl@czso.cz

Kontaktní zaměstnanec:

Ing. Hana Stryjová, e-mail: hana.stryjova@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na Internetu: [**www.czso.cz**](http://www.czso.cz)

Údaje o Zlínském kraji naleznete také na Internetu: [**www.zlin.czso.cz**](http://www.zlin.czso.cz)

ÚVOD

Předkládaný materiál je analytickým obrazem vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Zlínského kraje v roce 2013, s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2008). Zahnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné. V textu jsme se snažili posoudit vývoj ve srovnání s ostatními kraji České republiky.

Vzhledem k systému postupného zpracování dat zatím nemáme k dispozici kompletní údaje za rok 2013. Proto můžeme v některých oblastech zpracovat hodnocení zatím pouze do roku 2012. Navíc v oblasti makroekonomiky (hrubý domácí produkt, hrubá přidaná hodnota, tvorba hrubého fixního kapitálu a navazující ukazatele) probíhá v současnosti rozsáhlá revize dat v celé časové řadě od roku 1995, a to jak na celostátní úrovni, tak na úrovni regionální. Její výsledky na regionální úrovni budou zveřejněny koncem letošního roku.

Aktuální údaje průběžně zveřejňujeme na internetu na adrese www.zlin.czso.cz. Komplexní pohled na vývoj v kraji poskytuje Statistická ročenka Zlínského kraje pravidelně vydávaná v průběhu měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o krátkodobém vývoji regionu nabízí Statistický bulletin Zlínského kraje, který vychází 95. den po skončení příslušného čtvrtletí.

Obdobné materiály byly zpracovány ve všech krajích České republiky. Také tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích.

Reprodukce výňatků z tohoto materiálu lze požívat, pokud je uveden jejich zdroj, s výjimkou reprodukce pro komerční účely. Citace mohou být zveřejněny jen s uvedením zdroje „Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Zlínského kraje v roce 2013“ a původu statistických dat v něm otištěných.

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit. Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 31. 7. 2014. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

OBSAH

Úvod.....	3
Souhrn hlavních poznatků.....	6
1. Demografický vývoj.....	7
2. Sociální vývoj.....	17
3. Ekonomický vývoj.....	36
4. Životní prostředí.....	58
Tabulková příloha	62
1. Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů	
Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - demografický vývoj.....	62
Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - sociální vývoj.....	63
Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - ekonomický vývoj.....	64
Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - životní prostředí.....	65
2. Vybrané ukazatele za Zlínský kraj	
Tab. 2.1 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj - demografický vývoj.....	66
Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj - sociální vývoj.....	67
Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj - ekonomický vývoj.....	70
Tab. 2.4 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj - životní prostředí.....	72
3. Vybrané ukazatele podle okresů Zlínského kraje	
3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Zlínského kraje.....	73

SOUHRN HLAVNÍCH POZNATKŮ

Demografický vývoj

- Počet obyvatel se snížil a to jak díky migračnímu úbytku, tak i díky přirozenému úbytku.
- Úhrnná plodnost se snížila.
- Jsme krajem s druhým nejmenším počtem cizinců.
- Přibývá obyvatel důchodového věku.
- Zvýšila se naděje na dožití jak u žen, tak i u mužů.
- Průměrný věk při rozvodu se zvýšil.
- Potratovost v kraji je dlouhodobě pod republikovými hodnotami.
- Průměrný věk obyvatel kraje roste, stejně jako ve všech ostatních regionech ČR.

Sociální vývoj

- Pracovní síla roste a zároveň stárne.
- Míra zaměstnanosti je dlouhodobě podprůměrná.
- Mezi uchazeči o práci převládají osoby do 40 let věku.
- Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu v kraji je nad celorepublikovými hodnotami.
- Dlouhodobě nízká mzdová úroveň.
- Roste podíl starobních důchodců.
- Průměrné důchody patří dlouhodobě mezi nejnižší.
- V kraji bylo nejméně trestných činů v přepočtu na tisíc obyvatel.

Ekonomický vývoj

- Hrubý domácí produkt na obyvatele v kraji od roku 2010 roste.
- Hrubá přidaná hodnota meziročně vzrostla.
- Převládajícím zdrojem financování vědy a výzkumu je podnikatelský sektor.
- Podíl domácností vybavených počítačem se neustále zvyšuje.
- Snižování osevních ploch se zastavilo.
- Došlo k bezmála dvojnásobnému nárůstu počtu prasat, produkce masa zaznamenala mírné zvýšení.
- Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb od roku 2010 neustále rostou.
- V průmyslových podnicích začal pomalý nárůst zaměstnanců, naopak jejich mzda začala klesat.
- Ve stavebnictví docházelo k poklesu zaměstnanců, zároveň i k poklesu mezd.
- Klesají počty stavebních povolení, stejně jako celková orientační hodnota staveb.
- Došlo k útlumu bytové výstavby.
- Do kraje přijelo více návštěvníků, nejvíce zahraničních hostů přicestovalo ze Slovenska.

Životní prostředí

- V kraji převládá nezemědělská půda. Ze zemědělské úpudy je více než polovina orné.
- Rozšiřuje se vodovodní síť, zvyšuje se podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů.
- Pokračuje klesající trend spotřeby vody.
- Snižování emisí hlavních znečišťujících látek se v kraji zpomaluje.
- Roste produkce komunálního odpadu.
- Ve výdajích na ochranu životního prostředí převažují neinvestiční náklady.

1. DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ

Opět zaznamenán pokles počtu obyvatel kraje

Zlínský kraj svou rozlohou 3 963 km² je čtvrtým nejmenším krajem v republice, avšak hustotou obyvatel 148,3 osob/km² je pátým nejlidnatějším. Na jeho území se v roce 2013 nacházelo 307 obcí, z nichž 30 má statut města. Ve městech žilo koncem roku 2013 59,0 % lidí z celkového počtu 586 299 obyvatel. Od vzniku kraje v roce 2000 se celkový počet bydlících v kraji každoročně snižoval s výjimkou let 2007 a 2008.

Počet obyvatel se během roku 2013 snížil o 1 394 osob, tj. o 0,2 %. Z devíti krajů republiky, ve kterých byl zaznamenán meziroční úbytek obyvatel, byl ten zlínský pátý největší. Nejvyšší roční úbytek obyvatel byl zjištěn v Moravskoslezském kraji (4 770 osob). Vyšší snížení obyvatel než ve Zlínském kraji bylo zjištěno ještě v Hl. městě Praze, Ústeckém a Karlovarském kraji. Naopak nejvíc obyvatel meziročně přibýlo ve Středočeském kraji, a to 10 520.

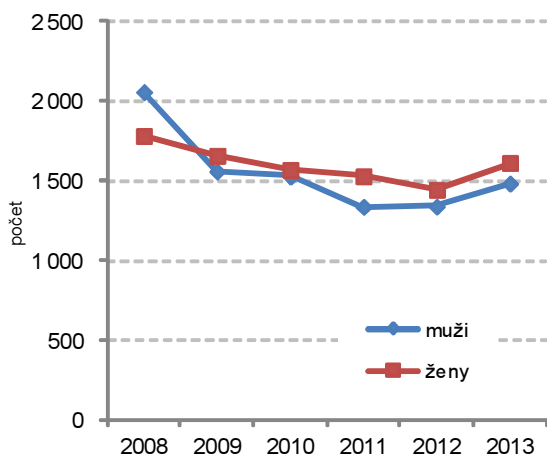
Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých okresech se od krajského mnoho nelišil. Ve všech okresech kraje bylo zjištěno snížení počtu obyvatel. Největší bylo zachyceno ve Zlínském okrese (o 0,2 %, tj. o 413 osob). Dále pak klesl počet obyvatel v okresech Uherské Hradiště o 365 osob (tj. o 0,3 %), Vsetín o 313 (tj. o 0,2 %) a Kroměříž o 303 (tj. o 0,3 %).

Přirozený úbytek (více obyvatel kraje ve sledovaném období zemřelo, než kolik se v kraji ve stejném časovém úseku narodilo dětí) byl zaznamenán ve všech okresech kraje, nejvyšší v kroměřížském (266 osob) a nejnižší ve vsetínském okrese (47 osob). Přirozenou měnou tak v kraji ve sledovaném roce ubylo 769 obyvatel.

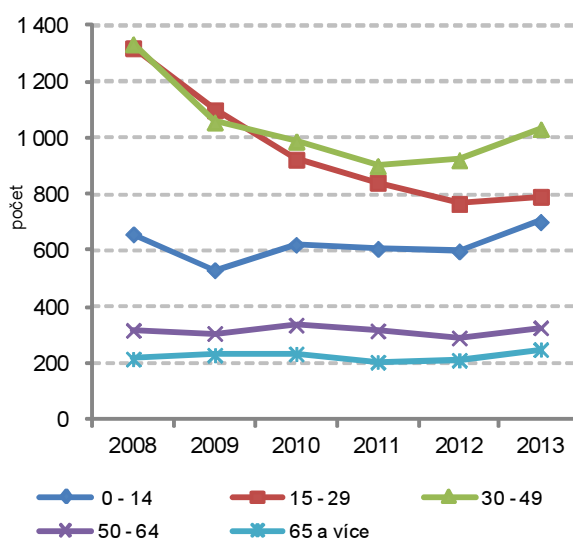
V přepočtu na tisíc obyvatel kraje se v roce 2013 živě narodilo 9,5 dětí a zemřelo 10,8 osob.

Na úbytku lidí v kraji v uplynulém roce, stejně jako v předchozích letech, se podílelo záporné migrační saldo. Migrační saldo kraje v roce 2013 dosáhlo záporné hodnoty v počtu 625 osob. Úbytek obyvatel stěhováním byl zjištěn ve všech okresech kraje, nejnižší v kroměřížském (37 osob) a nejvyšší ve vsetínském (266 osob).

Graf 1.1 Přistěhovalí do Zlínského kraje podle pohlaví

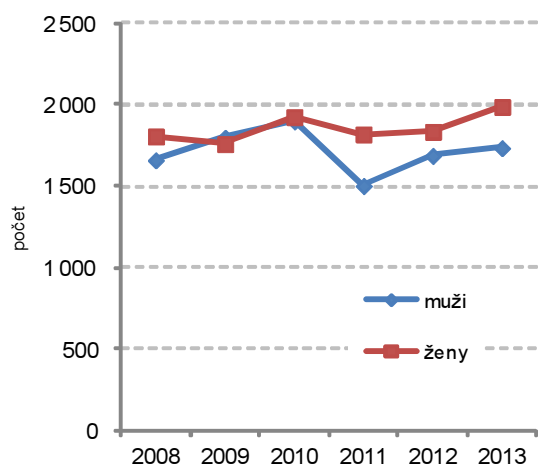
Graf 1.2 Přistěhovalí do Zlínského kraje podle věkových skupin

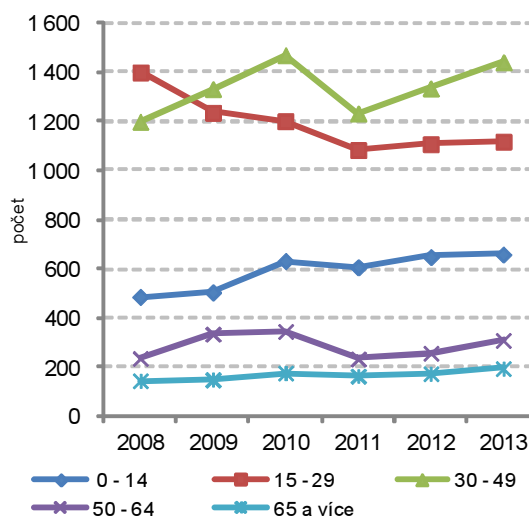
V roce 2013 se do kraje celkem přistěhovalo 3 100 lidí, z nichž bylo 52,1 % žen. Meziročně přistěhovaných lidí přibýlo 11,2 %, z toho počet žen se proti předchozímu roku zvýšil o 11,5 % (o 167 žen) a počet mužů vzrostl 10,8 % (o 145 osob). Nejvíce přistěhovaných osob bylo ve věkové skupině 15 až 64 let (69,3 %). Děti (věková skupina 0 až 14 let) se přistěhovalo 22,6 % a osob ve věku 65 let a více 8,0 %. Početně nejsilnější skupinou byly osoby ve věku 25 až 29 let, kterých se v roce 2013 do kraje přistěhovalo 13,4 % z celkového počtu přistěhovaných lidí.

V přepočtu na tisíc obyvatel se do kraje v roce 2013 přistěhovalo 5,3 osob.

Graf 1.3 Vystěhovalí ze Zlínského kraje podle pohlaví

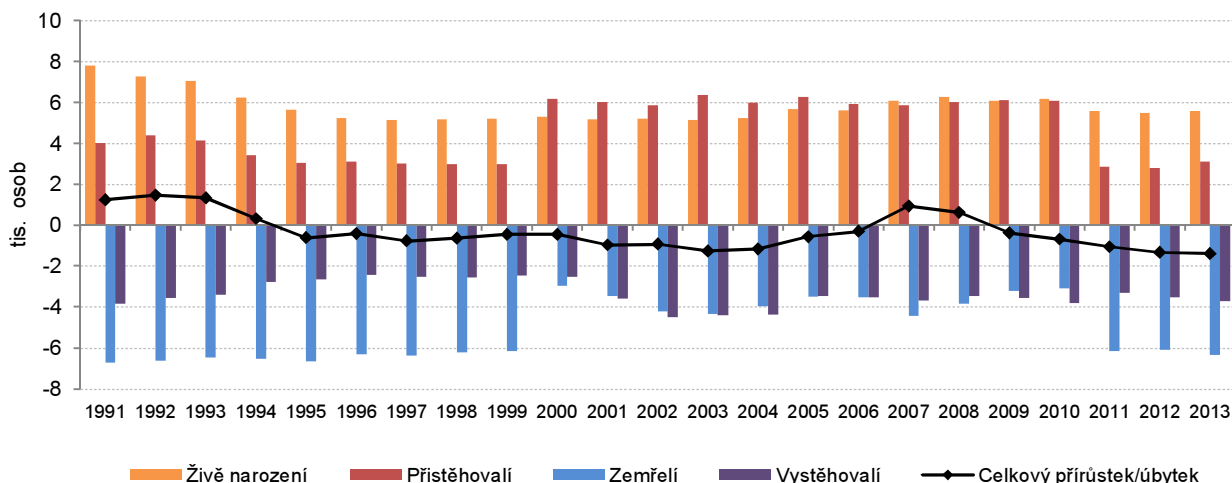
Graf 1.4 Vystěhovalí ze Zlínského kraje podle věkových skupin

V roce 2013 se z kraje celkem vystěhovalo 3 725 lidí, z nichž bylo 53,4 % žen. Meziročně se počet vystěhovaných lidí zvýšil o 5,7 %, z toho počet vystěhovaných žen proti předchozímu roku vzrostl o 8,3 % (o 152 žen) a mužů přibylo o 2,8 % (o 48 mužů). Nejvíce vystěhovaných osob bylo ve věkové skupině 15 až 64 let (77,0 %). Děti (věková skupina 0 až 14 let) se vystěhovalo 17,7 % a osob ve věku 65 let a více 5,2 %. Početně nejsilnější skupinou byly osoby ve věku 25 až 29 let, kterých se v roce 2013 z kraje vystěhovalo 19,4 % z celkového počtu vystěhovaných.

V přepočtu na tisíc obyvatel se z kraje v roce 2013 vystěhovalo 6,4 osob.

Graf 1.5 Pohyb obyvatelstva ve Zlínském kraji

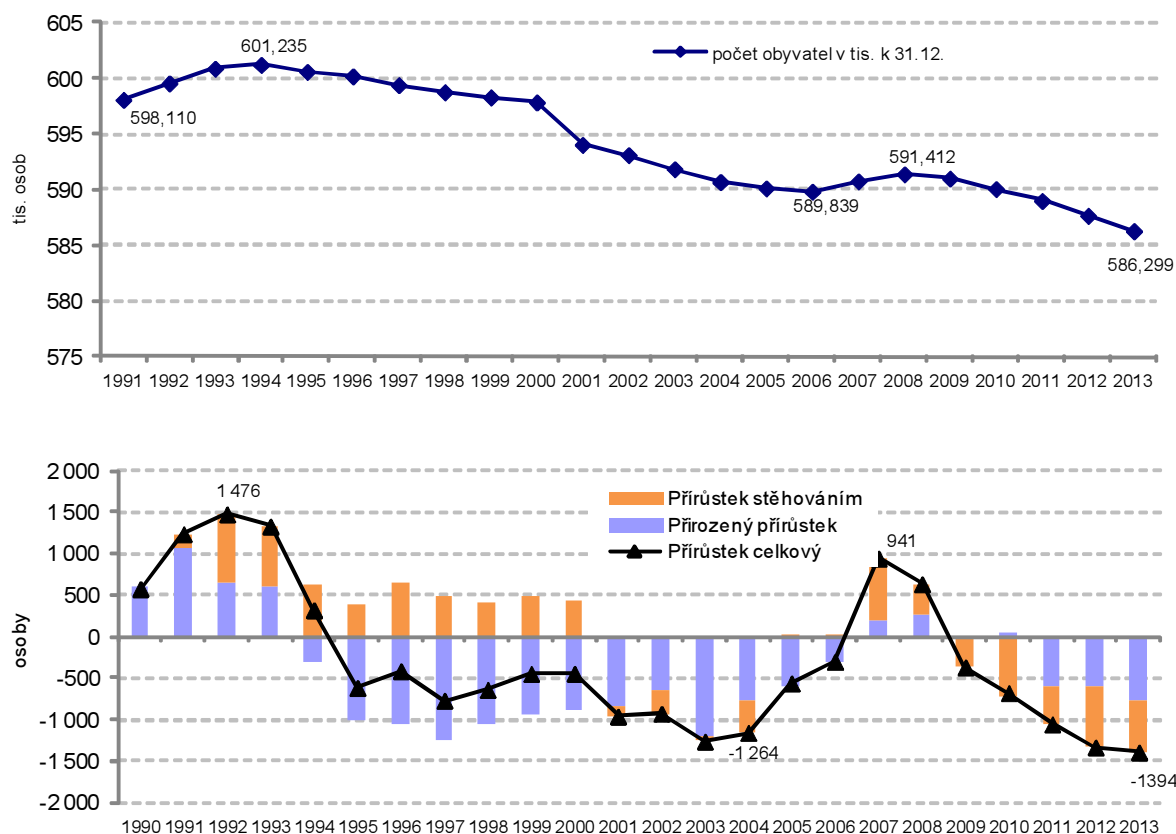

Jsmo krajem s druhým nejmenším počtem cizinců

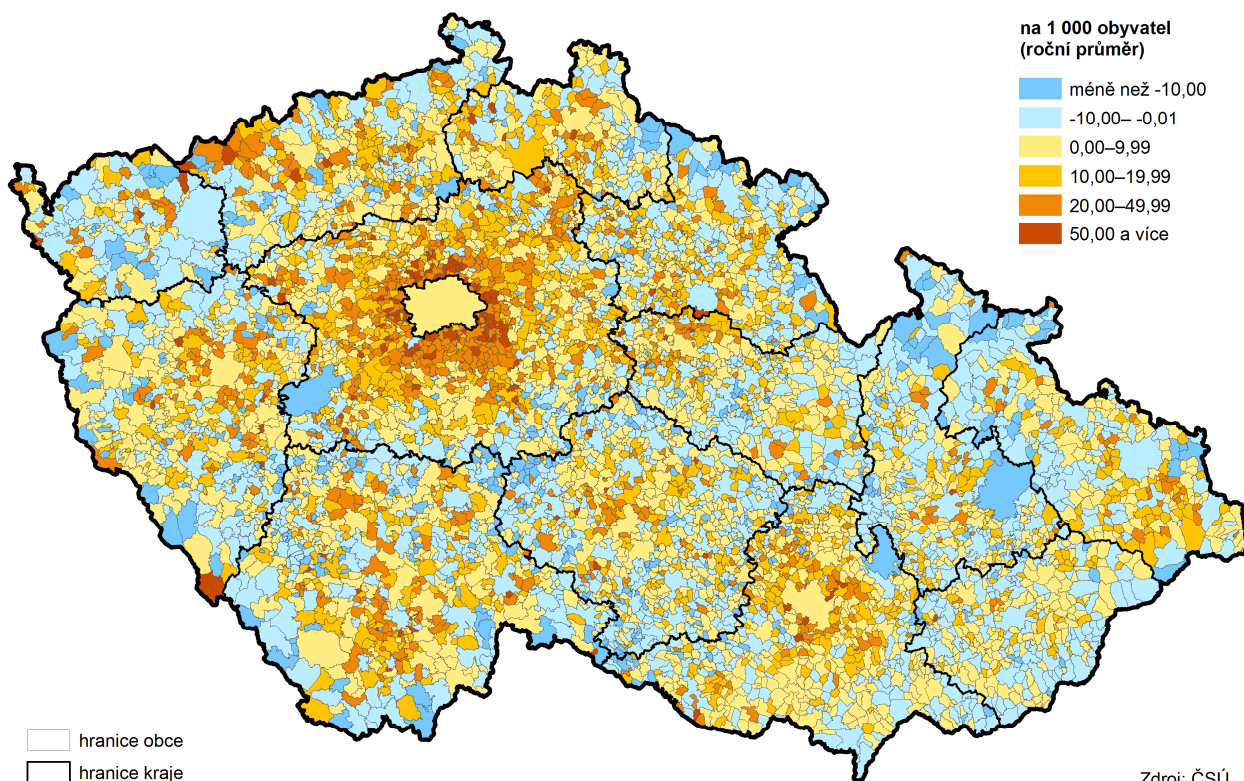
Podle statistiky cizinců se zaevidovaným dlouhodobým či trvalým pobytem na území České republiky k 31. 12. 2013 bylo na území Zlínského kraje evidováno celkem 8 034 cizinců (z toho 43,0 % žen). Ze všech krajů měl Zlínský po kraji Vysočina druhý nejnižší počet cizinců. V přepočtu na tisíc obyvatel kraje dosáhl nejnižší hodnoty 1,4 a předstihl tak kraj Vysočinu (s druhou nejnižší hodnotou 1,5).

Z celkového evidovaného počtu cizinců bylo ve Zlínském kraji nejvíce Slováků (44,6 %), Ukrajinců (11,4 %), Vietnamců (10,0 %), Poláků (4,0 %), Mongolů (3,6 %), Rusů (3,0 %), Němců (2,7 %), Rumunů (2,1 %), Italů (1,8 %) a Bělorusů (1,6 %).

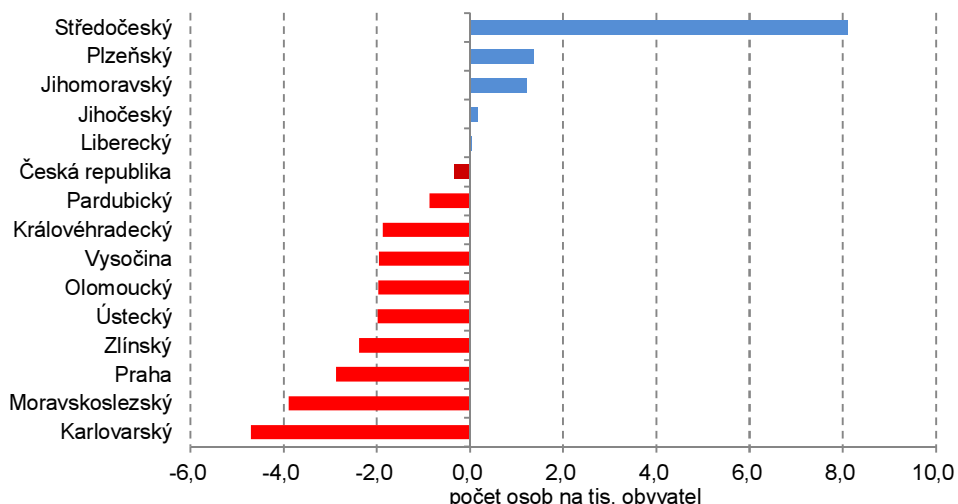
Graf 1.6 Počet obyvatel, přirozený, migrační a celkový přírůstek ve Zlínském kraji k 31.12.

Přírůstek obyvatel v obcích v letech 2008 až 2013

Graf 1.7 Celkový přírůstek (úbytek) na tis. obyvatel středního stavu v krajích ČR k 31. 12. 2013

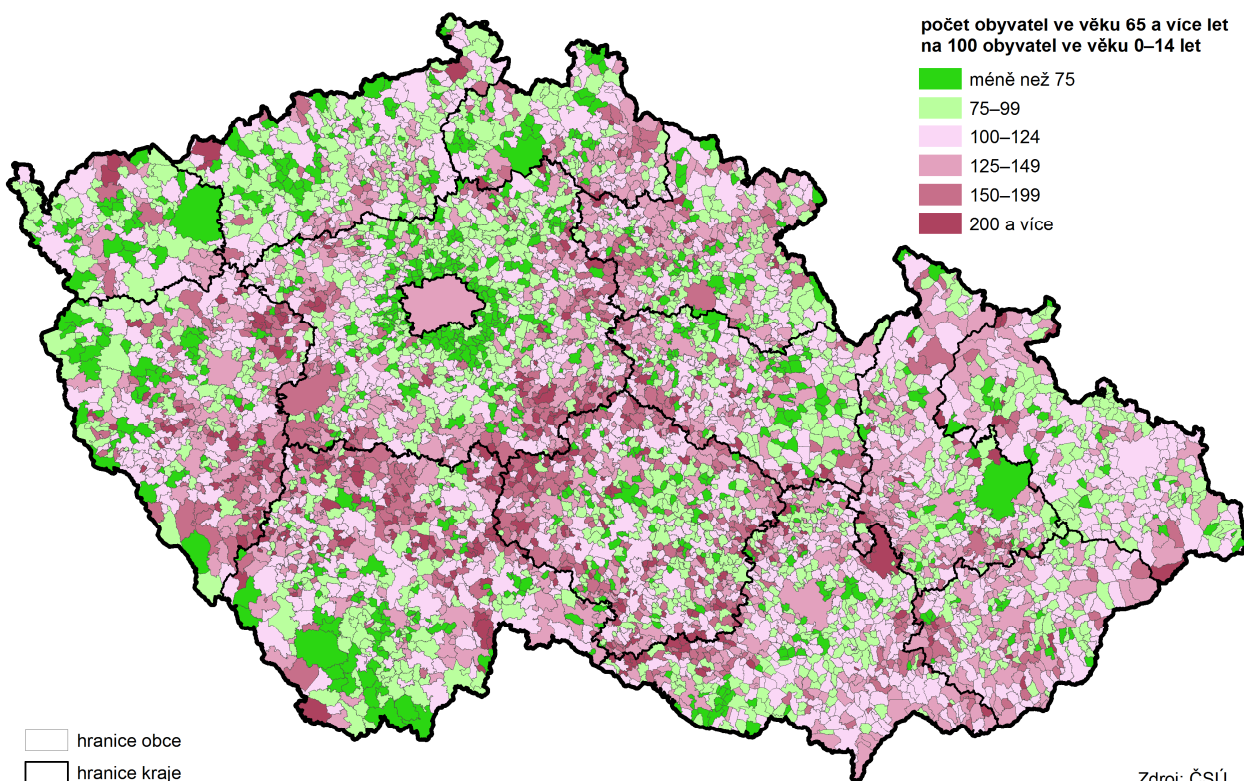
V kraji přibývá obyvatel důchodového věku

Z hlediska věkové struktury došlo meziročně ke změnám, které jsou zřejmé zvláště v kategoriích produktivních (15 až 64 let) a poproduktivních osob (65 let a starších). Proti roku 2012 podíl obyvatel v produktivním věku poklesl o 0,6 procentního bodu a naopak o 0,5 bodu vzrostl v poproduktivní skupině. Zastoupení dětské složky (0 až 14 let) se zvýšilo jen o 0,1 p.b. V souvislosti s tímto vývojem se tak během roku průměrný věk obyvatel kraje zvýšil z 41,7 let na 42,0 let. Tedy v absolutních hodnotách meziročně v kraji přibylo 391 dětí, ubylo 4 425 osob v produktivním věku a zvýšil se počet osob poproduktivního věku o 2 640.

Obyvatelstvo kraje stárne

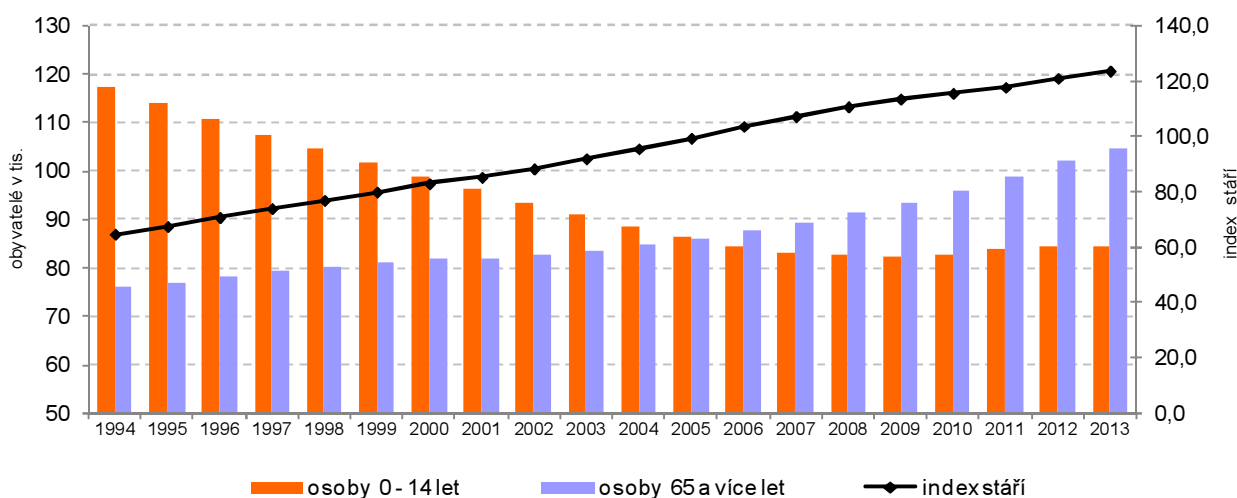
Ukazatelem, který zřetelně ukazuje na stárnutí obyvatel, je index stáří (podíl mezi nejstarší a nejmladší věkovou kategorií v %), který vzrostl ze 121,1 % v roce 2012 na 123,6 % v roce 2013. Z toho vyplývá, že tím, jak se nejstarší věková skupina obyvatel zvětšuje, tak stárne obyvatelstvo Zlínského kraje. Jak rychle bude v dalších letech obyvatelstvo stárnout, závisí výraznou měrou i na počtu narozených dětí.

Index stáří v obcích k 31. 12. 2013

Zdroj: ČSÚ

Graf 1.8 Věkové skupiny obyvatel Zlínského kraje a index stáří

Děti se narodilo více než v minulém roce

V roce 2013 se ve Zlínském kraji živě narodilo 5 585 dětí, což je o 92 více než v předchozím roce. Meziročně poklesl počet živě narozených dětí pouze v okrese Zlín, a to o 27 dětí, tj. o 1,5 %. V ostatních okresech se počet narozených dětí zvýšil. V uherskohradištském okrese o 68, ve vsetínském o 38 a v kroměřížském o 13 dětí. Průměrný věk matky v kraji se během roku zvýšil z 30,5 let na 30,7 let (při narození 1. dítěte průměrný věk matky vzrostl z 28,6 let v roce 2012 na 28,7 let v roce 2013). Podíl narozených dětí mimo manželství se proti roku 2012 zvýšil z 35,6 % na 37,4 % ve sledovaném roce. I přes nárůst o 1,8 procentních bodů, zůstal zlínský podíl mimomanželsky narozených dětí nejmenší ze všech krajů.

Tab. 1 Struktura obyvatel podle věkových skupin ve Zlínském kraji a jeho okresech

	Zlínský kraj			Okres Kroměříž			Okres Uherské Hradiště			Okres Vsetín			Okres Zlín		
	2008	2013	rozdil 2013 - 2008 v bodech	2008	2013	rozdil 2013 - 2008 v bodech	2008	2013	rozdil 2013 - 2008 v bodech	2008	2013	rozdil 2013 - 2008 v bodech	2008	2013	rozdil 2013 - 2008 v bodech
Počet obyvatel	591 412	586 299	1) 99,1	107 875	106 692	1) 98,9	144 533	143 129	1) 99,0	145 850	144 362	1) 99,0	193 154	192 116	1) 99,5
v tom ve věku (%):															
0 - 14	14,0	14,4	0,5	13,7	14,2	0,5	13,9	14,1	0,2	14,5	14,8	0,4	13,8	14,4	0,7
15 - 64	70,6	67,7	-2,8	70,8	67,9	-3,0	70,4	67,9	-2,5	70,7	67,7	-3,0	70,4	67,6	-2,8
64 a více	15,5	17,8	2,4	15,5	17,9	2,4	15,7	18,0	2,3	14,8	17,5	2,6	15,8	18,0	2,1
Průměrný věk	40,7	42,0	2) 1,3	40,8	42,1	2) 1,3	40,7	42,1	2) 1,4	40,2	41,5	2) 1,3	40,9	42,1	2) 1,2
Index stáří	110,8	123,6	12,9	112,8	125,5	12,7	112,7	127,4	14,7	102,4	117,9	15,4	114,8	124,3	9,5

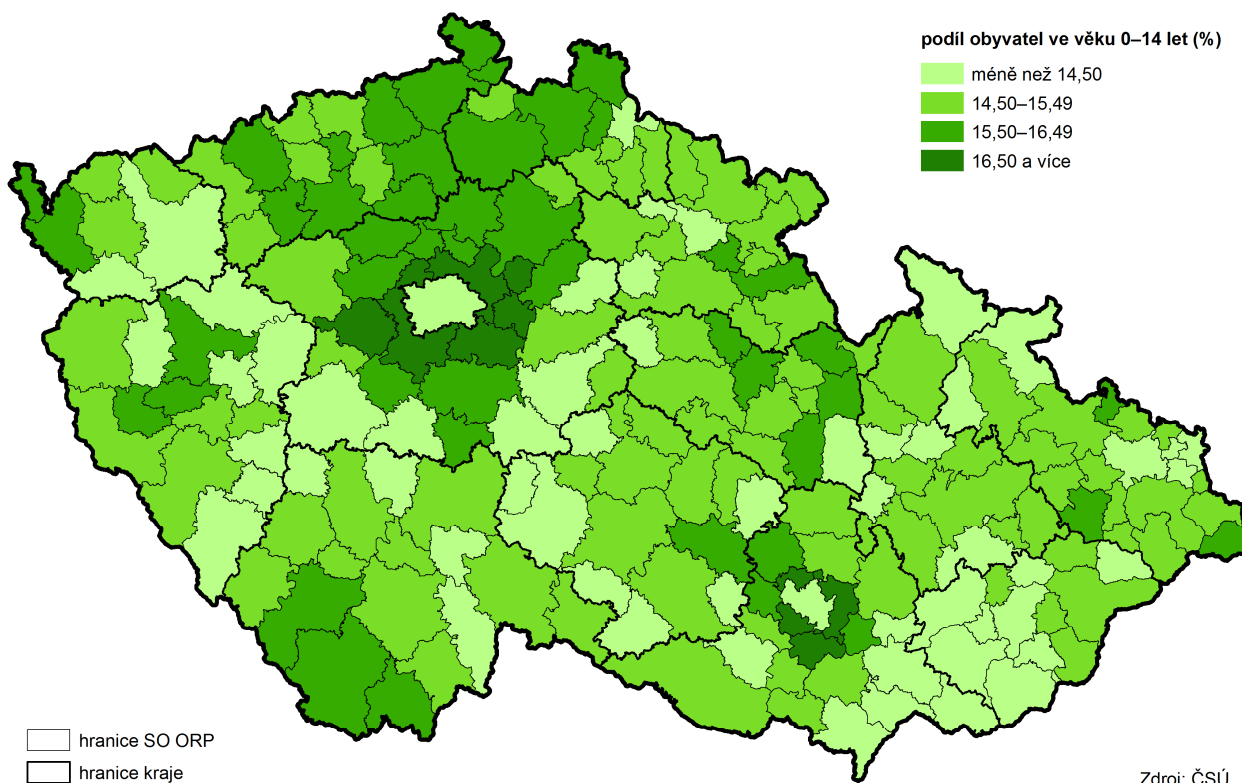
1) změna v %

2) změna v letech

Úhrnná plodnost se v kraji meziročně nepatrně snížila

Úhrnná plodnost ve Zlínském kraji se od roku 2008 snížila z 1,404 na 1,401 v posledním roce sledovaného období. V roce 2013 meziročně vzrostla o 0,055 bodu. I tak byly krajské hodnoty po celé toto pětileté období pod úrovní úhrnné plodnosti ČR.

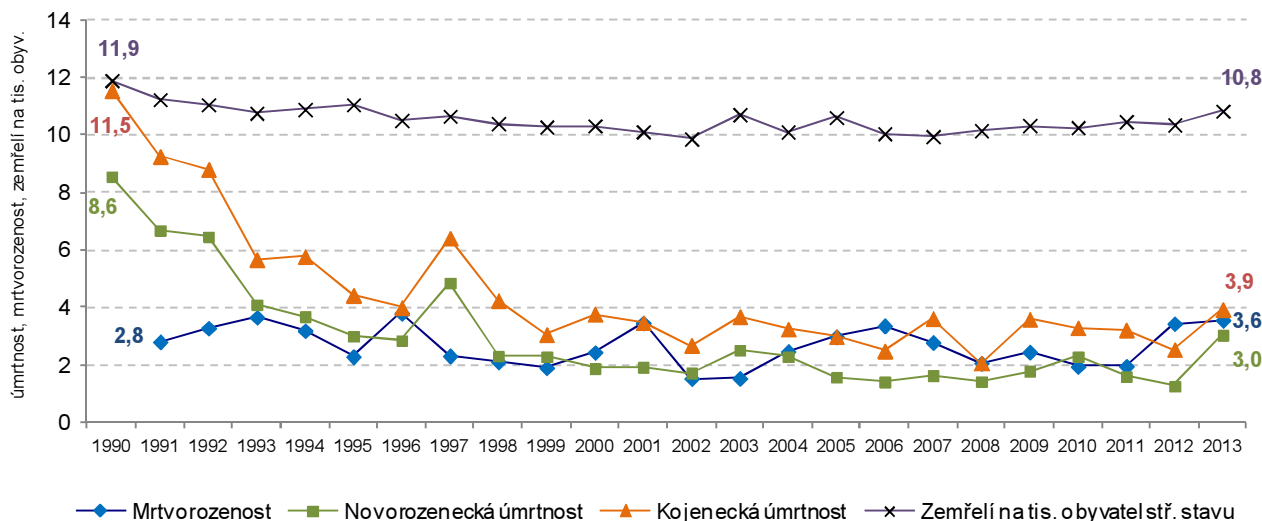
Děti ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2013

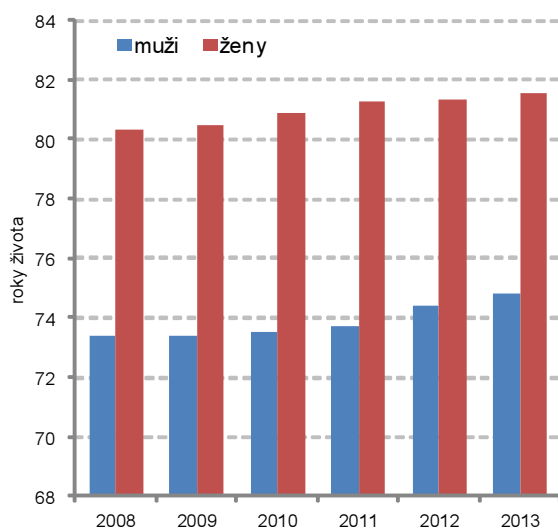
Naděje na dožití jak u mužů, tak u žen se zvýšila

Ke změnám docházelo i u naděje na dožití. Tento ukazatel říká, kolika let se v průměru dožije člověk právě narozený za předpokladu setrvání úmrtnostních poměrů platných v roce, ve kterém se osoba narodila. Případně vyjadřuje počet roků, který v průměru ještě prožije osoba právě např. 60letá za předpokladu, že po celou dobu jejího dalšího života se nezmění řád vymírání platný v době konstrukce úmrtnostních tabulek. Naděje na dožití při narození se zvýšila v kraji u mužů ze 73,38 let v roce 2008 na 74,79 let v roce 2013, u žen z 80,36 let na 81,56 let. Změny, i když méně výrazné, byly zachyceny také u naděje na dožití osob ve věku 60 let. Za posledních pět let se počet dalších let života prodloužil u mužů z 18,44 na 19,13 let, u žen z 22,76 na 23,67 let.

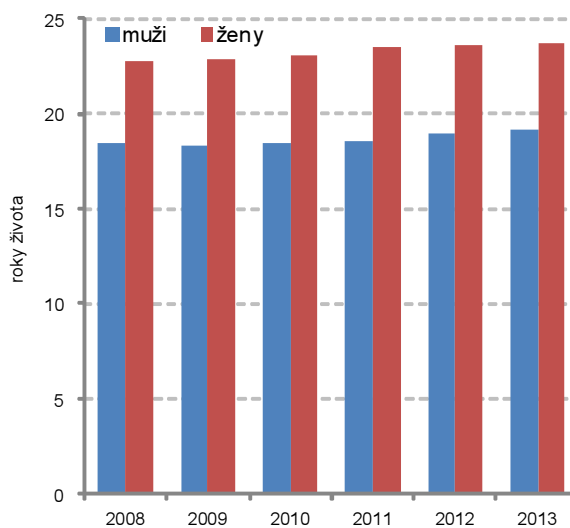
Graf 1.9 Úmrtnost ve Zlínském kraji

Graf 1.10 Naděje na dožití ve Zlínském kraji při narození

Graf 1.11 Naděje na dožití ve Zlínském kraji osob ve věku 60 let

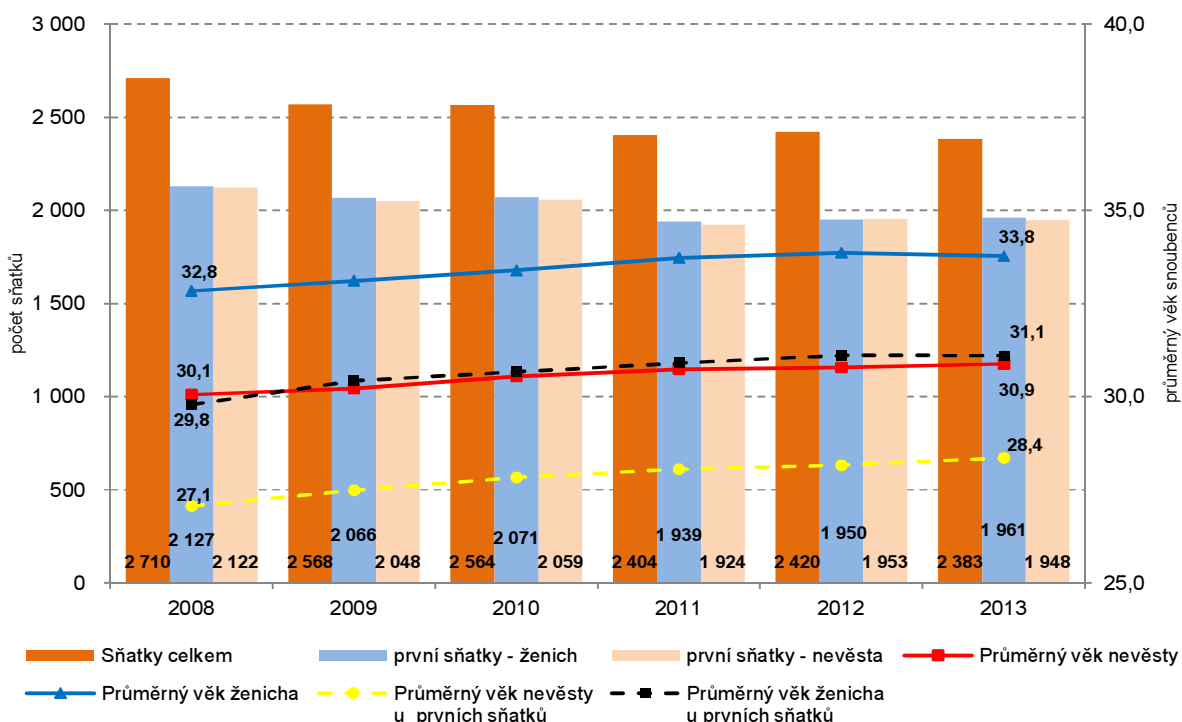
V roce 2013 zemřelo na nemoci oběhové soustavy více lidí než v předchozím roce

Nejčastějšími příčinami úmrtí v roce 2013 byly, stejně jako v předchozích letech, nemoci oběhové soustavy, jejichž podíl z celkového počtu zemřelých se proti roku 2012 snížil o 1,7 procentního bodu na 51,4 %. Do této skupiny příčin úmrtí patří především ostatní formy ischemické choroby srdeční a cévní nemoci mozku. Druhou nejčastější příčinou smrti byly v roce 2013 s podílem 22,1 % novotvary. Podíl těchto příčin úmrtí meziročně poklesl o 0,5 p.b. Třetí nejčastější skupinu úmrtí tvořily vnější příčiny. Ty zapříčinily v roce 2013 úmrtí 359 lidem, to je 5,6 % z celkového počtu zemřelých. Mezi vnější příčiny úmrtí patří také sebevraždy, jejichž podíl ve skupině vnějších příčin činil 27,6 % a proti předchozímu roku o 0,7 procentního bodu klesl.

Počet uzavřených sňatků se snížil

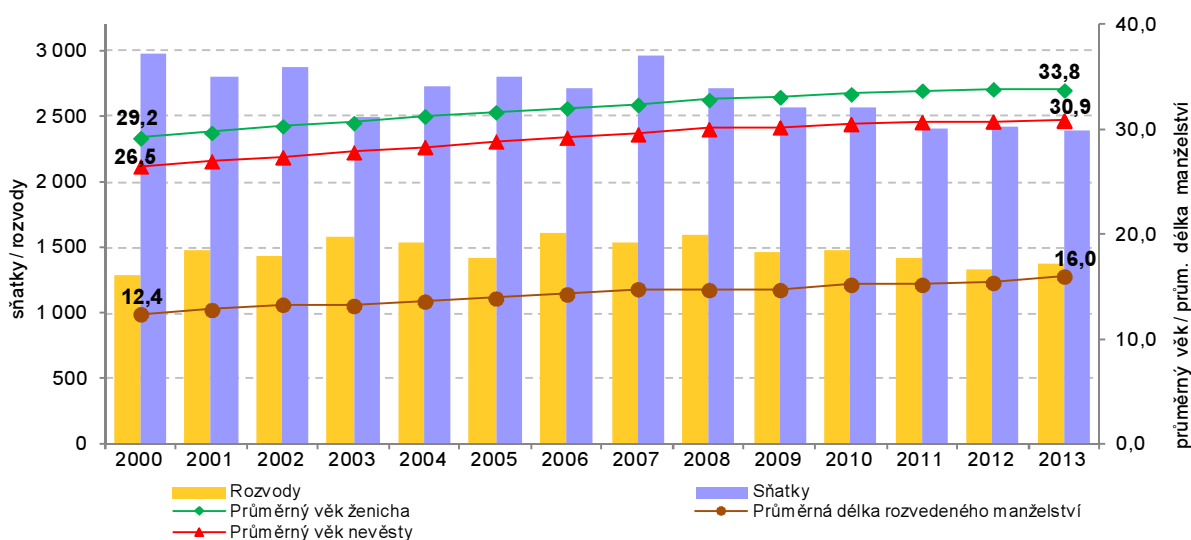
V roce 2013 bylo v kraji uzavřeno celkem 2 383 sňatků, což proti předchozímu roku znamená pokles o 37 sňatků (o 1,5 %). Proti počátečnímu roku sledovaného období 2008 se počet uzavřených sňatků snížil o 327 (o 12,1 %) a v celém pětiletém období je zřejmý klesající trend.

Graf 1.12 Sňatky a průměrný věk snoubenců ve Zlínském kraji

Věk snoubenců se mírně snížil Zvyšování věku snoubenců se v roce 2013 zastavil. Průměrný věk nevěsty meziročně vzrostl z 30,8 na 30,9 let a u ženicha poklesl z 33,9 na 33,8 let. U prvních sňatků byl průměrný věk snoubenců nižší, a to u nevěsty 28,4 let (meziroční zvýšení o 0,2 procentního bodu) a u ženicha 31,1 let (věk zůstal stejný, jako v předchozím roce). Počty sňatků v přepočtu na tisíc obyvatel mají od roku 2008 mírný klesající trend. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2008 (4,6 promile), v následujících dvou letech 4,3 promile a v dalších třech letech, tedy i v roce 2013, již pouze 4,1 promile.

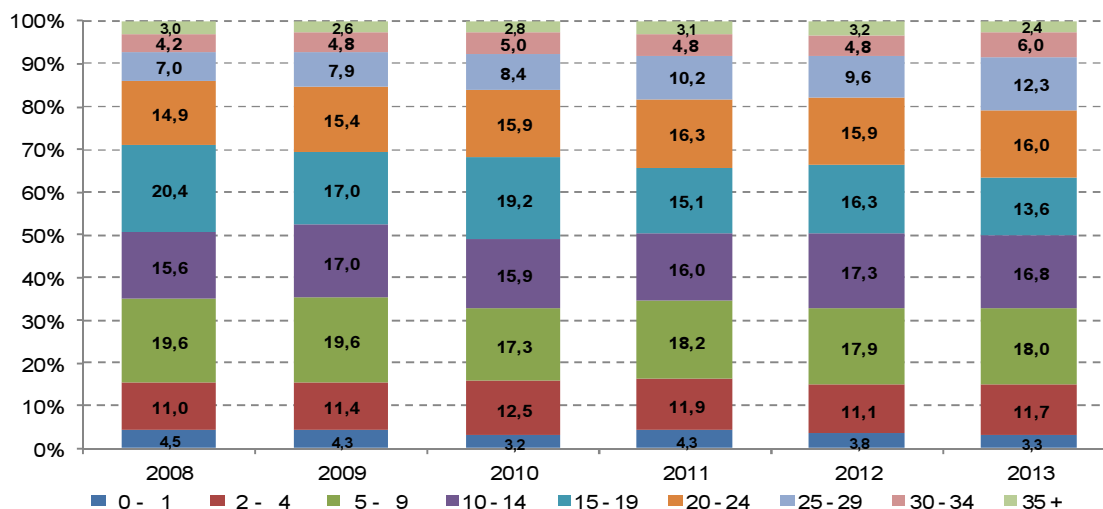
Graf 1.13 Sňatky a rozvody s průměrným věkem snoubenců a rozvedených manželů ve Zlínském kraji

Počet rozvodů meziročně vzrostl o 4,1%...

V posledním roce hodnoceného období bylo rozvedeno o 54 manželství více než v předešlém roce, a to celkem 1 381. V roce 2013 bylo nejvíce rozvedeno manželství, která trvala 5 až 9 let (celkem v 248 případech), dále pak 10 až 14 let (232), od 20 až 24 let (221) a také 15 až 19 let (188 rozvodů). Meziročně vzrostl nejvíce podíl rozvodů trvajících 25 až 29 roků, a to o 2,7 procentních bodů. Naopak nejvíce poklesl podíl rozvodů u manželství trvajících 15 až 19 let, a to o 2,7 p.b. V průběhu sledovaných pěti let se projevil největší i nejmenší rozdíl u stejných věkových skupin. Nejvíce se zvýšil podíl u manželství trvajících 25 až 29 let, a to ze 7,0 % v roce 2008 na 12,3 % v roce 2013. Nejmenší snížení bylo zachyceno u manželství trvajících 15 až 19 roků, a to z 20,4 % v roce 2008 na 13,6 % v posledním sledovaném roce. Průměrný věk při rozvodu se během pěti let zvýšil, a to u mužů o 2,4 roku na 43,7 let a také u žen o 2,3 roku na 40,9 let.

Graf 1.14 Rozvody ve Zlínském kraji podle délky trvání manželství – podíly v %

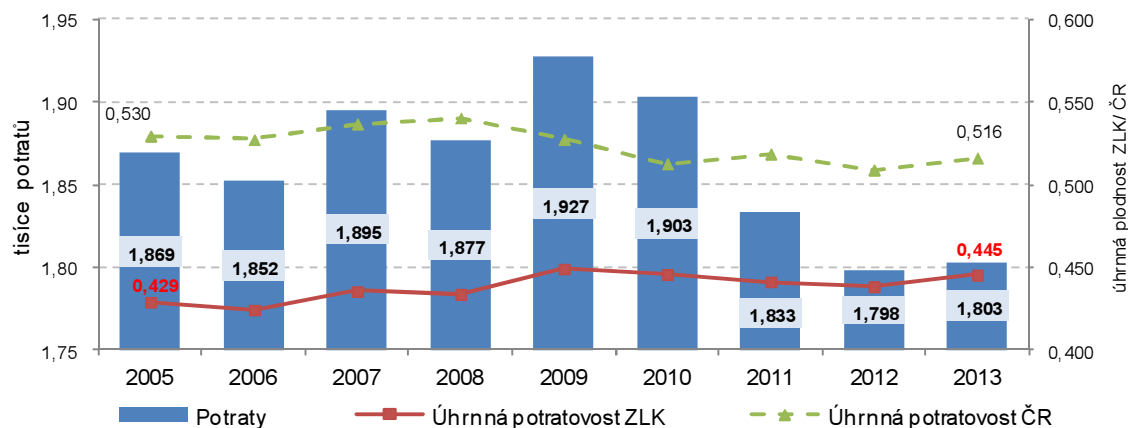

Nejčastější příčinou rozvodů ve všech sledovaných letech a stejně ze strany jak mužů, tak i žen byl uveden rozdíl povah, názorů a zájmů. Podíl této příčiny rozvodů se v průběhu pěti let zvýšil u mužů o 16,7 procentního bodu na 73,4 %, u žen o 16,2 procentního bodu na 74,7 %.

Největší podíl rozvedených manželství v roce 2013 byl bez nezletilých dětí (43,3 %), dále pak 28,7 % bylo manželství s jedním nezletilým dítětem a 23,5 % bylo se dvěma nezletilými dětmi.

V průběhu pěti let vykazoval index rozvodovosti (počet rozvodů na 100 sňatků) v jednotlivých letech rozkolísané hodnoty. Ve sledovaném období se snížil z 58,8 (rok 2008) o 0,8 procentního bodu. Meziročně však tento index vzrostl o 3,2 procentního bodu a dosáhl v roce 2013 hodnoty 58,0 %.

Graf 1.15 Potraty ve Zlínském kraji

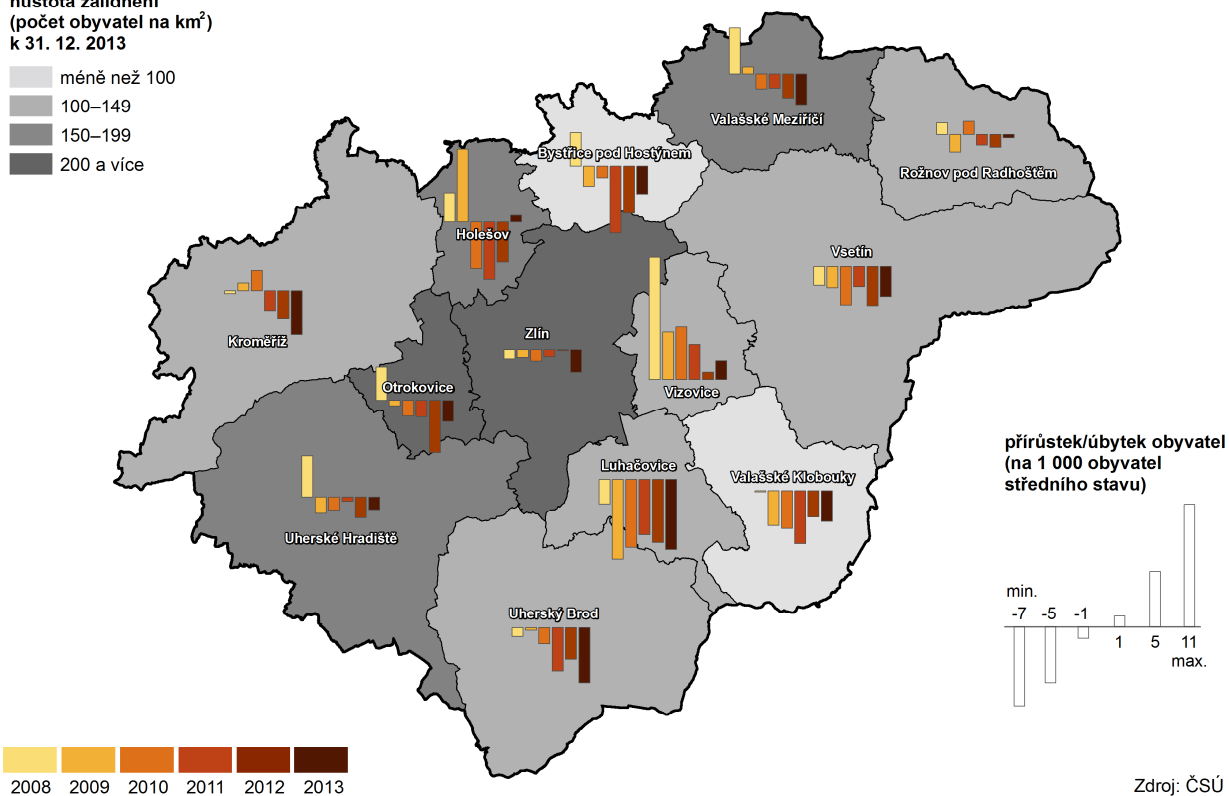
Počet potratů v kraji se mírně zvýšil

V roce 2013 bylo ve Zlínském kraji přerušeno celkem 1 803 těhotenství (z toho podíl umělých přerušení těhotenství činil 52,6 %). Proti minulému roku došlo ke zvýšení počtu potratů, a to o 5, tj. 0,3 %. Z pohledu ukazatele úhrnné potratovosti (průměrný počet potratů připadající na jednu ženu za předpokladu dané neměnné potratovosti a nulové úmrtnosti do 50 let) jsou zlínské hodnoty v posledních pěti letech pod republikovými hodnotami. V hodnoceném roce dosáhla potratovost v ČR hodnoty 0,516, ve Zlínském kraji 0,445.

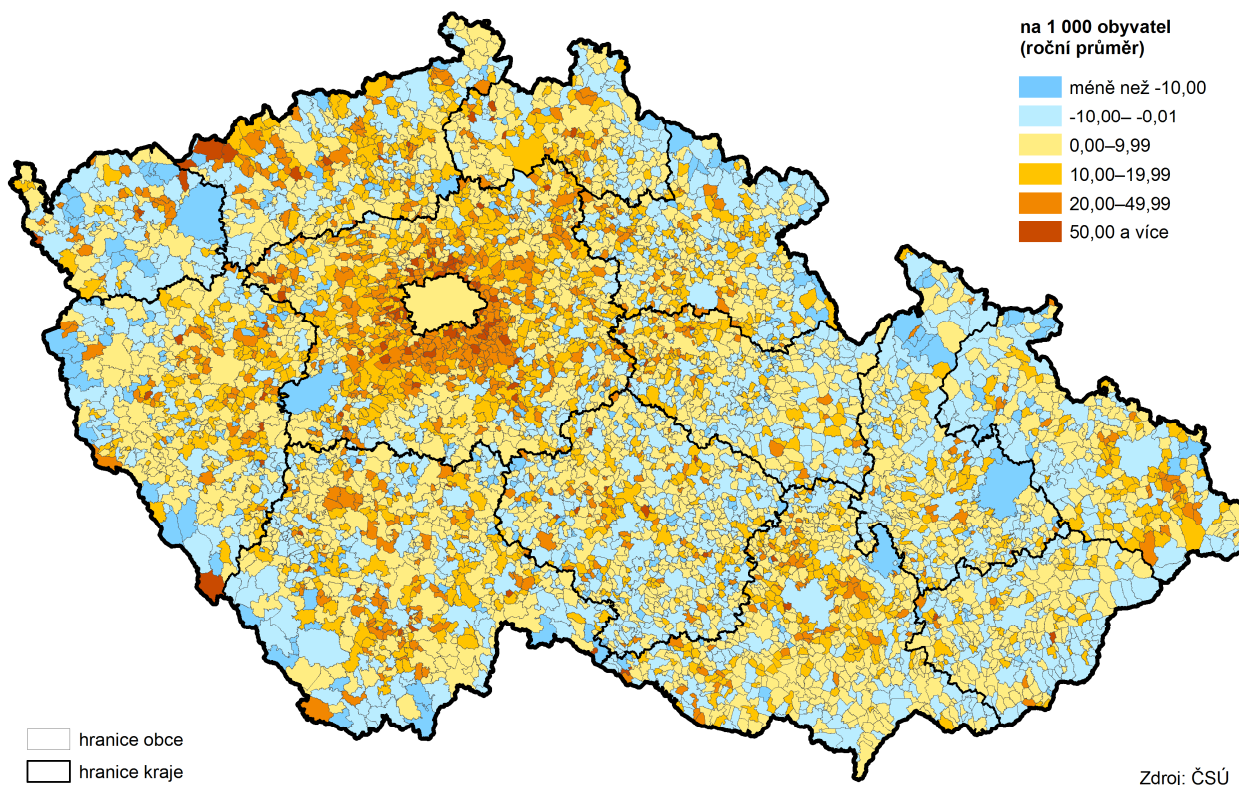
Pohyb obyvatel ve správních obvodech ORP Zlínského kraje v letech 2008 až 2013

hustota zalidnění
(počet obyvatel na km²)
k 31. 12. 2013

- méně než 100
- 100–149
- 150–199
- 200 a více

Prírůstek obyvatel stěhováním v obcích v letech 2008 až 2013

2. SOCIÁLNÍ VÝVOJ

Trh práce

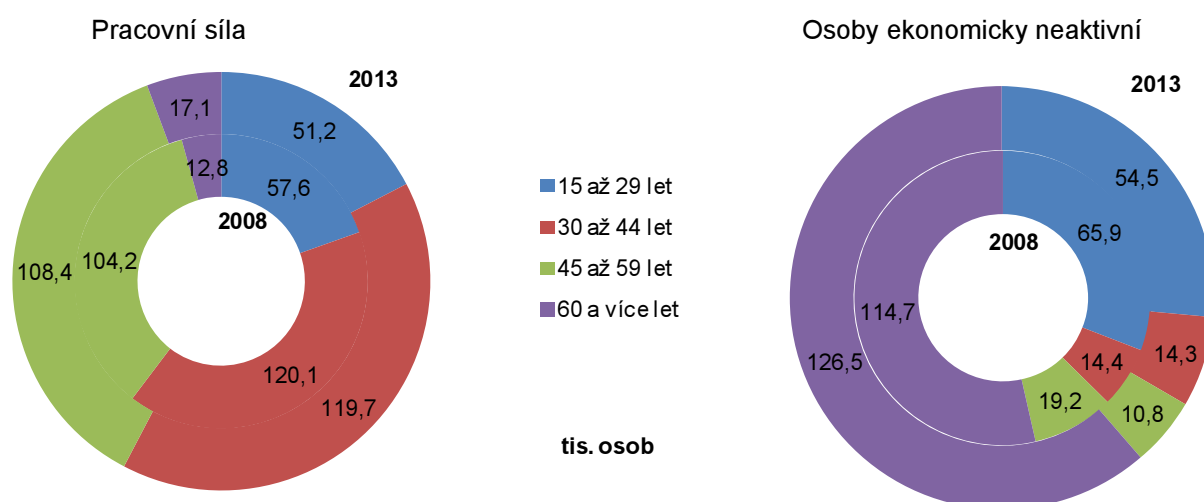
Pracovní síla roste

Na základě údajů z VŠPS¹ byl ve sledovaném období 2008 až 2013 přelomovým rokem 2010. Od tohoto roku se obrátil trend a pracovní síla se i přes pokles obyvatel ve věku 15 a více let začala zvyšovat. V roce 2013 dosáhla výše 293,6 tis. osob a tím překročila úroveň roku 2010 o 7,7 tis. osob, roku 2008 o 1,5 tis. osob. Došlo k významnému snížení počtu ekonomicky neaktivních osob, a to o 8,1 tis. ve srovnání s rokem 2008. V roce 2013 tedy populaci starší 15 let tvořilo 502,3 tis. osob, z toho pracovní síla představovala 59,0 % a ekonomicky neaktivní obyvatelstvo 41,0 %.

...a zároveň stárne

Změny ve věkové skladbě obyvatel, kdy se výrazně snižuje počet obyvatel ve věku 15 až 29 let a roste počet seniorů, se promítají i v pracovní síle. Proti roku 2008 byl zjištěn stejný nárůst (o 4,2 tis. osob) ve věkových kategoriích 45 až 59 let a 60 a více let. Naopak došlo k poklesu pracovní síly ve věku 15 až 29 let, která v roce 2008 představovala 19,5 % pracovní síly, 17,3 % v roce 2013.

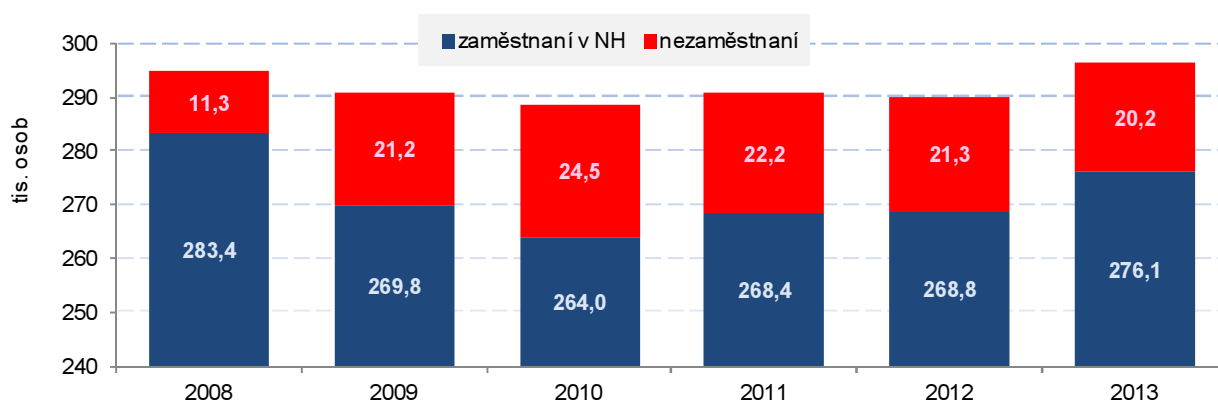
Graf 2.1 Pracovní síla a ekonomicky neaktivní podle věku ve Zlínském kraji v letech 2008 a 2013

Mění se skladba pracovní síly

Rozhodující složkou pracovní síly jsou zaměstnaní v národním hospodářství. Jejich počet vzrostl proti roku 2010 o 12,1 tis. osob na 276,1 tis. Naopak počet nezaměstnaných za stejné období klesl o 4,4 tis. na 20,2 tis. osob. Ve struktuře pracovní síly tak vzrostlo zastoupení zaměstnaných z 91,5 % v roce 2010 na 93,2 % v roce 2013.

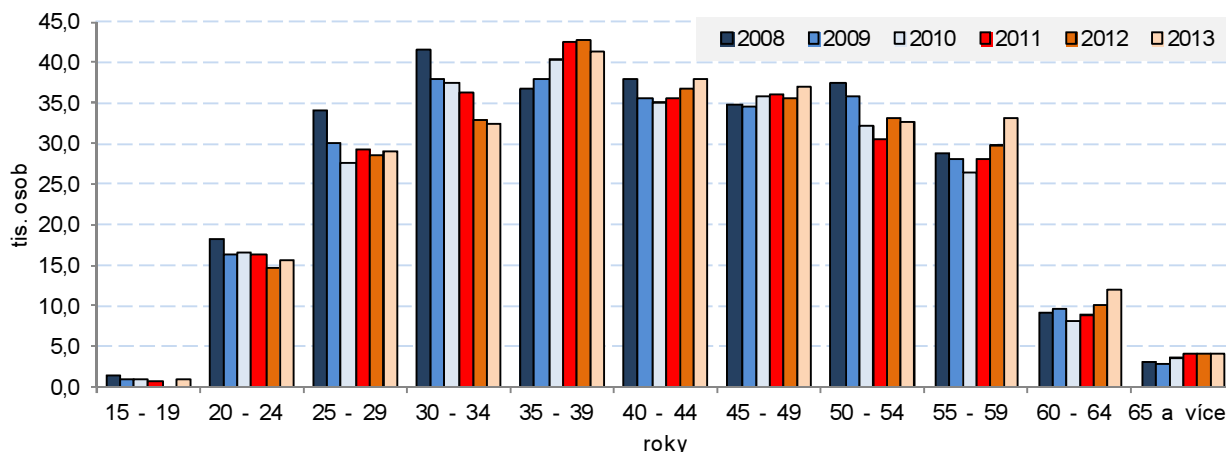
Graf 2.2 Struktura pracovní síly ve Zlínském kraji v letech 2008 až 2013

Nejvíce osob je zaměstnáno ve zpracovatelském průmyslu

Struktura zaměstnaných podle sektorů zůstala během sledovaného období bez výrazných změn. V primárním sektoru bylo zaměstnáno téměř 2,6 %, v sekundárním 47,0 % a v terciárním 50,4 % z celkového počtu zaměstnaných v NH. Nejvíce osob pracuje ve zpracovatelském průmyslu, a to 35,5 %. Následuje velkoobchod o maloobchod s podílem 12,4 % a stavebnictví s 9,6 %.

Graf 2.3 Zaměstnaní podle věku ve Zlínském kraji v letech 2008 až 2013

Míra zaměstnanosti je dlouhodobě podprůměrná...

Míra zaměstnanosti² v kraji v roce 2013 činila 55,0 % a byla 0,2 procentního bodu pod republikovou úrovní. Meziročně vzrostla o 1,6 procentní body. U mužů je míra zaměstnanosti dlouhodobě vyšší než u žen. V roce 2013 dosáhla výše 64,4 % (meziročně vzrostla o 1,5 proc. bodu) u žen byla 46,1 % a vzrostla o 1,8 proc. bodu.

...stejně jako míra ekonomické aktivity

Také míra ekonomické aktivity³ je pod republikovým průměrem. V roce 2013 činila 59,0 %, tedy 0,3 p. b. pod republikovou úrovní. U mužů byla hodnota ekonomické aktivity 68,4 %, u žen 50,1 % a u obou pohlaví byl zaznamenán mírný meziroční nárůst.

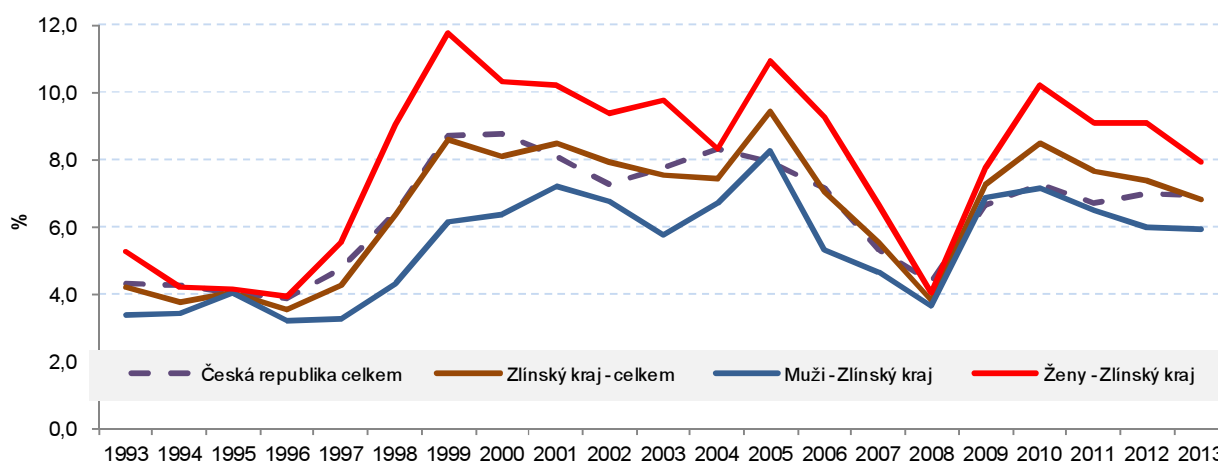
Druhé zaměstnání měli častěji muži

Počet osob s druhým (dalším) zaměstnáním vzrostl od roku 2010 o 0,5 tis. sob. Rychleji rostl počet žen s druhým zaměstnáním než mužů, přesto častěji mají druhé zaměstnání muži. V celkovém počtu osob s druhým zaměstnáním tvoří 54,2 %.

Počet nezaměstnaných meziročně klesl

Během sledovaného období let 2008 až 2013 byl podle výsledků VŠPS počet nezaměstnaných nejnižší v roce 2008, kdy představoval 11,3 tis. osob. Maxima dosáhl v roce 2010, kdy stoupl až na 24,5 tis. osob. V následujících letech postupně klesal až na 20,2 tis. v roce 2013. Zastoupení žen v úhrnu nezaměstnaných vzrostlo z 46,0 % v roce 2008 na 51,1 % v roce 2013.

Graf 2.4 Obecná míra nezaměstnanosti ve Zlínském kraji a ČR v letech 1993 až 2013

¹ Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS) poskytuje údaje ve čtvrtletní periodicitě, v textu však uvádíme především roční průměry. VŠPS je organizováno od roku 1993, řídí se definicemi a doporučeními Mezinárodní organizace práce (ILO), respektuje definice a obsahovou náplň celoevropského šetření Labour Force Survey a jeho data jsou mezinárodně srovnatelná.

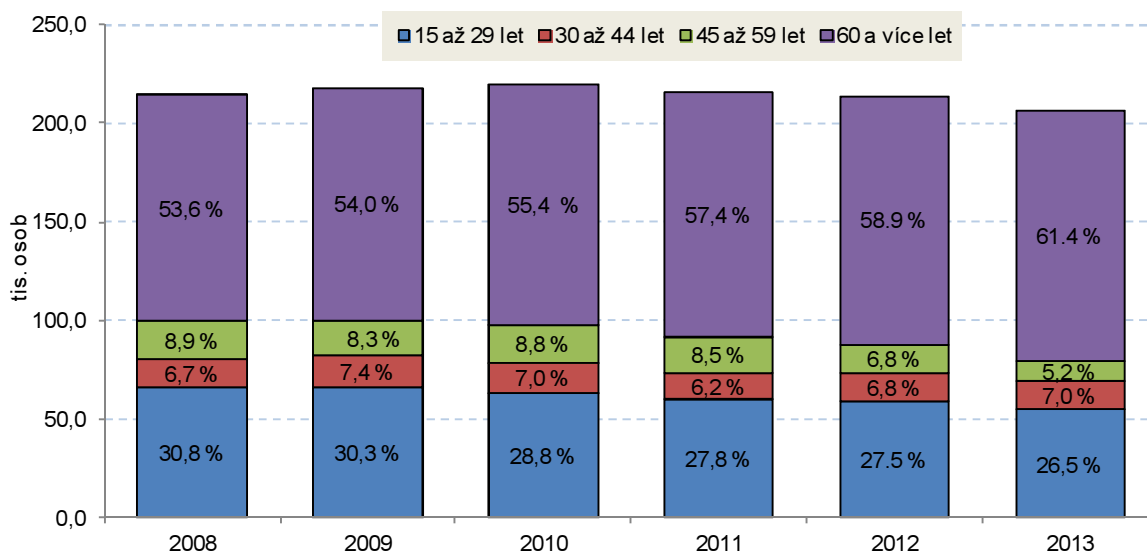
² Míra zaměstnanosti je podíl zaměstnaných na populaci ve věku 15 let a více

³ Míra ekonomické aktivity vyjadřuje podíl osob zaměstnaných a takových nezaměstnaných, kteří aktivně hledají práci a jsou schopni nastoupit do práce okamžitě nebo nejpozději do 14 dnů, na celkovém počtu obyvatel. Tento ukazatel se počítá pouze za osoby patnáctileté a starší.

Pokles počtu ekonomicky neaktivních osob

Počet ekonomicky neaktivního obyvatelstva se v posledních pěti letech vyvíjel nerovnoměrně. Nárůst v letech 2008 až 2010 byl ovlivněn především zvýšením počtu studujících na VŠ, neaktivních ze zdravotních důvodů a nárůstem počtu invalidních a starobních důchodců. Z maxima v roce 2010 (219,3 tis. osob) klesl během následujících let na 206,1 tis. osob, tedy o 13,2 tis. osob. Pokles byl ovlivněn především snížením počtu ek. neaktivních osob ve věkové skupině 15 až 29 let, ve které došlo k poklesu o 8,7 tis. osob a ve skupině 45 až 59 let, zde byl pokles 8,5 tis osob. Naproti tomu o 4,9 tis. osob vzrostl počet ek. naktivních ve věku 60 a více let. Tyto změny se promítly do struktury ek. neaktivních osob výrazným zvýšením zastoupení ek. neaktivních v poproduktivním věku.

Graf 2.5 Struktura ekonomicky neaktivních osob podle věku v letech 2010 a 2013

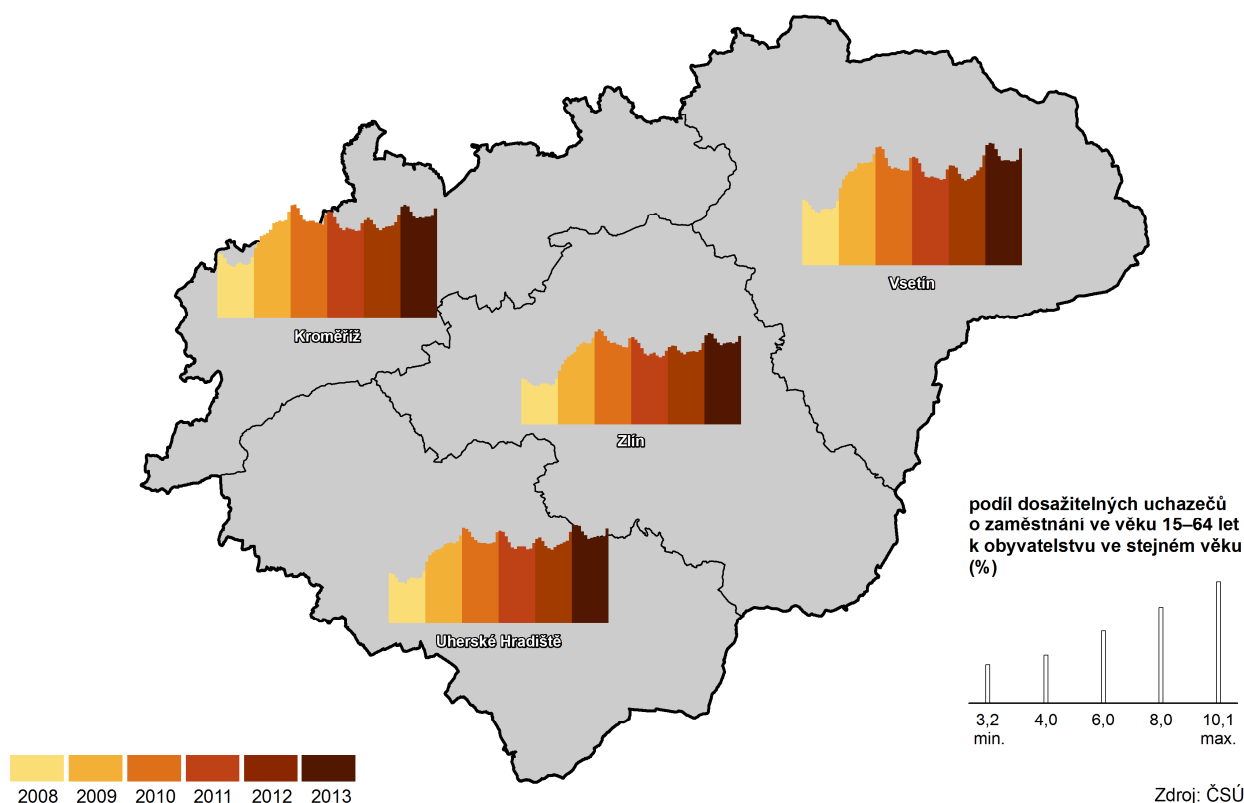
**Nezaměstnanost
Počet nezaměstnaných se meziročně zvýšil**

Od počátku roku 2013 došlo v České republice na základě dohody Ministerstva práce a sociálních věcí s Českým statistickým úřadem ke změně metodiky v nezaměstnanosti. Přešlo se na nový ukazatel registrované nezaměstnanosti v ČR s názvem **Podíl nezaměstnaných osob**, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Tento ukazatel nahrazuje doposud zveřejňovanou míru registrované nezaměstnanosti, která poměřovala všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám. Nový ukazatel Podíl nezaměstnaných osob má kvůli odlišné definici jinou úroveň a je tudíž s původním ukazatelem nesrovnatelný.

Od roku 2003 počet registrovaných uchazečů o práci v kraji stále klesal a v roce 2008 dosáhl minima (celkem 20 048 žadatelů). V následujícím roce se počet žadatelů skokově zvýšil na 33 836, tedy takřka o 70 % (u mužů téměř na dvojnásobek a u žen o polovinu). V letech 2010 a 2011 se počet uchazečů snižoval a v letech 2012 a 2013 začal opět narůstat. V roce 2012 vzrostl počet o 9,1 % (o 2 682 osob). K 31. 12. 2013 se celkový počet zaregistrovaných uchazečů o práci se vyšplhal na rekordních 33 978, tj. meziroční nárůst o 5,9 % (o 1 878 osob).

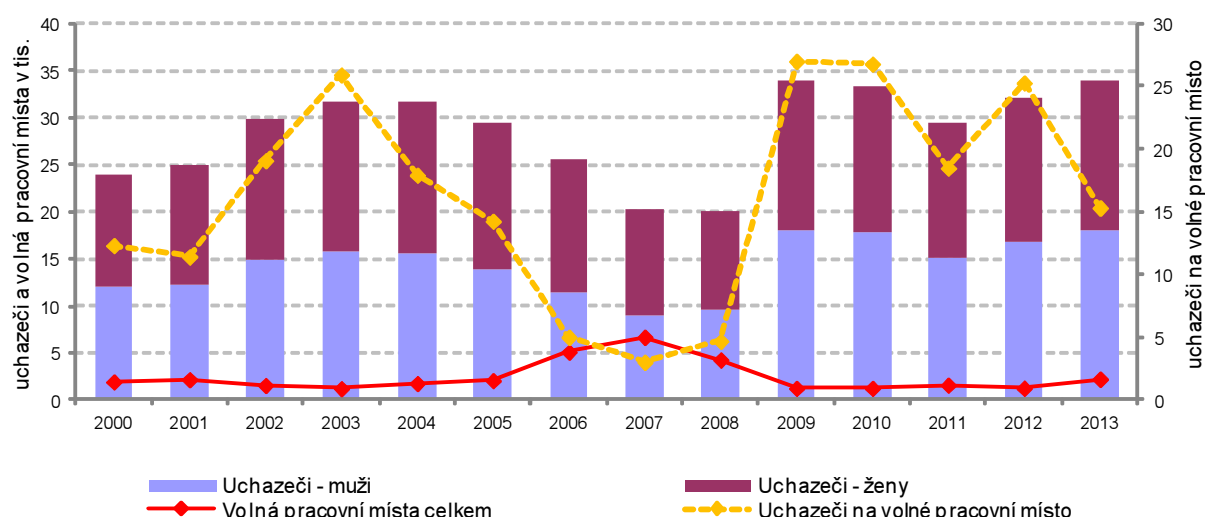
Mezi uchazeči do roku 2008 převažovaly ženy, od roku 2009 byl vyšší podíl mužů.

**Nezaměstnanost v okresech Zlínského kraje v letech 2008 až 2013
(stav ke konci jednotlivých měsíců)**

Obdobné zhoršení situace se projevilo ve všech krajích. Nejvýraznější meziroční nárůst počtu nezaměstnaných byl zjištěn v Moravskoslezském kraji (o 8,9 tis. osob, tj. o 10,9 %), nejmenší v Pardubickém kraji (o 1 107 osob, tj. 4,4 %). Ve Zlínském kraji byl třetí nejnižší procentuální meziroční nárůst mezi krají, a to o 5,9 %. V absolutních hodnotách bylo ve Zlínském kraji desáté nejvýraznější zvýšení, a to o 1 878 osob. V kraji mírně meziročně poklesl republikový podíl počtu uchazečů, a to o 0,2 procentního bodu na 5,7 %. Největší republikový podíl nezaměstnaných zůstal stejně jako v roce 2012 v Moravskoslezském kraji, který se o 0,2 p.b. zvýšil na 15,1 %. Ve struktuře uchazečů byl v kraji na konci roku 2013 ve srovnání s údaji za republiku vyšší podíl uchazečů se zdravotním postižením (o 1,6 p.b.) a absolventů škol (o 1,4 p.b.). Ve Zlínském kraji byl o 0,5 p.b. nižší podíl uchazečů nárokem na podporu.

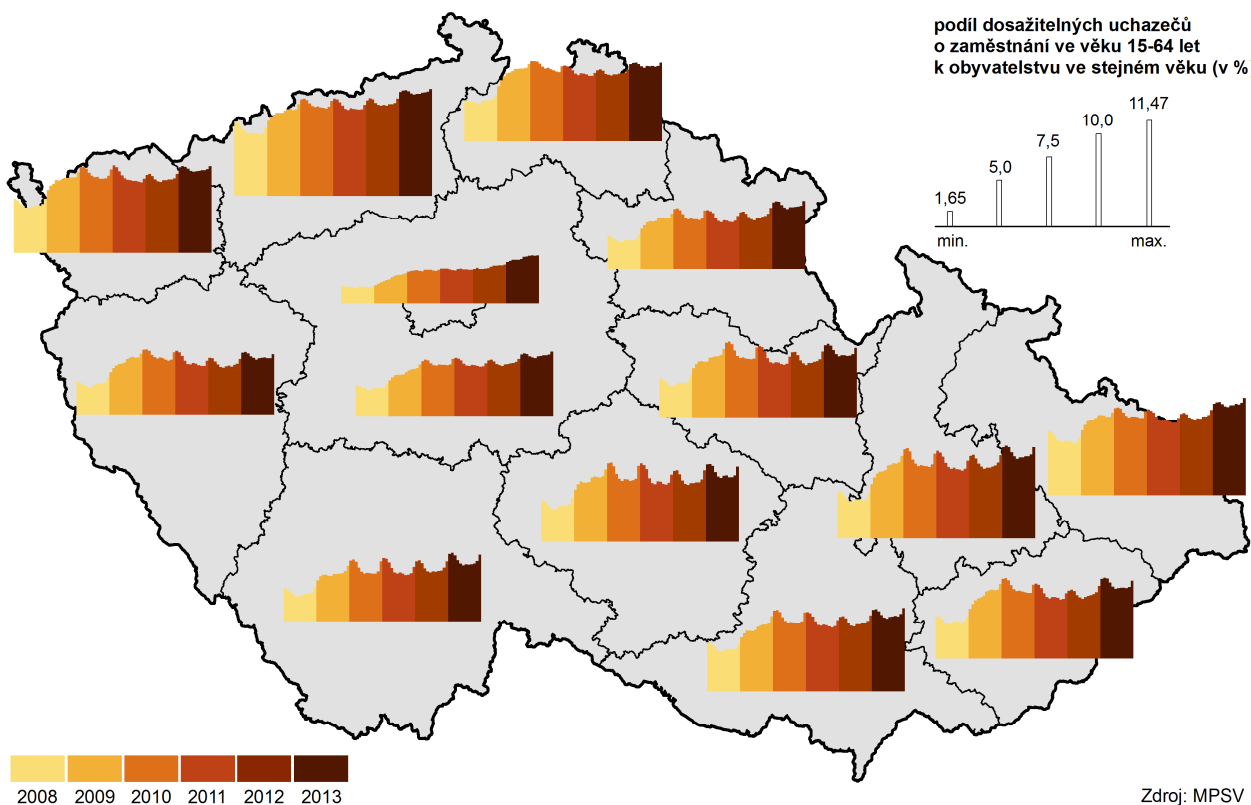
Graf 2.6 Žadatelé o práci a volná pracovní místa ve Zlínském kraji k 31. 12.

Podíl nezaměstnaných s podporou se snížil

Na konci roku 2013 byl počet registrovaných uchazečů o práci s nárokem na podporu v nezaměstnanosti 6 657 a proti předchozímu srovnatelnému období došlo k poklesu o 40 osob (o 0,6 %). Podíl nezaměstnaných s podporou se tak snížil o 1,3 procentního bodu a činil 19,6 %. Celkem byla v kraji ve sledovaném roce přiznána podpora 6 657 nezaměstnaným a průměrná výše měsíční podpory v nezaměstnanosti činila 5 947 Kč, která byla o 396 Kč nižší než činil republikový průměr. V roce 2012 byla průměrná měsíční podpora v kraji 5 593 Kč, v republice 6 029 Kč

Nezaměstnanost v krajích v letech 2008 až 2013 (stav ke konci jednotlivých měsíců)

Snížil se podíl nezaměstnaných žen na obyvatelstvu - ženy

Také podíl nezaměstnaných žen v kraji z celkového počtu registrovaných žadatelek o práci v republice k 31. 12. 2013 meziročně klesl o 0,3 p.b. na 5,5 %.

Celkový počet žadatelů o práci – žen dosáhl k tomuto datu v kraji celkem 15 900 osob. V kraji se podíl žadatelek z celkového počtu nezaměstnaných snížil a dosáhl na konci roku 2013 46,8 % (v roce 2012 48,0 %) a byl o 1,7 procentního bodu nižší než republikový průměr.

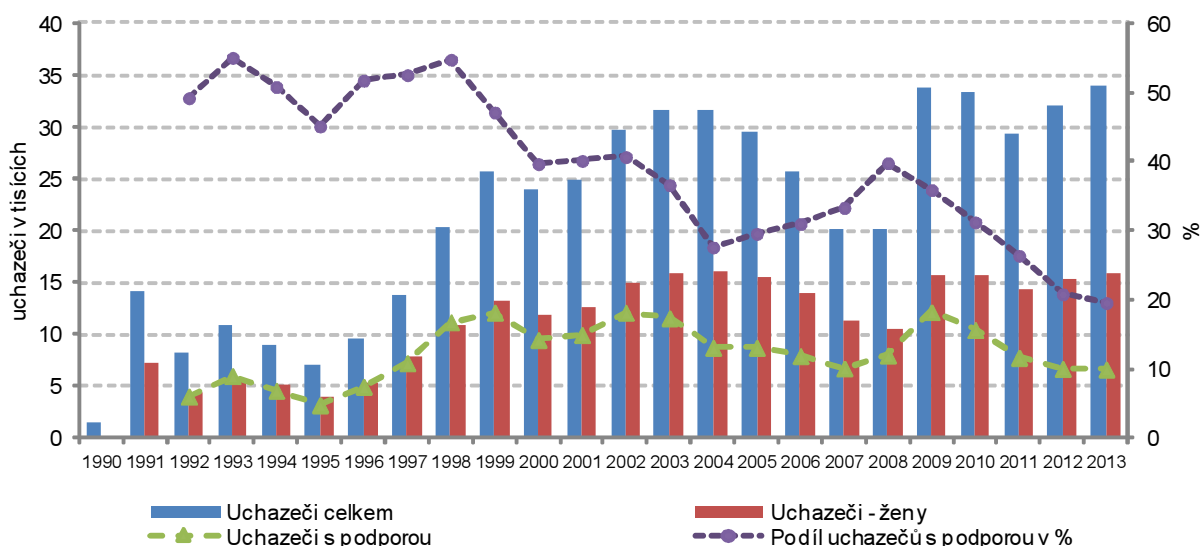
Počet nezaměstnaných žen s nárokem na podporu v nezaměstnanosti na konci roku 2013 činil 3 130 osob a meziročně se jejich počet zvýšil o 112 žen (o 3,7 %). Podíl uchazeček o práci s podporou z celkového počtu evidovaných nezaměstnaných žen na konci sledovaného období tak činil 19,7 % a proti předchozímu roku vzrostl o 0,1 procentního bodu. Průměrná měsíční výše podpory evidovaných nezaměstnaných žen v roce 2013 dosáhla ve Zlínském kraji 5 420 Kč a byla o 355 Kč nižší než průměr za celou republiku (v roce 2012 v kraji u žen průměrná měsíční podpora 5 085 Kč, v republice 5 395 Kč).

Z hlediska délky evidence na úřadu práce klesly v kraji meziročně výrazně počty uchazečů, kteří byli v evidenci nezaměstnaných do 3 měsíců (o 416 osob, tj. o 4,4 %) a do 6 měsíců (o 225 osob, tj. o 3,7 %). V ostatních časových skupinách evidence se počet nezaměstnaných zvýšil. Nejvíce meziročně přibylo osob s délkou evidence 12 až 24 měsíců (o 1 325 osob, tj. o 29,0 %). Dále pak ve skupině od 9 do 12 měsíců (o 360 osob, tj. o 14,4 %), nad 24 měsíců (o 706 osob, tj. o 11,0 %) a od 6 do 9 měsíců (o 128 osob, tj. o 4,1 %).

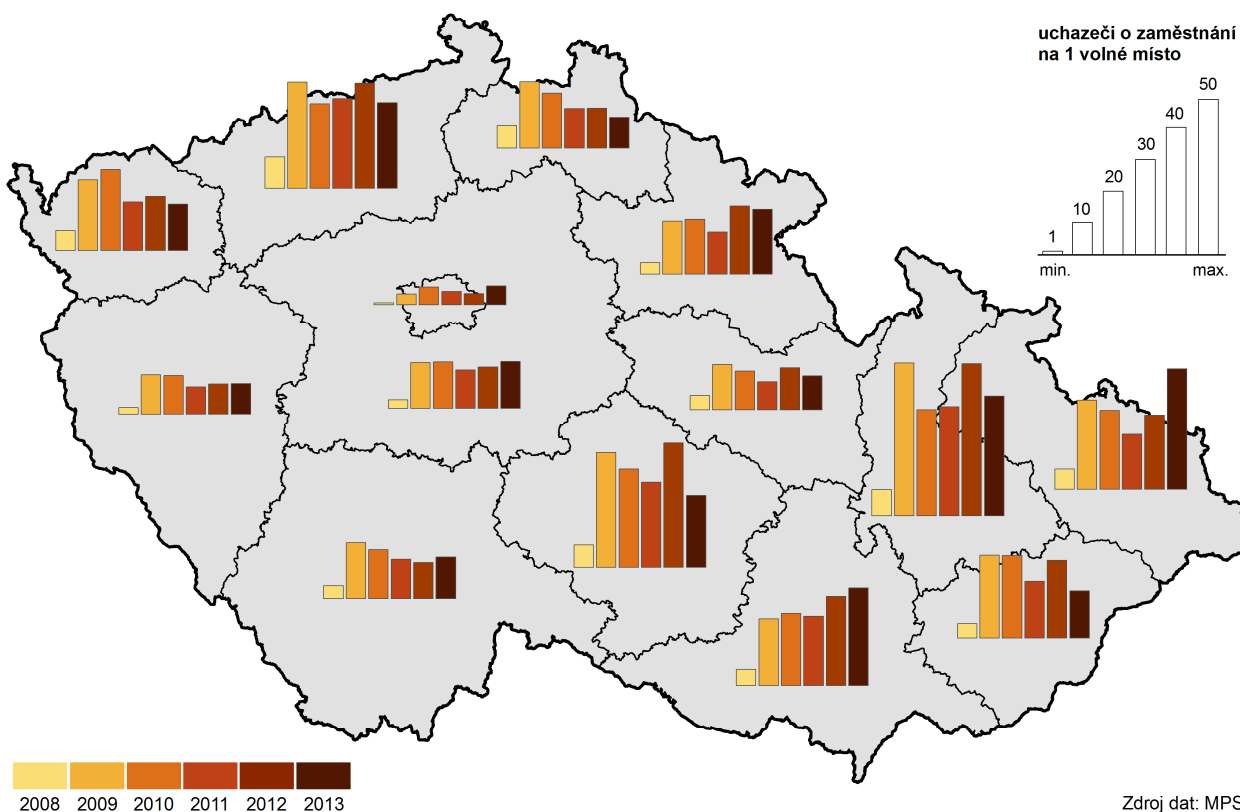
O 43 dny se v kraji prodloužila průměrná délka evidence na 543 dnů. Také v celé republice byl zjištěn meziroční nárůst o 46 dnů na 563 dnů.

Počty uchazečů o práci s délkou evidence do 6 měsíců klesly, zvýšily se stavy uchazečů s delší dobou evidence

Graf 2.7 Uchazeči o zaměstnání celkem, ženy a žadatelé s nárokem na podporu v nezaměstnanosti ve Zlínském kraji (k 31. 12.)

Uchazeči o zaměstnání na 1 volné pracovní místo v krajích v letech 2008 až 2013 (stav k 31. 12.)

Stále mezi uchazeči o práci převládají osoby do 40 let věku

V členění evidovaných uchazečů o zaměstnání podle věkových skupin došlo také ke změnám. Pouze v jedné věkové skupině, a to do 19 let, došlo ke snížení počtu žadatelů o práci, a to o 114 osob. V ostatních skupinách došlo k nárůstu uchazečů. Nejvýraznější zvýšení 380 osob bylo zaznamenáno u věkové skupiny 40 až 44 let. Dále pak u skupiny 35 až 39 let (nárůst o 333 osob), u skupiny 60 až 64 let (o 327) a 25 až 29 let (o 290 osob).

Nejvíce uchazečů o práci evidovaných úřady práce ve Zlínském kraji na konci roku 2013 bylo ve věku od 50 až 59 let (8 477 osob), dále ve věku od 20 do 29 let (8 397), od 30 do 39 let 7 696 osob, od 40 do 49 let (7 176) a ve skupině 60 let a více bylo zaevidováno celkem 1 122 uchazečů.

V pohledu na podíly jednotlivých věkových skupin z celkového počtu nezaměstnaných uchazečů v letech 2012 a 2013 je zřejmé, že se nejvíce zvětšil podíl 60 až 64letých osob (o 0,8 p.b.) dále pak ve skupině 40 až 44letých osob (o 0,6 p.b.) a 35 až 39letých (o 0,3 p.b.). Naopak nejvíce se snížil podíl osob ve věku od 20 do 24 let (o 0,6 p.b.) dále také nezaměstnaní do 19 let věku (o 0,5 p.b.) a o 0,4 p.b. poklesl podíl osob ve věku 30 až 34 let a 45 až 49 let.

Počet nabízených volných pracovních míst se výrazně zvýšil

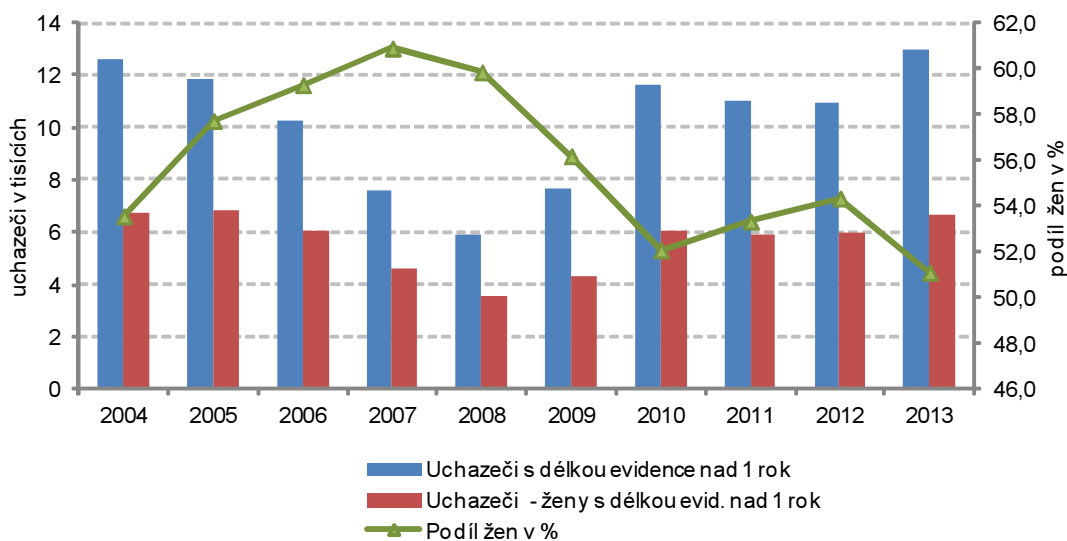
Počet volných pracovních míst se proti předchozímu roku o 948 zvýšil (o 74,7 %) na celkových 2 217. Tento nárůst nabízených míst se i přes současné zvýšení registrovaných zájemců o práci se projevilo ve snížení počtu uchazečů na jedno pracovní místo, a to z 25,3 na konci roku 2012 na 15,3 na konci roku 2013. Meziroční podíl uchazečů se zdravotním postižením z celkového počtu registrovaných osob se snížil o 1,1 procentního bodu, v absolutní hodnotě jich ubylo o 137 (o 3,2 %). Navýšení počtu volných pracovních míst pro tyto občany dosáhl 40 míst na celkových 119, a i tak uplatnění těchto lidí zůstalo velmi nízké. Na jedno takové volné místo koncem roku 2013 připadlo v průměru 34,7 žadatelů-OZP (54,1 v roce 2012).

Úřady práce se i v roce 2013 aktivně zapojovaly do vytváření a podpory pracovních míst. Od počátku roku 2013 bylo takto v kraji vytvořeno 309 míst v oblasti veřejně prospěšných prací (v roce 2012 to bylo 172 míst se 179

umístěnými žadateli), ve kterých bylo v průběhu roku umístěno 316 uchazečů o práci. Dále vzniklo 418 vyhrazených společensky účelných pracovních míst s 404 žadateli (v roce 2012 bylo na 217 nových místech umístěno během roku 232 žadatelů) a 80 společensky účelných pracovních míst pro OSVČ (meziroční zvýšení o 30 osob, tj. o 60,0 %).

V chráněných dílnách se během sledovaného roku vytvořilo 39 nových pracovních míst. Na těchto nově vytvořených chráněných pracovních místech se od počátku roku umístilo 65 lidí. Od počátku roku byl vydán příspěvek na provoz 2 chráněných pracovních míst, a to i pro SVČ OZP (v roce 2012 na 247 umístěných uchazečů). Od počátku roku 2013 bylo uzavřeno 3 019 dohod o rekvalifikaci (v předchozím roce 1 679 dohod). V průběhu roku bylo schváleno 1005 žádostí zvolených rekvalifikací (v roce 2012 bylo schváleno 550 žádostí). Kolik bylo během sledovaného roku podáno oznámení o hromadném propouštění a kolika lidí by se propouštění týkalo, pracovní úřad nezveřejnil.

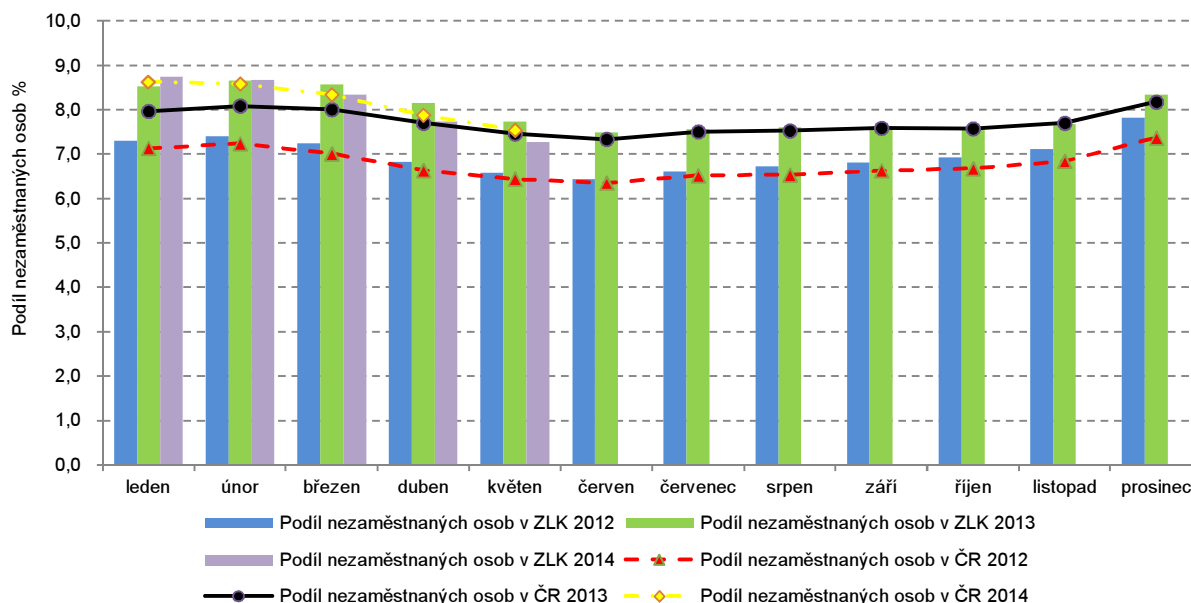
Graf 2.8 Uchazeči Zlínského kraje s délkou evidence nad 1 rok

Mezi žadateli je nejvíce vyučených

Z hlediska vzdělání představují v kraji největší podíl mezi uchazeči o zaměstnání vyučení (46,6 %). Následují osoby s úplným středním vzděláním (18,7 %), se základním vzděláním (17,6 %), s vysokoškolským vzděláním (5,1 %), vyučení s maturitou (4,8 %), s úplným středním všeobecným vzděláním (2,4 %) a žadatelé o práci s bakalářským vzděláním (1,9 %). Ve srovnání s republikovými průměry byly v kraji podprůměrné pouze podíly uchazečů se základním (o 9,4 p.b.), neúplným základním (0,4 p.b.) a nižším středním odborným vzděláním (0,3 p.b.). Dále pak žadatelé bez vzdělání. U ostatních vzdělanostních skupin byl jejich podíl na celkovém počtu žadatelů o práci ve Zlínském kraji vždy vyšší než republikový. Nejvýraznější byl rozdíl u skupiny vyučených uchazečů (6,2 p.b.), s ÚSO s vyučením a maturitou (o 1,3 p.b.) a s ÚSO s maturitou bez vyučení (o 1,5 p.b.). V ostatních vzdělanostních skupinách převyšoval kraj republikové průměry v desetinách procentního bodu

Graf 2.9 Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve Zlínském kraji a ČR v jednotlivých měsících

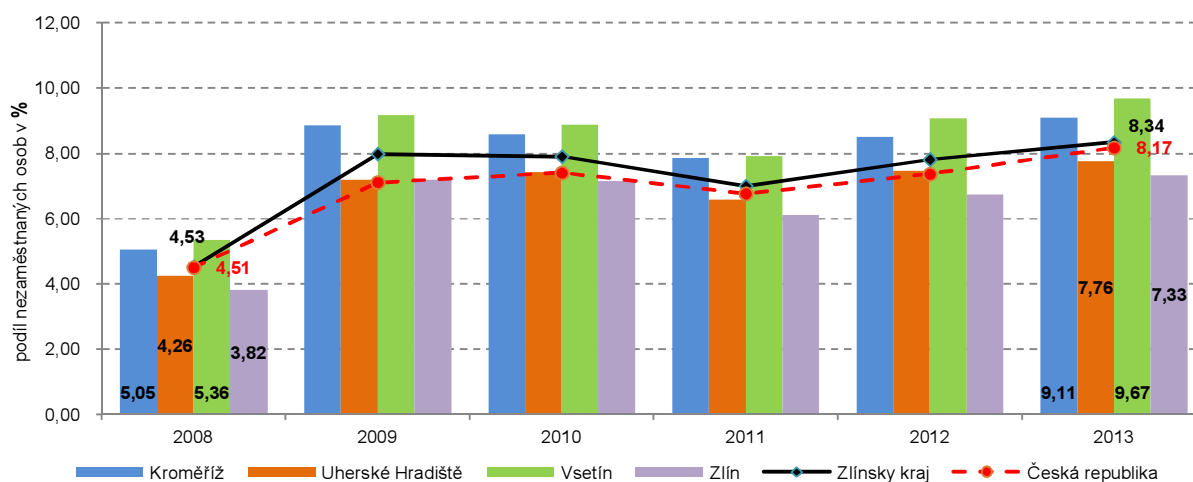
Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu meziročně vzrostl

Podíl nezaměstnaných osob, který v kraji na konci sledovaného roku dosáhl 8,34 %, byl vyšší než celorepublikový (8,17 %) a proti předchozímu roku vzrostl o 0,52 bodu. Podíl nezaměstnaných osob se meziročně zvýšil ve všech krajích, ale zlínský nárůst byl po plzeňském, pardubickém zvýšení a přírůstku v Kraji Vysočina čtvrtý nejnižší. Krajský podíl nezaměstnaných žen (7,88 %) byl nižší než mužů (8,78 %). Průměrný věk uchazečů o zaměstnání v kraji se meziročně zvýšil z 38,9 let na 39,6 let v hodnoceném roce (průměrný věk v ČR 39,4 let).

Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu v kraji je nad celorepublikovými hodnotami

Ve všech měsících roku 2012 byly zlínské hodnoty podílu nezaměstnaných osob vyšší než republikové. V následujícím roce se od června hodnoty zlínské a republikové začaly přibližovat až v říjnu a listopadu republikové hodnoty podílu velmi mírně převýšily zlínské. V prosinci však opět Zlínské hodnoty podílu nezaměstnaných osob převýšily republikové.

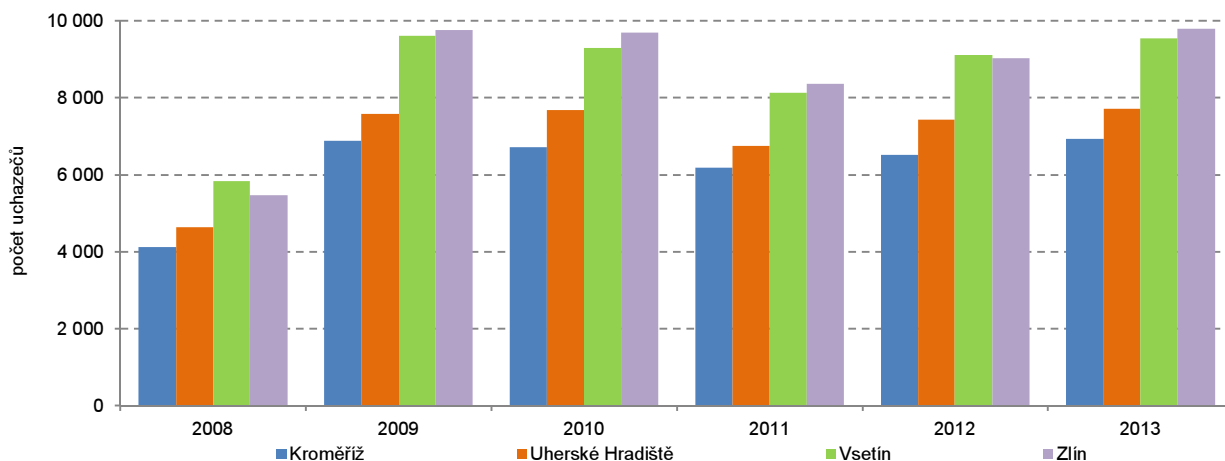
Graf 2.10 Podíl nezaměstnaných osob v republice, ve Zlínském kraji a jeho okresech (k 31. 12.)

Nejvíce registrovaných žadatelů o práci bylo koncem roku 2013 ve zlínském okrese

Ve všech okresech kraje byl vývoj počtu uchazečů o práci registrovaných úřady práce obdobný jako krajský. Do roku 2008 byl nejvyšší počet uchazečů o práci registrovaný úřady práce v okrese Vsetín. Vsetínský okres byl v roce 2009 předstížen okresem Zlín. Také v následujících letech byl počet registrovaných uchazečů nejvyšší v okrese Zlín, a to až do 2012, kdy ve vsetínském okrese bylo registrováno o 83 uchazečů více jak v okrese Zlín. Hned v následujícím roce však opět zlínský okres "předběhl" vsetínský (o 258 osob).

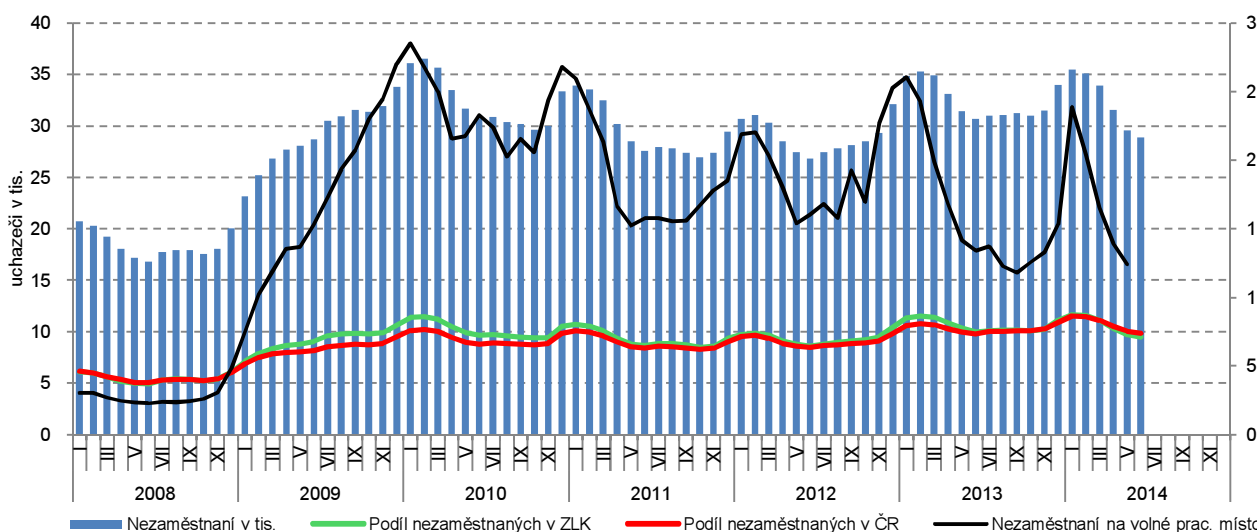
Graf 2.11 Počet nezaměstnaných osob v okresech Zlínského kraje (k 31. 12.)

Okresy Kroměříž a Uherské Hradiště měly od samého počátku sledování výrazně méně registrovaných uchazečů než v okrese Zlín a Vsetín. Od roku 2008 bylo nejméně uchazečů o práci registrováno v okrese Kroměříž.

S podílem nezaměstnaných ve věku 15 až 64 let na obyvatelstvu stejného věku to však vypadalo jinak. Zde jednoznačně po celé období měl okres Vsetín podíl nezaměstnaných nejvyšší. Nejnižší podíl nezaměstnaných byl kromě let 2006 a 2009 zjištěn v okrese Zlín. Podíl nezaměstnaných Zlínského kraje byl od roku 2008 nad celorepublikovou hodnotou.

Graf 2.12 Nezaměstnaní a podíly nezaměstnaných ve Zlínském kraji a ČR

Mzdy

Dlouhodobě nízká mzdová úroveň

Průměrné mzdy v kraji jsou dlouhodobě nejnižší, případně druhé nejnižší mezi kraji. V roce 2013 dosáhla průměrná mzda výše 23 069 Kč a byla jen o 754 Kč vyšší než minimum mezi kraji (Karlovarský kraj) a proti maximu (Hl. m. Praha) zaostávala o 11 616 Kč. Ve srovnání s předchozím rokem došlo k jejímu nominálnímu zvýšení o 1,4 %. Díky meziročnímu nárůstu spotřebitelských cen (míra inflace v roce 2013 v ČR činila 1,4%) reálné mzdy stagnovaly.

Průměrná mzda mužů převyšuje průměrnou mzdu žen

I když meziročně rostly průměrné mzdy žen rychleji než mužů, jsou stále o více než 6 tis. Kč nižší a v mezikrajském srovnání jsou dokonce nejnižší mezi kraji. V roce 2013 byla průměrná mzda mužů 25 824 Kč a meziročně vzrostla o 1,4 %, u žen to bylo 19 519 Kč a meziroční nárůst představoval 1,6 %..

Medián mezd žen nejnižší mezi kraji

Také hodnocení mzdové úrovně krajů na základě mediánu hrubých měsíčních mezd řadí region na předposlední pozici mezi kraji. V roce 2013 činil medián mezd v kraji 20 786 Kč, u mužů dosahoval 22 799 Kč a u žen 17 922 Kč. V roce 2013 tvořil medián 90,1 % průměrných mezd v kraji. Více se odchyloval od průměru u mužů (o 11,7 %) než u žen (o 8,2 %).

Důchody

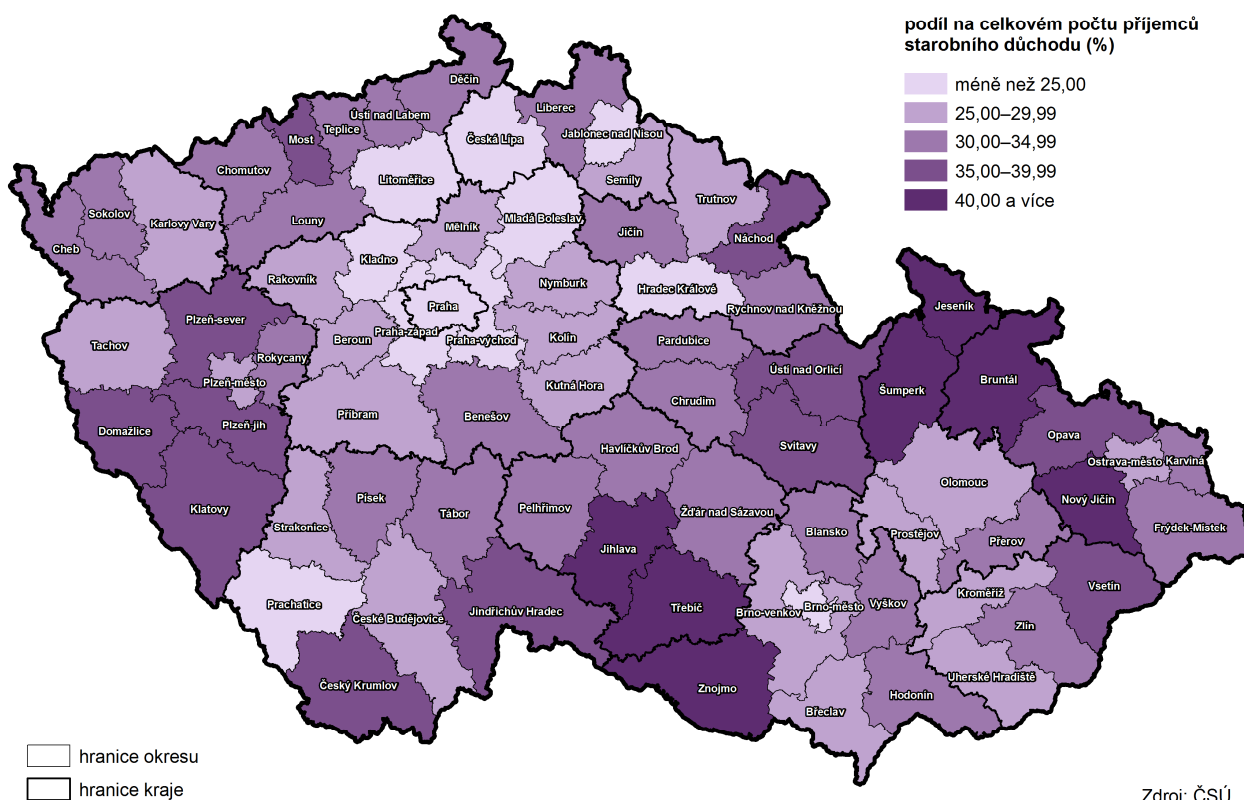
Počet příjemců důchodů se snižuje

Počet příjemců důchodů v kraji se stejně jako v ČR v posledních dvou letech snižoval. Proti roku 2011, kdy počet příjemců důchodů v kraji dosáhl nejvyšší hodnoty za posledních 20 let (168,4 tis. osob), klesl téměř o 1,8 tis. osob. Na 1 tis. obyvatel kraje tak připadlo 285 osob s vlastním důchodem, což je o 14 osob více, než je republikový průměr. Celkem v roce 2013 pobíralo v kraji důchod 167,5 tis. osob, z toho 60 % žen.

Roste podíl starobních důchodců

Starobních důchodců žilo v kraji téměř 97,8 tis., z toho 54,0 % žen. Proti roku 2011 se jejich počet téměř nezměnil (index 99,7 %). Na stejné úrovni zůstává i počet příjemců pozůstalostních důchodů, který se pohybuje na hranici 35 tis. osob. Klesá ale počet příjemců invalidních důchodů, a to od roku 2010, kdy došlo ke změně hodnocení invalidních důchodů, o více než 2,3 tis. osob. V důsledku toho se ve skladbě příjemců důchodů zvyšuje podíl starobních důchodců na úkor osob pobírajících invalidní důchod. Z 52,3 % v roce 2008 vzrostl podíl starobních důchodců v roce 2013 na 58,4 %. Výrazné rozdíly jsou z hlediska pohlaví. U důchodců - mužů je větší zastoupení starobních důchodců než u žen, představuje 67,8 %, kdežto u žen 52,2 %.

Příjemci předčasného starobního důchodu v okresech v prosinci 2013

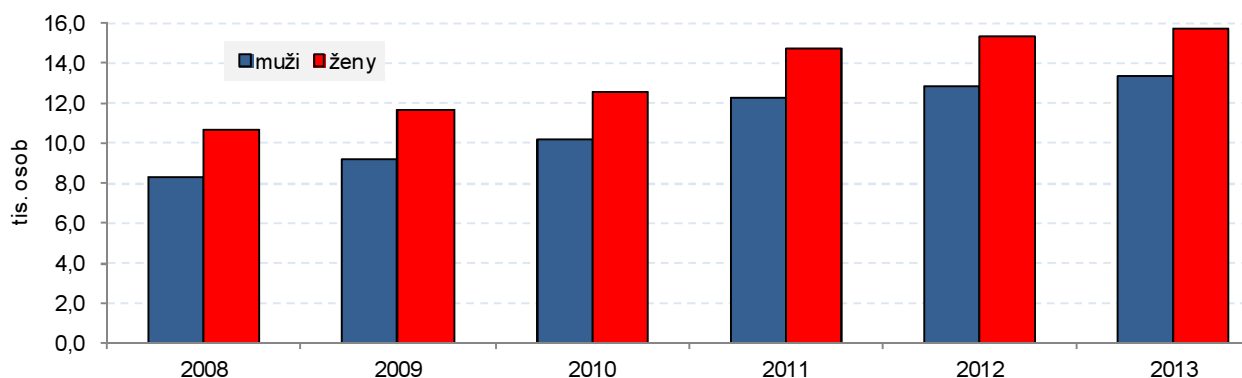
Počet osob s předčasným důchodem se zvyšuje

Složitá situace na trhu práce vede k nárůstu počtu osob s předčasným starobním důchodem. Na úrovni ČR se počet těchto osob zvýšil proti roku 2008 o 48,9 %, v kraji o 52,9 %. Celkový počet 29 038 osob s předčasným důchodem v kraji představuje 31,1 % v úhrnu příjemců starobních důchodů. Uvnitř kraje je podíl nejvyšší v okrese Vsetín - 37,1 %, naopak nejnižší v okrese Kroměříž 26,8 %.

Více než třetina žen s vdovským důchodem

Podobně je tomu u invalidních důchodů, u mužů je podíl 21,7 %, u žen 11,6 %. Je to dáno skutečností, že ve skladbě příjemců důchodů hraje u žen podíl vdovských důchodů větší roli než vdoveckých důchodů v případě mužů. Z celkového počtu 101 166 žen, které pobíraly některý druh důchodu, bylo 34,7 % s vdovským důchodem. U mužů byl vdovecký důchod vyměřen 8,5 % z celkového počtu 66 299 mužů pobírajících důchod.

Graf 2.13 Počet příjemců předčasného starobního důchodu ve Zlínském kraji v letech 2008 až 2013

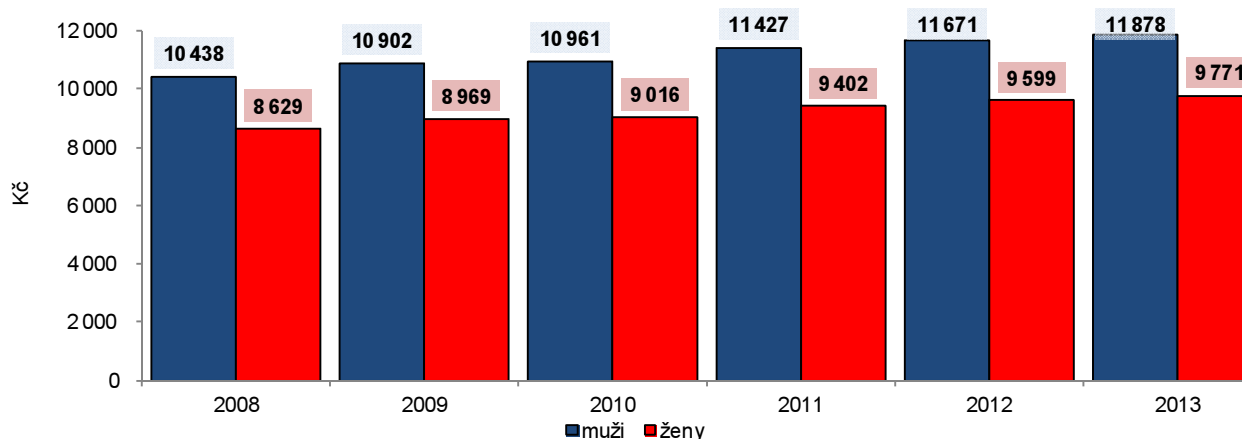
**Průměrné důchody
v kraji patří
dlouhodobě mezi
nejnižší**

Ve sledovaném období 2008 až 2013 vzrostly průměrné důchody o 13 % na úrovni ČR stejně jako v kraji, a proto umístění kraje vyšší průměrného důchodu stále setrvává na předposlední příčce mezi kraji. Starobní důchody vzrostly v průměru o 14 % a rovněž patří mezi jedny z nejnižších mezi kraji. Průměrná výše důchodu v kraji činila 10 448 Kč, starobního důchodu 10 739 Kč. V roce 2011 poprvé přesáhla výše průměrného starobního důchodu 50% hranici mzdového mediánu, v roce 2013 dosáhla 51,7 %mediánu mzdy v kraji.

**Starobní důchod žen
o více než
2 tis. Kč nižší proti
mužům**

Průměrný starobní důchod v prosinci 2013 činil u mužů 11 878 Kč a 9 771 Kč u žen. Průměrný vdovský důchod dosáhl částky 11 361 Kč, vdovecký 12 609 Kč a sirotčí 5 754 Kč. Meziročně nižší byla průměrná výše invalidního důchodu 1. stupně, která činila 6 046 Kč. Snížení zaznamenala i průměrná výše invalidního důchodu 2. stupně na 6 793 Kč. Naopak u invalidního důchodu 3. stupně bylo dosaženo zvýšení na 10 326 Kč.

Graf 2.14 Průměrný starobní důchod ve Zlínském kraji v letech 2008 až 2013

Vzdělávání

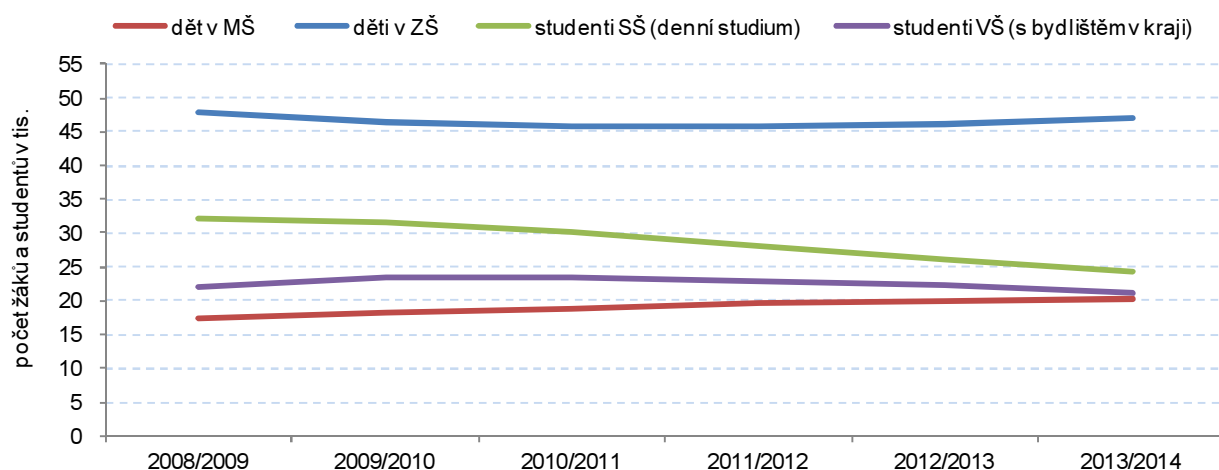
Roste počet dětí v MŠ

Počet dětí v mateřských školách každoročně plynule roste, ke konci roku 2013 bylo v MŠ kraje umístěno 20 384 dětí. Proti roku 2008 došlo k navýšení o 17,2 %, tedy téměř o 3 tis. dětí. Odlišný byl vývoj počtu žáků základních škol. Po poklesu, který trval až do roku 2011, a kdy počet žáků ZŠ klesl až na 45,8 tis., došlo k nárůstu v posledních dvou letech o více než 1,1 tis. osob. Úroveň roku 2008 ale nebyla dosažena. Tento vývoj zcela odpovídá demografickému vývoji, kdy se zvýšil počet dětí předškolního i školního věku. Naproti tomu snížení počtu obyvatel kraje ve věkových skupinách 15 až 19 let a 20 až 24 let se projevilo v poklesu počtu studentů středních i vysokých škol.

Klesá počet studentů

Zhruba o čtvrtinu za sledované období klesl počet studentů středních škol a konzervatoří, a to na 24,4 tis. osob. Méně výrazný byl pokles počtu studentů vysokých škol (s trvalým bydlištěm v kraji), který svého maxima dosáhl v roce 2010 (23,4 tis. osob) a pak rovněž klesal, až na 21,2 tis. osob. Obdobně se vyvíjel i počet studentů, kteří studují VŠ v kraji, v roce 2013 to bylo 10,4 tis. osob.

Graf 2.15 Počet žáků ve Zlínském kraji v letech 2008 až 2013

Kriminalita

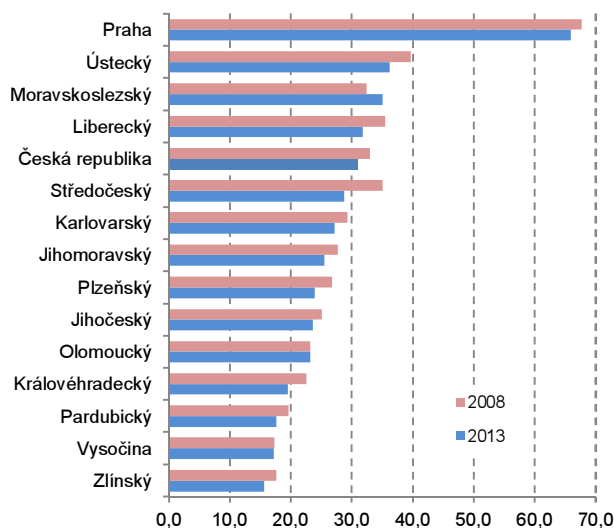
Ve Zlínském kraji bylo nejméně trestných činů v přepočtu na tisíc obyvatel

Ve Zlínském kraji od roku 2007 počet zjištěných trestných činů klesal a tento klesající trend byl v roce 2013 přerušen meziročním nárůstem trestných činů o 3,5 % (o 310 trestných deliktů). Celkově bylo ve Zlínském kraji v tomto roce spácháno 9 197 trestných deliktů. Zlínský podíl na celkovém počtu trestných činů v republice dosáhl 2,8 %. I když se počet trestných činů v kraji zvýšil, republikový podíl o 0,1 procentních bodů klesl.

Ve Zlínském kraji byl zjištěn stejně jako v předchozím roce čtvrtý nejnižší počet trestných činů. Méně jich bylo spácháno jen v krajích Karlovarském, Vysočině a Pardubickém.

Ještě lépe je na tom kraj v přepočtu na tisíc obyvatel, neboť vykázal, stejně jako v předchozím roce, nejnižší hodnotu ukazatele v republice.

Graf 2.16 Zjištěné trestné činy celkem na tis. obyvatel v krajích a ČR

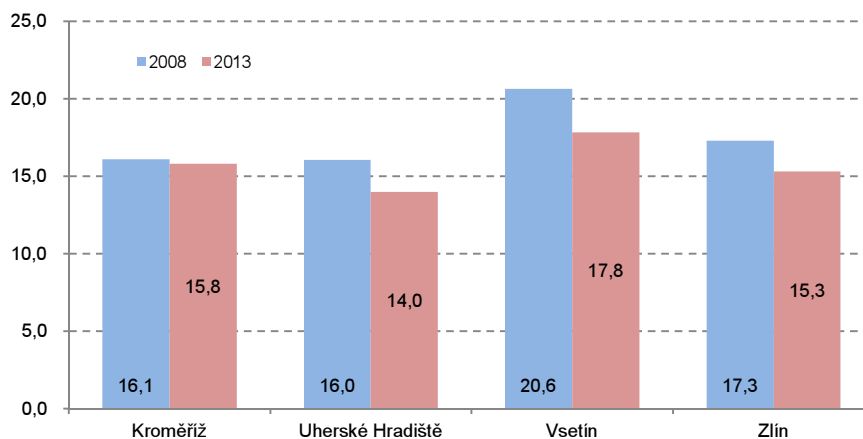

Nejvíce trestných činů v kraji bylo zjištěno v okrese Zlín

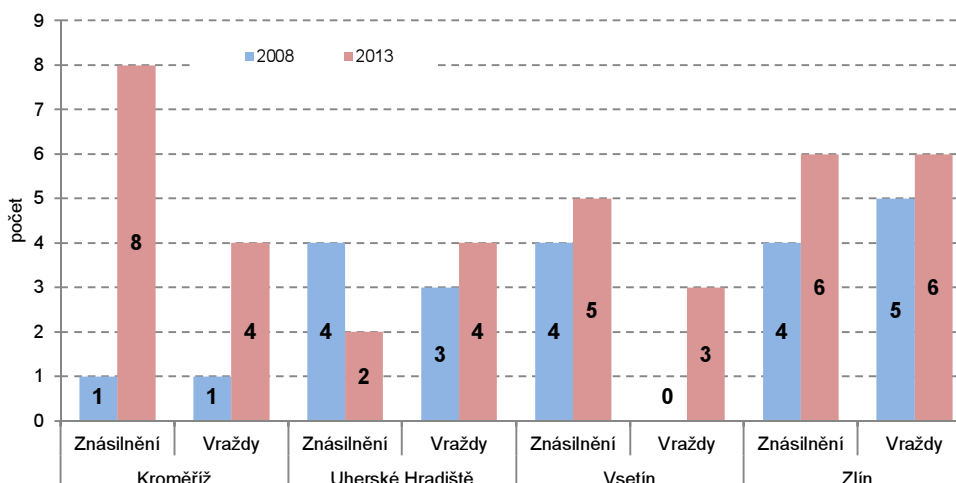
V hodnocení okresů v celkové zjištěné trestné činnosti dopadl nejlépe okres Kroměříž a nejhůře okres Zlín. Tento stav se netýká pouze roku 2013, ale celého období od roku 2008.

V přepočtu trestných činů na tisíc obyvatel byl nárůst proti předchozímu roku zaznamenán ve všech okresech. Nejvýraznější zvýšení bylo zachyceno v okrese Zlín (o 0,8 zjištěných trestných činů na tis. obyvatel), nejmenší v okrese Uherské Hradiště (o 0,2).

Graf 2.17 Zjištěné trestné činy na tisíc obyvatel v okresech Zlínského kraje

Graf 2.18 Znásilnění a vraždy v okresech Zlínského kraje

Dopravní nehody

Zlínský kraj měl opět druhý nejmenší počet nehod

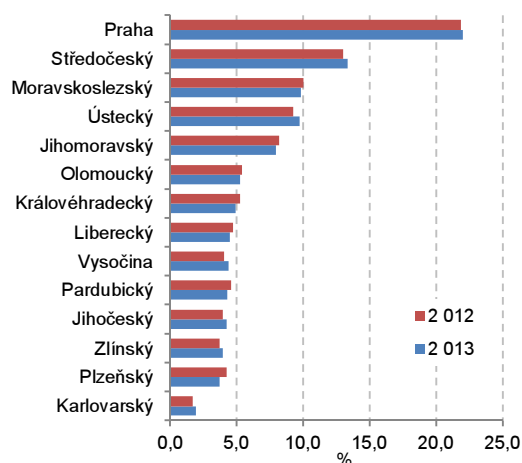
Vzhledem ke komplikacím, které vznikly se zaváděním nového registru motorových vozidel do provozu, nebyla data o počtech motorových vozidel ke konci roku 2012 zveřejněna a ke konci roku 2013 jsou známy pouze některé údaje. Ve Zlínském kraji bylo registrováno 235 202 osobních vozidel, 887 autobusů, 29 648 nákladních automobilů, 1 584 speciálních aut, 2 519 návěsů a 366 tahačů.

Za rok 2013 bylo nahlášeno celkem 3 314 dopravních nehod, což byl třetí nejnižší počet po Karlovarském a Plzeňském kraji. Proti předchozímu roku se počet nehod v kraji o 289 zvýšil (o 9,6 %). Podíl Zlínského kraje na celkovém počtu nahlášených dopravních nehod v ČR v roce 2013 činil 3,9 %. Proti předchozímu roku se tak podíl zvýšil o 0,2 procentního bodu. U všech krajů došlo k meziročním změnám. U sedmi krajů byl zjištěn nárůst podílu, z toho největší v Ústeckém kraji (o 0,5 p.b.). Zlínský kraj měl zvýšení čtvrté nejvyšší. U ostatních sedmi krajů se republikový podíl nehod snížil, z toho nejvýraznější pokles se projevil u Plzeňského kraje (o 0,5 procentního bodu).

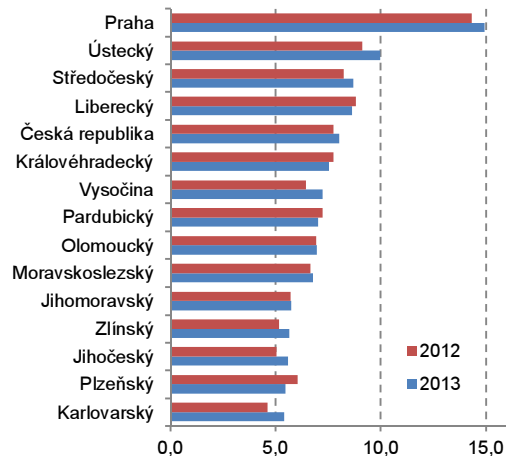
Celkem bylo při nehodách v kraji v hodnoceném roce zraněno 206 osob těžce, 1 149 lehce a nepřežilo 35 osob. Proti předchozímu roku se zvýšil počet usmrcených o 4 osoby (12,9 %). O 15 osob (7,8 %) se zvýšil i počet těžce zraněných a naopak o 5 osob (o 0,4 %) se snížil počet lehce zraněných.

Porovnání v delší časové řadě není možné, neboť od roku 2009 platí změna pravidel pro hlášení dopravní nehody Policii ČR (zranění nebo škoda nad 100 tis. Kč).

Graf 2.19 Republikové podíly dopravních nehod podle krajů v %

Graf 2.20 Dopravní nehody na tisíc obyvatel podle krajů ČR

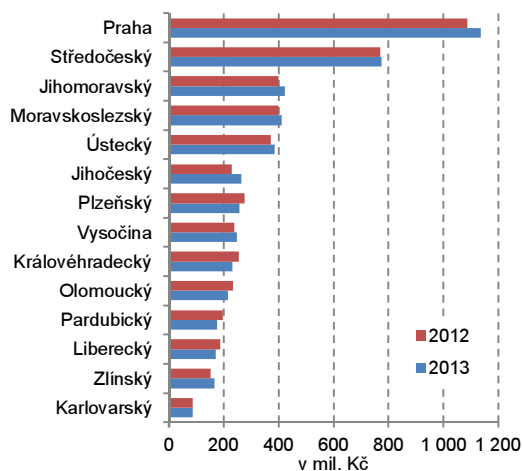
Zlínský kraj měl čtvrtý nejmenší počet nehod v přepočtu na tisíc obyvatel

Zlínský kraj zaujal ze všech krajů čtvrtý nejmenší počet nehod v přepočtu na tisíc obyvatel. Tato hodnota meziročně vzrostla o 0,5 nehody na tis. obyvatel na celkových 5,6. Kraj si tak proti předchozímu roku pohoršil o jeden stupeň a zaujal 4. pozici. Nižší a tím lepší hodnoty byly zjištěny v Jihočeském (5,6), Plzeňském (5,4) a Karlovarském (5,4) kraji.

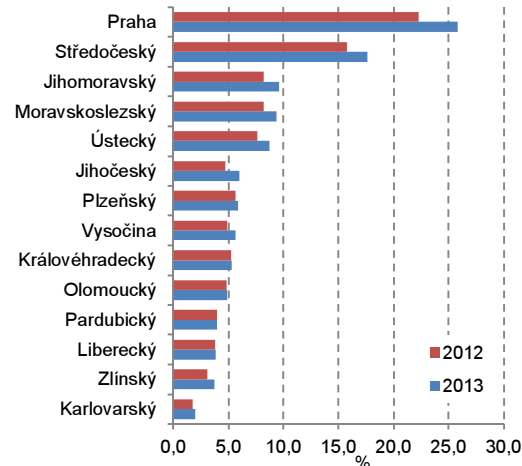
Škody v kraji způsobené při nehodách v průběhu roku vzrostly

Škody způsobené při dopravních nehodách se meziročně v kraji zvýšily o 8,9 %, tj. o 13,5 mil. Kč, na 165 mil. Kč. Tento 9% nárůst byl mezi kraji druhý nejvyšší. Vyšší zvýšení bylo zjištěno jen v Jihočeském kraji (14,9 %). V absolutních hodnotách bylo nejvyšší zvýšení škod zachyceno v kraji Hl. město Praha (o 49,1 mil. Kč). Naopak ke snížení škod došlo celkem u šesti krajů, z nichž nejvýraznější pokles v procentuálním vyjádření byl zaznamenán v Pardubickém kraji (o 9,8 %), v absolutních hodnotách v Královéhradeckém kraji (o 23,3 mil. Kč). Podíl Zlínského kraje na vyčíslených škodách v celé republice se meziročně zvýšil o 0,6 procentního bodu na 3,8 %.

Graf 2.21 Škody vzniklé při dopravních nehodách v krajích ČR (v mil. Kč)

Graf 2.22 Krajské podíly na celkových škodách způsobených při dopravních nehodách v %

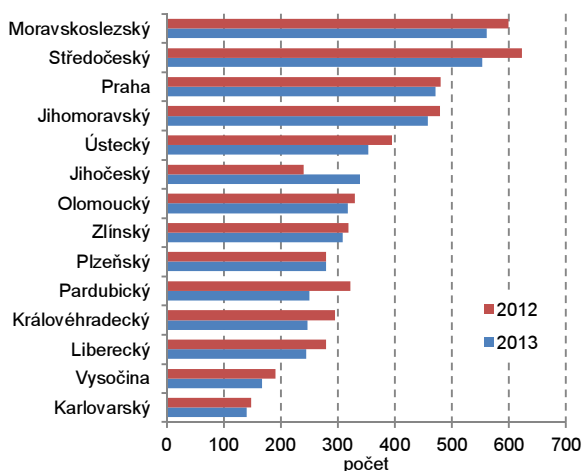
Nehod spáchaných pod vlivem alkoholu ubylo

Počet nehod spáchaných pod vlivem alkoholu v kraji meziročně klesl o 10 případů na 308 nehod (o 3,1 %), z toho se zraněním osob 162 (meziroční snížení o 6,4 %). Při těchto nehodách zemřel jeden člověk a 23 osob bylo těžce zraněno a 153 lehce. Hmotné škody byly vyčísleny na 9,6 mil. Kč (meziroční snížení o 30,0 %).

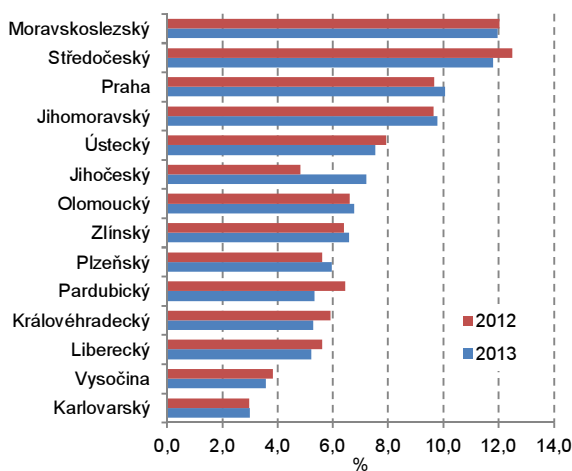
V porovnání se všemi kraji se Zlínský v počtu těchto nehod umístil v pořadí na 8. místě (v roce 2012 byl také na 8. pozici). K meziročnímu zvýšení počtu nehod spáchaných pod vlivem alkoholu došlo pouze v Jihočeském kraji (o 98 případů) a v Plzeňském kraji se jejich počet nezměnil. U ostatních dvanácti krajů se počet

těchto nehod snížil. K největšímu absolutnímu i procentuálnímu poklesu došlo v Pardubickém kraji (o 71 případů, tj. o 22,1 %). Také ve Zlínském kraji počet nehod způsobených pod vlivem alkoholu se meziročně snížil celkem o 10 případů, tedy o 3,1 %.

Graf 2.23 Nehody způsobené pod vlivem alkoholu v krajích ČR

Graf 2.24 Krajské podíly na škodách způsobených při dopravních nehodách spáchaných pod vlivem alkoholu

Požáry

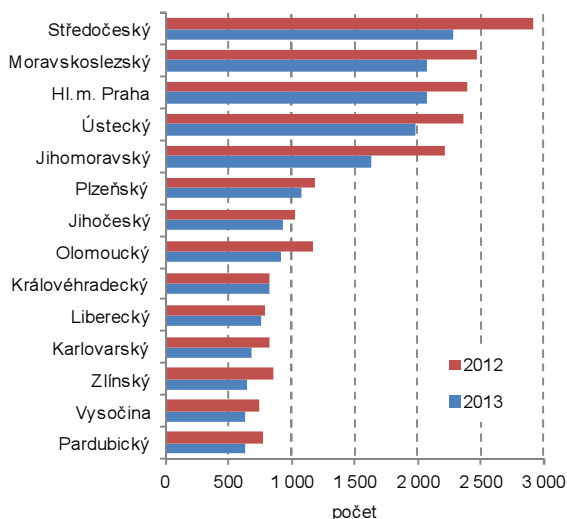
Z krajů měl Zlínský třetí nejnižší počet požárů

Celkem v kraji v roce 2013 zasahoval Hasičský záchranný sbor u 640 požárů, tedy u 216 požárů méně, než v předchozím roce. Celková přímá škoda v kraji dosáhla ve sledovaném roce 479,4 mil. Kč a byla mezi kraji nejvyšší. Průměrná přímá škoda na jeden požár tedy činila 749,0 tis. Kč a tato hodnota byla mezi kraji nejvyšší. Nejnižší průměrná hodnota na jeden požár byla v roce 2013 vykázána v Karlovarském kraji (64,8 tis. Kč). Uchráněné hodnoty ve Zlínském kraji dosáhly 760,6 mil. Kč. Při požárech bylo v hodnoceném roce celkem v kraji usmrceno 7 a zraněno 59 osob.

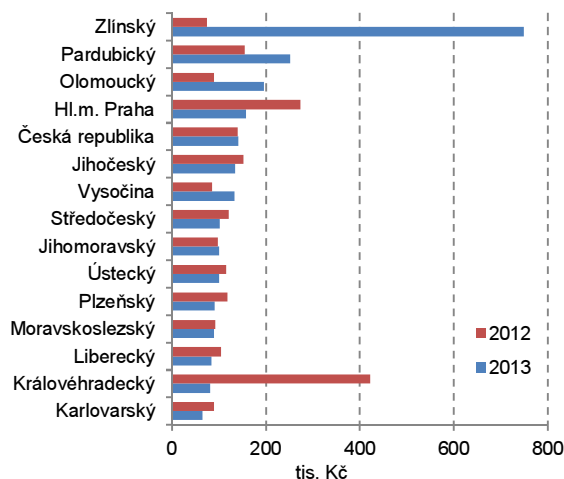
Téměř třetina požárů v kraji se hasila ve zlínském okrese

Ze všech požárů v kraji zasahoval hasičský záchranný sbor ve 201 případech ve zlínském okrese. Nejméně požárů bylo evidováno v okrese Kroměříž (127). Nejvyšší celkové přímé škody způsobené požáry byly zjištěny v okrese Zlín (417,0 mil. Kč). Průměrná přímá škoda na jeden požár byla nejvyšší v okrese Zlín (2 074,4 tis. Kč) a nejnižší v okrese Uherské Hradiště (70,6 tis. Kč). Nejvyšší uchráněné hodnoty byly vyčísleny ve zlínském okrese, a to 542,0 mil. Kč., nejnižší v kroměřížském okrese, a to 47,0 mil. Kč.

Graf 2.25 Požáry podle krajů ČR

Graf 2.26 Průměrná výše škody na jeden požár podle krajů v tis. Kč

**Pracovní
neschopnost**

**Počet nemocensky
pojištěných osob
meziročně vzrostl**

Od roku 2012 zajišťuje Český statistický úřad (ČSÚ) údaje pro „Statistiku dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz“ zpracováním dat z administrativního zdroje Informačního systému ČSSZ. Data jsou zjišťována a publikována vždy za 1. pololetí a v kumulaci za celý rok. Tato data z administrativního zdroje nenavazují na údaje zjišťované v předchozích letech statistickým úřadem a nejsou proto srovnatelná s časovou řadou do roku 2011.

Informační systém ČSSZ eviduje případy dočasné pracovní neschopnosti v ČR, které byly hlášeny na tiskopise ČSSZ „Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti“ vyplňovaném lékařem.

Statistika dočasné pracovní neschopnosti zachycuje veškerá onemocnění a úrazy, které zapříčinily alespoň jednodenní pracovní neschopnost u nemocensky pojištěných osob. Nezahrnuje tedy onemocnění a úrazy případů, kdy nebylo vystaveno „Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti“.

V roce 2013 proti předchozímu roku se celkový počet pojištěnců v kraji o 3,2 tisíc osob snížil (o 1,5 %). Největší pokles byl zaznamenán v okrese Vsetín (o 1 523 osob, tj. o 3,0 %), dále pak v okrese Zlín (o 1 093 lidí), Kroměříž (o 367) a Uherské Hradiště (o 219 osob).

U počtu pojištěnců – žen byla meziroční změna obdobná. Pouze s rozdílem v okrese Kroměříž, ve kterém se počet pojištěných žen mírně zvýšil, a to o 0,2 %. V ostatních okresech stejně jako v celém kraji se počet pojištěných žen snížil. Nejvýraznější meziroční pokles byl zachycen ve zlínském okrese (o 671 žen), dále pak ve vsetínském (o 550 osob) a v uherskohradištském (o 189 žen). Celkově tak v kraji ubylo 1 377 pojištěnců – žen.

Při hodnocení podílů mužů a žen z celkového počtu pojištěnců bylo zjištěno, že se v kraji meziročně podíl pojištěnců – žen zvýšil o 0,1 procentního bodu. Také v okresech Kroměříž a Vsetín vzrostl podíl žen o 0,7 a 0,3 p.b. Naopak v okresech Uherské Hradiště a Zlín tento podíl poklesl, a to v obou okresech o 0,2 p.b.

**Tab.1 Pracovní neschopnost pro nemoc a úraz ve Zlínském kraji jeho okresech v roce 2013 -
- absolutní údaje**

Úhrn organizací (za jednotlivé subjekty bez rozlišení druhu vlastnictví)

	Počet subjektů	Průměrný počet nemocensky pojištěných	Počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti pro				Počet kalendářních dnů pracovní neschopnosti pro			
			nemoc	pracovní úrazy	ostatní úrazy	celkem	nemoc	pracovní úrazy	ostatní úrazy	celkem
Kraj celkem	24 332	214 151	54 740	2 190	7 185	64 115	2 888 233	122 989	437 641	3 448 863
v tom okresy:										
Kroměříž	3 451	31 778	7 954	342	913	9 209	416 626	18 225	51 926	486 777
Uherské Hradiště	5 893	49 566	13 588	535	1 771	15 894	747 405	31 046	112 427	890 878
Vsetín	6 357	49 676	12 420	599	1 771	14 790	739 980	33 163	118 044	891 187
Zlín	8 631	83 131	20 778	714	2 730	24 222	984 222	40 555	155 244	1 180 021

Úhrn organizací (za jednotlivé subjekty bez rozlišení druhu vlastnictví)

dokončení

	Počet kalendářních dnů pracovní neschopnosti na 1 nově hlášený případ pro				Průměrný denní stav práce neschopných pro			
	nemoc	pracovní úrazy	ostatní úrazy	celkem	nemoc	pracovní úrazy	ostatní úrazy	celkem
Kraj celkem	52,76	56,16	60,91	53,79	7 913	337	1 199	9 449
v tom okresy:								
Kroměříž	52,38	53,29	56,87	52,86	1 141	50	142	1 333
Uherské Hradiště	55,00	58,03	63,48	56,05	2 048	85	308	2 442
Vsetín	59,58	55,36	66,65	60,26	2 027	91	323	2 441
Zlín	47,37	56,80	56,87	48,72	2 697	111	426	3 233

Nově nahlášených případů pracovní neschopnosti meziročně přibylo

Počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti meziročně vzrostl jak v kraji, tak ve všech okresech. V kraji celkově přibylo 5,4 tisíc nově hlášených případů pracovní neschopnosti (nárůst o 9,2 %), u žen se počet zvýšil o 3,0 tisíc případů (o 10,9 %). Nejvýraznější nárůst nových případů pracovní neschopnosti byl zjištěn v okrese Zlín, a to jak u nových případů celkem (o 10,6 %), tak u případů žen (o 12,2 %). Naopak nejmenší nárůst nově hlášených případů celkem byl zaznamenán v okrese Vsetín (o 6,0 %) a žen v okrese Uherské hradiště (o 9,0 %).

V průměru v roce 2013 v pracovním procesu denně chybělo 9 449 pracovníků

Všechny nahlášené případy si v roce 2013 si vyžádaly celkem 3 449 tis. dnů pracovní neschopnosti, takže v průměru připadlo na jeden případ pracovní neschopnosti celkem 53,8 dní (v roce 2012 to bylo 55,7 dní), z toho u žen 55,6 dní (o rok dříve 58,0 dní). Průměrná doba trvání 1 případu pracovní neschopnosti v kalendářních dnech, a to jak celkově, tak u žen, se meziročně snížila. Pokles byl zaznamenán u kraje i okresů. Nejvýraznější pokles délky trvání případu pracovní neschopnosti byl zjištěn v okrese Zlín, a to celkově o 3 kalendářní dny a u žen o 4 dny. V kraji poklesla průměrná délka případu pracovní neschopnosti o 2 dny, a to celkem i u žen).

V průměru tak bylo denně z pracovní činnosti v kraji vyřazeno celkem 9 449 lidí (meziroční nárůst průměrného denního stavu práce neschopných o 520 pracovníků, tj. zvýšení o 5,8 %). Z toho bylo 4 688 žen (meziroční zvýšení o 294 žen, tj. o 6,7 %) a mužů 4 760 (navýšení o 226 mužů, tj. o 5,0 %). K meziročnímu nárůstu denního stavu práce neschopných došlo ve všech okresech. Největší celkem byl zachycen v okrese Zlín (o 142 osob) a žen v okrese Vsetín (o 88 žen). K nejmenšímu zvýšení celkem došlo ve vsetínském okrese (o 115 osob) a žen ve zlínském (o 50 žen).

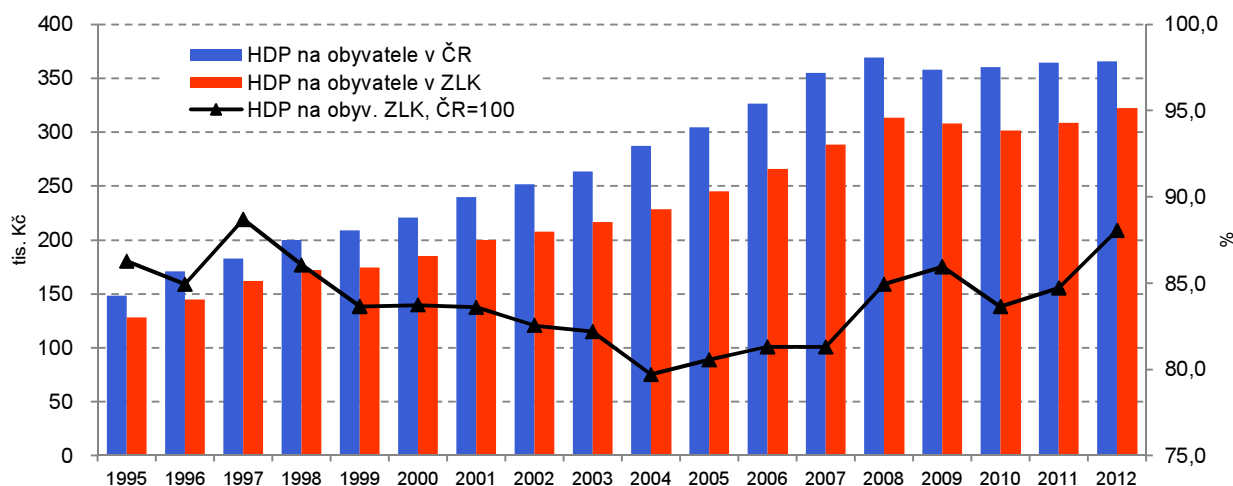
3. EKONOMICKÝ VÝVOJ

Makroekonomika

HDP Zlínského kraje se v roce 2012 meziročně zvýšil o 4,2 %

Ve Zlínském kraji od roku 1995 až do roku 2008 hodnoty HDP každoročně zvyšovaly. Jeho přírůstky nebyly vyrovnané a pohybovaly se od 1,4 % (v roce 1999) do 13,1 % (1996). V roce 2008 byl zaznamenán meziroční přírůstek 8,8 % a HDP Zlínského kraje činilo 185,3 mld. Kč. V roce 2009 došlo k prvnímu poklesu HDP o 1,7 % (o 3,1 mld. Kč b.c.) a v následujícím roce 2010 bylo zjištěno také meziroční snížení, a to o 2,2 % (o 4,1 mld. Kč). V roce 2011 vzrostl HDP o 2,2 % (o 4,0 mld. Kč) na 182,0 mld. Kč. V dalším roce 2012 byl zjištěn 4,2procentní nárůst (o 7,6 mld. Kč) na 189,6 mld. Kč. Republikový podíl HDP Zlínského kraje se v delším časovém období pohyboval od 4,6 % (2004, 2005, 2007) po 5,2 % (1997). V roce 2012 proti roku 2011 mírně vzrostl o 0,1 p.b. na 4,9 %.

Graf 3.1 Hrubý domácí produkt (HDP) na obyvatele ve Zlínském kraji (ZLK) a ČR a jeho podíl na republikovém celku

Hodnota HDP na obyvatele kraje se meziročně zvýšila o 4,4 %

Hodnota HDP na obyvatele v kraji rostla až do roku 2008 a HDP na obyvatele dosáhl hodnoty 313,4 tis. Kč. V následujícím roce jeho hodnota klesla o 1,7 %. Pokles byl zaznamenán i v roce 2010 (o 2,1 %) kdy ukazatel dosáhl 301,5 tis. Kč. Ke zlepšení došlo v roce 2011, kdy HDP na obyvatele Zlínského kraje dosáhl 308,6 tis. Kč (meziroční zvýšení o 2,4 %). Také v roce 2012 hodnota HDP na obyvatele ve Zlínském kraji vzrostla, a to o 4,4 %, a dosahovala 322,2 tis. Kč.

Ve srovnání s ostatními kraji se zlínská hodnota HDP na obyvatele v roce 2008 umístila na 7. místě, tedy na 7 nejvyšším. V roce 2012 se posunula o dvě příčky výš, tedy na 5. pozici.

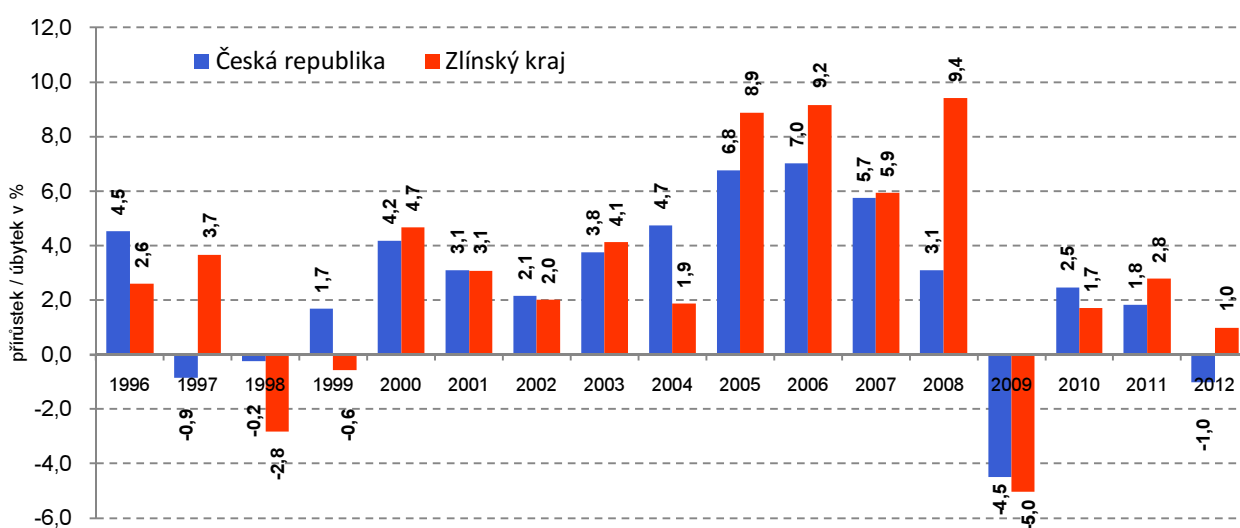
Ve srovnání s celorepublikovým průměrem byla hodnota zlínského HDP na obyvatele po celé sledované období nižší. V počátečním roce 2008 sledovaného období byla nižší o 55,6 tis. Kč a tvořila tak 84,9 % celorepublikového průměru. V roce 2012 byla menší o 43,7 tis. Kč a činila tak 88,1 % republikového průměru. Nutno doplnit, že kromě Hlavního města Prahy, se všechny kraje v pořadí umístily pod republikovou hodnotou.

Také přepočítání HDP na zaměstnance (v Kč b.c.), a to zaměstnance v hlavním pracovním poměru zjišťované podle místa pracoviště, v průběhu čtyř let vykázal změny. Kromě roku 2011 vykazoval tento přepočítání meziroční nárůst. V roce 2008 byla zachycena změna 8,1 %, v roce 2011 se projevil pokles o 0,6 % (o 5,2 tis. Kč na zaměstnance) na 817 824 Kč. V následujícím roce však bylo zjištěno zvýšení o 2,7 % (o 22,2 tis. Kč) na 840 059 Kč na zaměstnance. Vzhledem k meziročnímu úbytku HDP na obyvatele v roce 2011 se Zlínský kraj v porovnání s ostatními kraji posunul z 5. místa v roce 2008 na 6. pozici v roce 2011 a na této příčce zůstal i v roce 2012. Ve srovnání s republikovou hodnotou byla zlínská trvale pod její úrovní. V roce 2008 dosáhla 90,2 % republikové hodnoty, na konci období v roce 2012 91,1 %.

Obdobně se zjišťoval i přepočet HDP na zaměstnaného (v Kč b.c.), tedy zaměstnaní celkem, včetně sebezaměstnaných, také zjišťované podle místa pracoviště. Do roku 2011 byly vykazovány přírůstky. V roce 2008 meziročně vzrostl HDP na zaměstnaného o 7,3 %, v roce 2010 o 1,3 % na 685 069 Kč. V roce 2011 sledovaného období však došlo k poklesu o 0,5 % (o 3 102 Kč) na 681 967 Kč. Hned v následujícím roce se již opět projevilo zvýšení, a to o 4,5 % (o 31,0 tis. Kč) a HDP na 1 zaměstnaného dosáhl hodnoty 712 990 Kč. Mezi kraji se Zlínský kraj v roce 2008 umístil na 7. příčce, v roce 2011 i přes snížení se udržel na této 7. pozici. V posledním roce hodnoceného období, po meziročním přírůstku 4,5 % se posunul na místo 5. Vyšších hodnot ukazatele dosahovaly kraje Jihomoravský, Moravskoslezský, Středočeský a Hlavní město Praha.

Také tento přepočet v celé časové řadě nedosáhl celorepublikové hodnoty. V roce 2008 dosahovala zlínská hodnota přepočtu 88,6 %, v roce 2012 94,1 % celorepublikové hodnoty.

Graf 3.2 Regionální HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100)

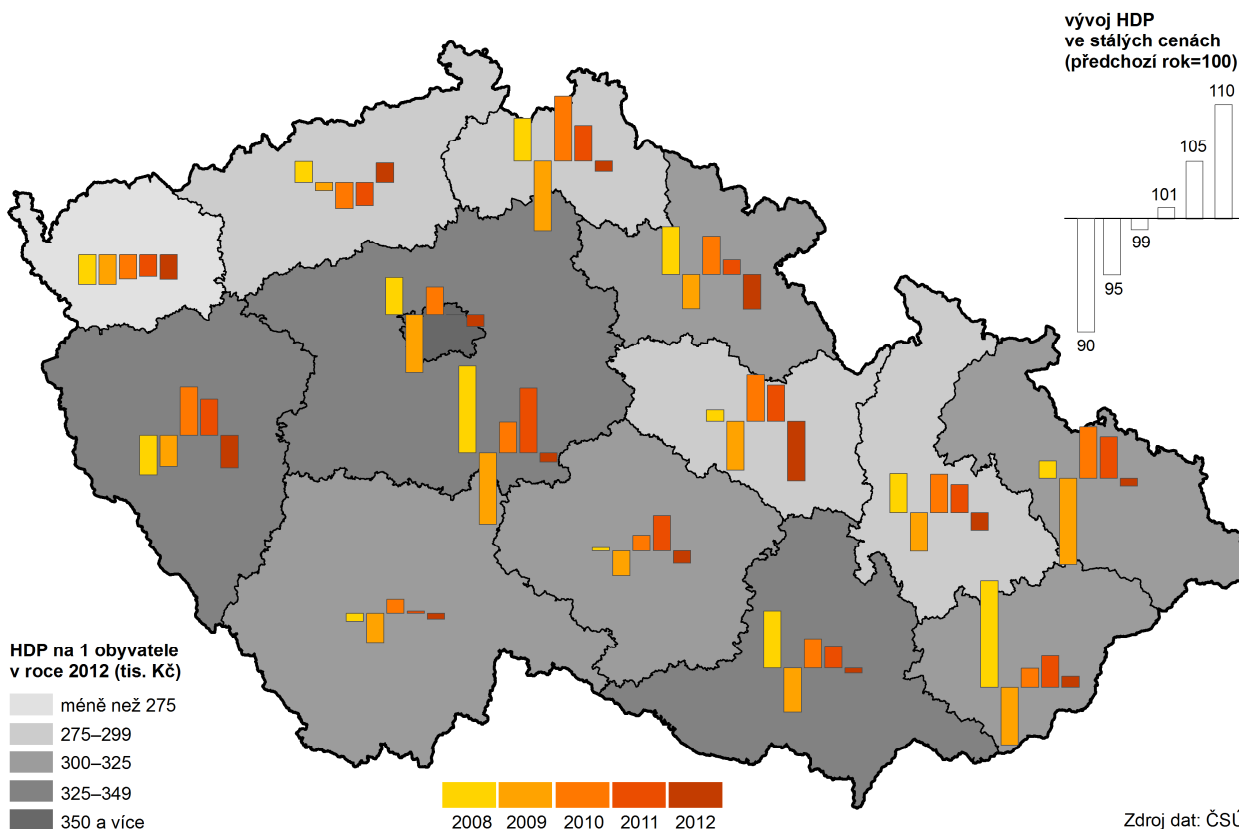
Vývoj HDP ve stálých cenách

Při použití časové řady regionálních HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100) je zřejmý nástup ekonomické recese už v roce 2008 u tří krajů, u kterých došlo k poklesu, a to u Jihočeského o 0,7 %, Plzeňského o 3,6 % a Karlovarského o 2,6 %. U Kraje Vysočina se v tomto roce růst HDP v podstatě zastavil (meziroční zvýšení o 0,3 %). V tomto zlomovém roce Zlínský kraj vykázal nejvyšší meziroční nárůst o 9,4 %. V následujícím roce 2009 se recese projevila už ve všech krajích. Ve všech krajích došlo k meziročnímu poklesu HDP ve s.c., a to v rozmezí od -0,7 % (Ústecký kraj) po 7,6 % (Moravskoslezský kraj). Zlínský kraj zaznamenal v tomto roce pokles o 5,0 %. V dalším roce meziročně poklesl HDP jen v Karlovarském (o 2,1 %) a Ústeckém kraji (o 2,3 %). V ostatních krajích se projevily meziroční přírůstky v rozmezí od 1,2 % (Jihočeský kraj) po 5,7 % (Liberecký kraj). Zlínský kraj v roce 2010 vykázal meziroční zvýšení HDP ve s.c. o 1,7 %. V roce 2011 pokračoval úbytek HDP ve s.c. v Karlovarském (snížení o 1,9 %) a Ústeckém kraji (2,0 %). V Hl. městě Praze zůstala úroveň HDP v s.c. jako v předchozím roce. V ostatních jedenácti krajích byl opět vykázán přírůstek HDP v s.c. v rozmezí od 0,2 % (Jihočeský kraj) po 5,7 % (Středočeský kraj). Ve Zlínském kraji i v tomto roce byl vypočten přírůstek 2,8 %, který byl mezi kraji 7. nejvyšší. V roce 2012 se výsledky HDP v s.c. zhoršily ve dvanácti krajích. Pokles se pohyboval od 5,3 % (Pardubický kraj) do 0,4 % (Jihomoravský kraj). Meziroční nárůst HDP v s.c. vykázaly pouze dva kraje, a to Ústecký (zvýšení o 1,7 %) a Zlínský (o 1,0 %).

Z časové řady regionálních HDP ve stálých cenách, kdy rok 2000 = 100, byl v roce 2008 zachycen ve Zlínském kraji nárůst zvýšení 53,7 %. V následujícím roce bylo zvýšení pouze 45,9 %. V roce 2010 již došlo k malému oživení a navýšení činilo 48,4 %, které se projevilo i v letech 2011 (o 52,5 %) a 2012 (nárůst o 54,0 %). V roce 2008 byl zlínský přírůstek proti republikovému vyšší o 11,12 p.b. Od tohoto roku byly již přírůstky kraje vyšší než republikové. Rozdíl přírůstků Zlínského kraje a republiky činil v roce 2011 10,5 p.b. a 13,5 p.b. v roce 2012. V roce 2008 i 2012 byl zlínský přírůstek mezi kraji druhý nejvyšší po středočeském a činil 53,7 % a 54,0 %.

Podle zveřejněných údajů přepočtu EU28 HDP na obyvatele v PPS/EUR nevypadá zlínský vývoj příznivě. V počátečním roce sledovaného období 2008 kraj svým HDP dosáhl 50,3 % průměrného HDP na obyvatele EU28=100/EUR (republiková hodnota dosáhla 59,2 %) a v posledním roce 2012 50,2 % (republikový podíl činil 57,1 %). Přepočtený zlínský HDP na obyvatele v PPS vzrostl ze 17 153 Euro v roce 2008 na 18 202 Euro v roce 2012. Zlínský HDP dosáhl 69procentního podílu EU28 HDP v přepočtu na obyvatele v PPS v roce 2008 a v roce 2012 vzrostl na 71 %. Česká republika v roce 2012 dosáhla hodnoty přepočteného HDP na obyvatele v PPS 20 671, což tvořilo 81 % z HDP na obyvatele EU28=100 v PPS.

Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2008 až 2012

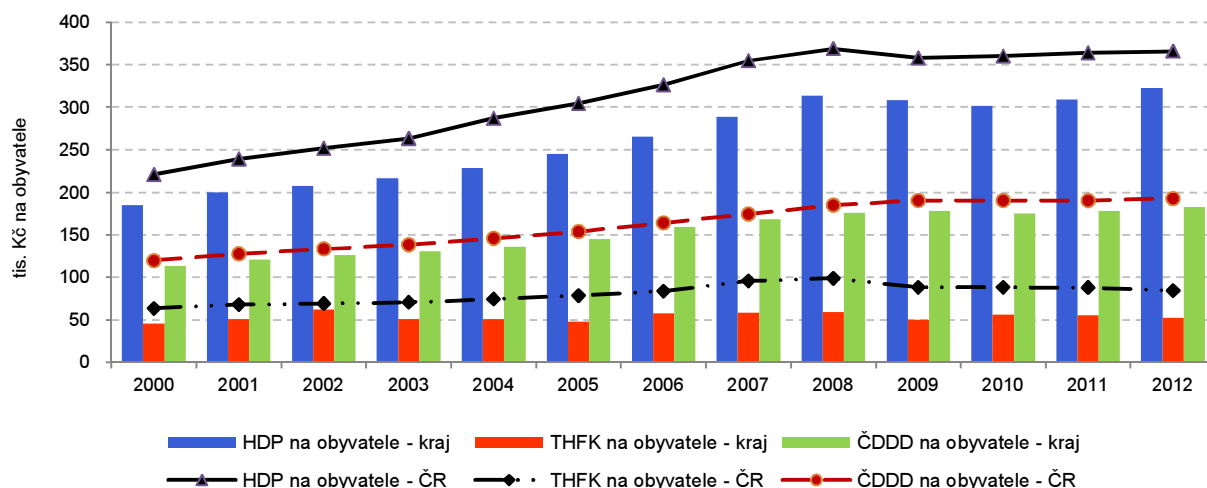
Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK) meziročně klesla

Tvorba hrubého fixního kapitálu dosáhla ve Zlínském kraji v roce 2008 celkem 34 872 mil. Kč a v následujícím roce 2009 se meziročně propadla o 15,2 % na hodnotu 29 588 mil. Kč. V roce 2010 se opět projevila meziroční přírůstek o 11,7 % a její hodnota dosáhla 33 049 mil. Kč. V roce 2011 však THFK poklesla o 0,9 % na 32 743 mil. Kč a v roce 2012 se také snížila, a to o 5,4 % na 30 975 mil. Kč. Podíl Zlínského kraje na republikové hodnotě tvorby hrubého fixního kapitálu činil 3,4 % v roce 2008 a 3,5 % v roce 2012.

V přepočtu THFK na obyvatele bylo v kraji v roce 2008 dosaženo 58 997 Kč, tj. 59,7 % republikové průměrné hodnoty. Hodnota přepočtené THFK na obyvatele ale v následujícím roce klesla o 15,2 % na 50 039 Kč a tvořila tak 56,7 % celkové přepočtené hodnoty za republiku. V roce 2010 se meziročně

zvýšila o 11,9 % na 55 972 Kč a podíl celkové hodnoty za republiku dosáhl 63,3 %. V dalších letech 2011 a 2012 došlo ke snížení. V roce 2012 tak THFK na obyvatele činil 52 652 Kč. Ve srovnání s ostatními kraji se kraj umístil v roce 2008 na 12. pozici a konci sledovaného období klesl o jedno místo na 13. příčku. Ve srovnání s republikovým průměrem byla zlínská hodnota ukazatele po celé čtyřleté období vždy nižší a v roce 2012 dosáhla 62,3 % republikové hodnoty.

Graf 3.3 Vývoj HDP, THFK, ČDDD na obyvatele ve Zlínském kraji a ČR

Čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD)

V roce 2012 kraj zaznamenal 2,0% meziroční zvýšení

Ve Zlínském kraji byl v počátečním roce sledovaného období 2008 vytvořen čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD) v hodnotě 104 207 mil. Kč. V následujícím roce vzrostl meziročně o 1,4 %. V roce 2010 byl zaznamenán jeho 1,8procentní meziroční pokles, který byl v roce 2011 vystřídán mírným 1,5procentním nárůstem a dosáhl 105 290 mil. V konečném roce sledovaného období 2012 se ČDDD opět meziročně zvýšil, a to o 2,1 % na 107 511 mil Kč. Dosažené zlínské hodnoty tvořily z celorepublikového ČDDD v roce 2008 podíl 5,4 % a 5,3 % v roce 2012.

V přepočtu ČDDD na obyvatele ve Zlínském kraji bylo v roce 2008 dosaženo 176 298 Kč a v posledním roce období 182 749 Kč. Tyto dosažené zlínské hodnoty byly po celé období nižší než republikový průměr, v roce 2008 o 4,7 % a v roce 2012 o 5,2 %. Mezi kraji se svou hodnotou ČDDD na obyvatele Zlínský kraj v roce 2008 umístil na 8. příčce v pořadí a 6. místo obsadil v roce 2012.

Hrubá přidaná hodnota v kraji meziročně vzrostla

Hrubá přidaná hodnota (HPH), která je rozdílem mezi produkcí a mezispotřebou, ve Zlínském kraji za sledované čtyřleté období vzrostla o 2,6 mld. Kč, tj. o 1,6 %. HPH v roce 2008 činila 167 525 mil Kč a ve dvou následujících letech se meziročně snižovala; v roce 2009 o 2,0 % a 2010 o 2,2 % kdy dosáhla 160 617 mil. Kč. V roce 2011 došlo k oživení a HPH meziročně vzrostla o 3,3 mld. Kč, tj. o 2,1 % a v dalším roce 2012 se také meziročně zvýšila, a to o 3,8 % na 170,1 mld. Kč. Tato zlínská hodnota HPH v roce 2012 představovala 4,9 % celorepublikové HPH. I přes snížení HPH v letech 2009 a 2010 si v roce 2012 Zlínský kraj v mezikrajším srovnání udržel 7. pozici, kterou měl v počátečním roce sledovaného období 2008.

Věda a výzkum **Meziroční nárůst výdajů o 204,1 mil. Kč**

Výdaje na vědu a výzkum neustále rostou, v kraji se proti roku 2008 zvýšily o 679,7 mil. Kč a dosáhly tak v roce 2012 výše 2 312,8 mil. Kč. Z celkového objemu výdajů na vědeckou a výzkumnou činnost v ČR představovaly 3,2 %. Výzkum a vývoj byl ve Zlínském kraji v roce 2012 prováděn na na 172 pracovištích. Ve vztahu k regionálnímu HDP celkové výdaje na vědu od roku 2010 přesahují úroveň 1 procenta HDP.

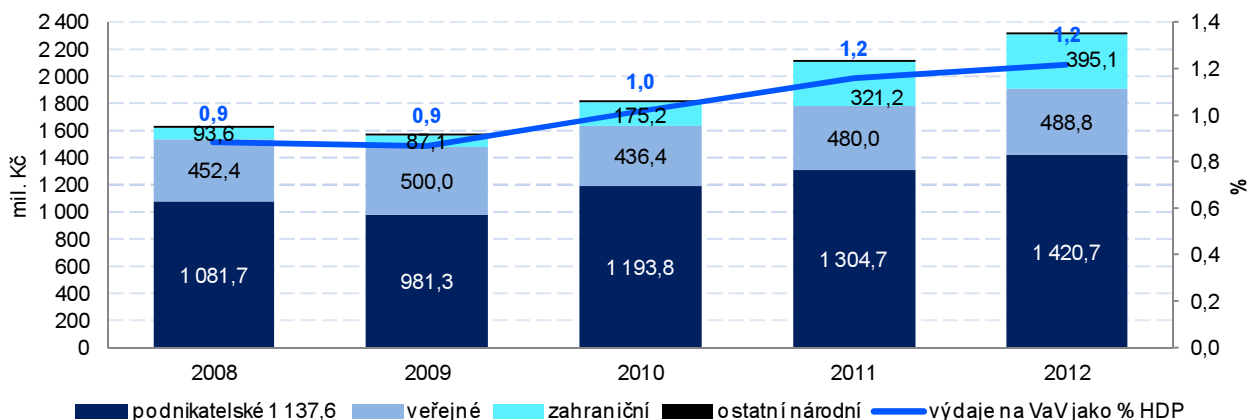
Podnikatelský sektor je hlavním zdrojem

Převládajícím zdrojem financování vědy a výzkumu v kraji je podnikatelský sektor, tedy soukromé národní zdroje. V roce 2012 jím bylo financováno zhruba 61 % z celkového objemu výdajů. Druhým významným je vládní sektor,

financování

z něj pocházelo téměř 22 % z celkového objemu vynaložených prostředků na vědu a výzkum.

Graf 3.4 Výdaje na VaV podle zdroje jejich financování ve Zlínském kraji

Výdaje realizované především v podnikatelském sektoru

Největší část výdajů na VaV byla po celé sledované období užitá v podnikatelském sektoru, v roce 2012 to bylo 82,2 %, což představovalo 1 901 mil. Kč. Proti předchozímu roku byl však tento podíl nižší (v roce 2011 to bylo 90,9 %). Zhruba dvojnásobně se zvýšily realizované výdaje na vědu a výzkum ve vysokoškolském sektoru, které dosáhly 409,7 mil. Kč. V struktuře celkových výdajů představovaly 17,7 %, zatímco v roce 2011 jen 8,9 %.

Počet výzkumníků roste rychleji než zaměstnanců

Meziročně se zvýšil počet osob zaměstnaných ve VaV o 5,0 % na 1 968 přepočtených osob a jde o maximální hodnotu od roku 2001, kdy jsou tyto údaje k dispozici. Ještě rychleji rostl počet výzkumných pracovníků, a to o 13,6 % na 969 přepočtených osob. To představuje 49,2 % z celkového počtu zaměstnanců ve VaV.

Výzkum a vývoj v krajích v roce 2012

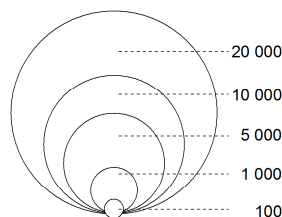
struktura zaměstnanosti ve výzkumu a vývoji podle sektorů

- podnikatelský a soukromý neziskový
- vládní
- vysoké školství

podíl výdajů na výzkum a vývoj z HDP (%)

- méně než 0,50
- 0,50–0,99
- 1,00–1,99
- 2,00–2,99
- 3,00–4,00

počet zaměstnaných ve výzkumu a vývoji

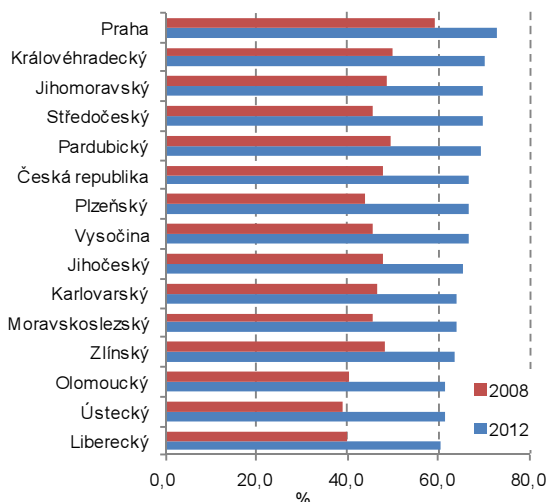
Zdroj: ČSÚ

Informační technologie
Podíl domácností
vybavených počítačem
se opět zvýšil

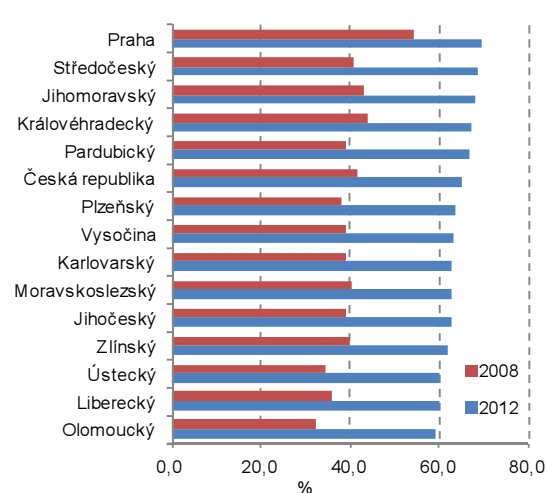
V souvislosti s rozvojem informačních a komunikačních technologií (ICT), mezi které patří například počítač, mobilní telefon a internet, sleduje statistický úřad jejich rozšiřování, způsob a míru jejich využívání. Výběrové šetření o využívání těchto technologií v domácnostech a mezi jednotlivci provádí Český statistický úřad pravidelně jednou ročně. Z důvodu vyšší reprezentativnosti jsou údaje v krajském členění publikovány jako tříleté klouzavé průměry. Údaj publikovaný v krajském členění např. za rok 2012, je počítán jako vážený aritmetický průměr z dat za roky 2011, 2012 a 2013.

Ve Zlínském kraji, stejně jako v celé republice, se podíl domácností vybavených počítačem, případně počítačem s internetem, neustále zvyšuje. Zatímco v roce 2008 byl v kraji podíl domácností vybavených osobním počítačem 48,0 % a byl tak o 0,3 p.b. vyšší než republiková hodnota, v následujících letech se tempo růstu podílu domácností s PC zpomalilo. V roce 2012 podíl dosáhl 63,6 % a byl o 3,2 p.b. pod republikovou hodnotou. Stejně jako rozšiřování počítačů v domácnostech, dochází stále k vyššímu využívání internetu. V roce 2008 bylo z celkového počtu domácností v kraji 39,9 % s připojením k internetu (v ČR 41,7 %). V roce 2012 se rozdíl zlínského a republikového podílu ještě prohloubil. Zlínský podíl dosáhl 61,6 % zatímco republikový byl o 3,1 p.b. vyšší. Zajímavé je také rozšiřování připojení k vysokorychlostnímu internetu (VRI). Podíl domácností kraje s připojením počítače k VRI vzrostl z 31,1 % v roce 2008 o 27,6 procentního bodu a v roce 2012 tak dosáhl 58,7 % (v ČR se podíl domácností během čtyř let zvýšil o 28,7 p.b. na 61,8 %).

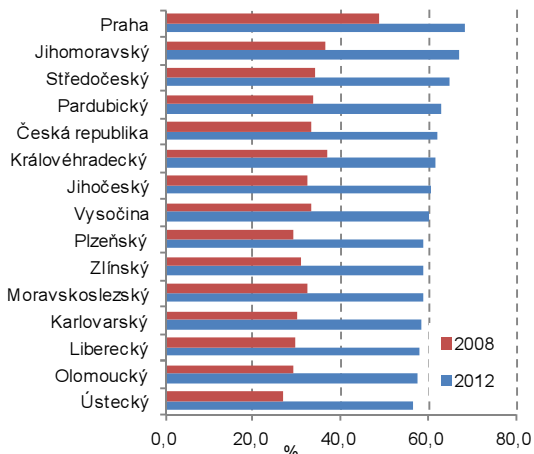
Graf 3.5 Podíl domácností vybavených počítačem podle krajů

Graf 3.6 Podíl domácností vybavených počítačem s připojením k internetu podle krajů

Graf 3.7 Podíl domácností vybavených počítačem s připojením k vysokorychlostnímu internetu podle krajů

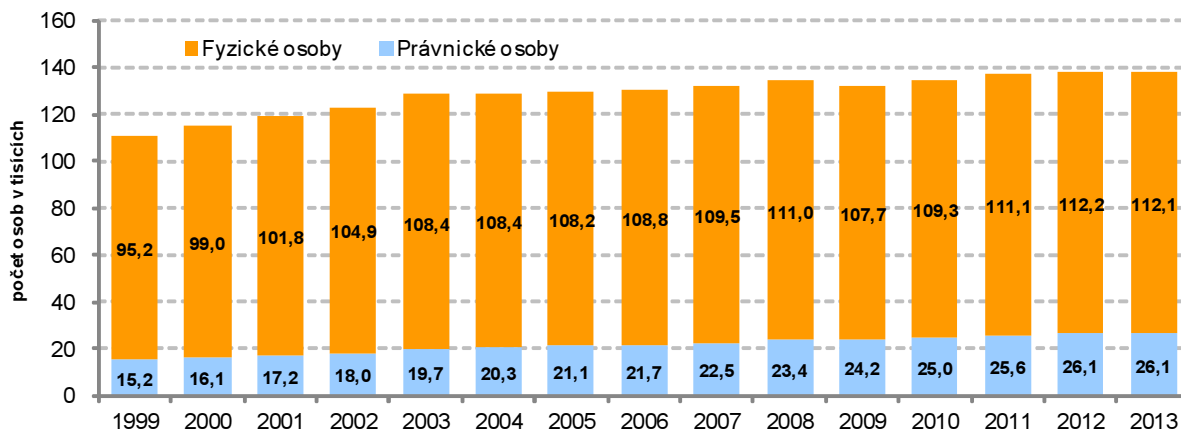

Organizační statistika

Počet podnikatelských subjektů v kraji se, meziročně snížil

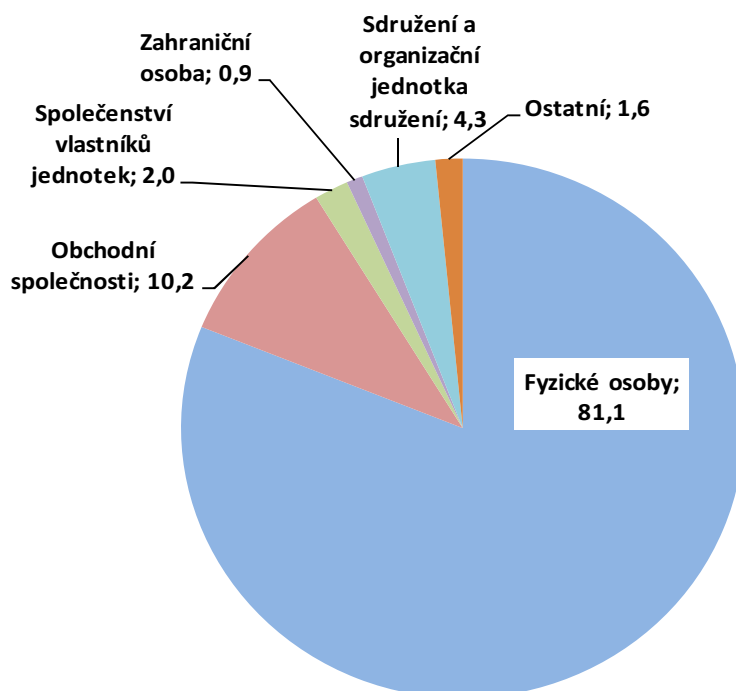
Na konci roku 2013 bylo ve statistickém Registru ekonomických subjektů (RES) evidováno celkem 138 197 subjektů se sídlem ve Zlínském kraji. Meziročně se jejich počet snížil o 72 subjektů (o 0,1 %).

Graf 3.8 Fyzické a právnické osoby se sídlem ve Zlínském kraji

Počet živnostníků klesl V rozdělení subjektů podle právní formy (PF) připadá největší podíl na fyzické osoby (právní forma 101 až 108). V roce 2013 jejich počet tvořilo 112,1 tis. subjektů, tj. 81,1 % z celkového počtu zlínských subjektů v registru. Z nich bylo 97,5 tisíc živnostníků (70,6 % z celkového počtu subjektů v kraji), zhruba 12,6 tisíc osob ve svobodném povolání (9,2 %) a 2 tis. zemědělských podnikatelů (1,4 %). Druhou nejpočetnější skupinou byly obchodní společnosti. Tuto skupinu tvoří společnosti veřejné obchodní, s ručením omezeným, komanditní, akciové a evropské. Tato skupina zahrnovala na konci roku 2013 celkem 14 049 subjektů, tj. 10,2 % z celkového počtu subjektů se sídlem v kraji.

Graf 3.9 Podíly skupin právních forem na zlínském celku ekonomických subjektů k 31. 12. 2013 (v %)

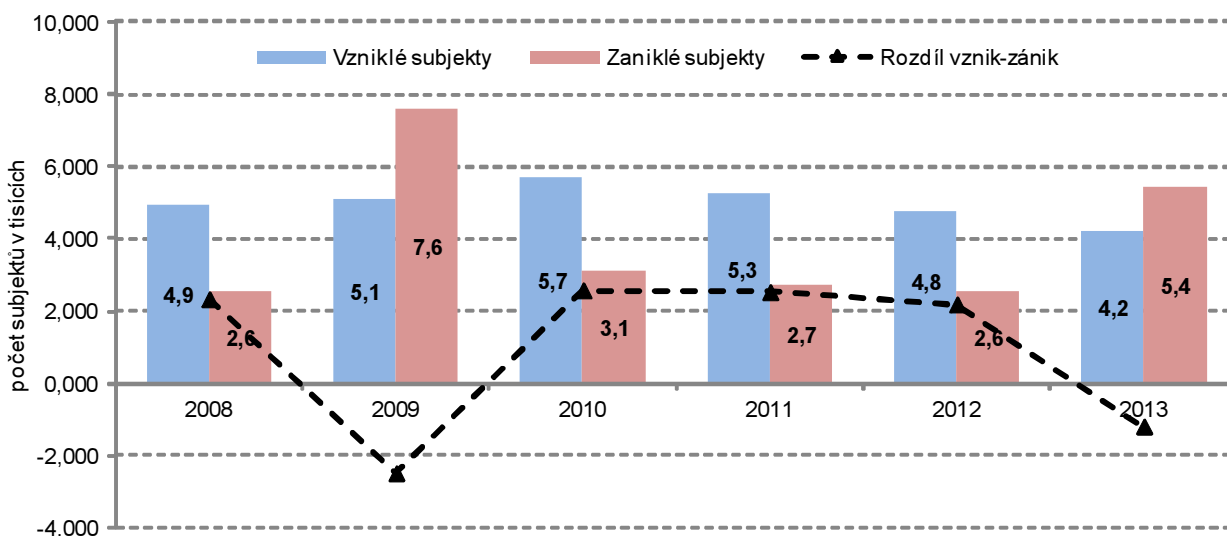
Vzhledem k předchozímu roku byly změny počtu subjektů ve skupinách právních forem nevelké. K nejvýraznější meziroční změně došlo u skupiny fyzických osob ne jako celku, ale u dvou konkrétních právních forem. Byli to jednak živnostníci (PF 101), jejichž počet se propadl o bezmála 5 tis. osob (o 5,4 %) a podnikatelé svobodných povolání (PF 105), kterých naopak přibýlo o více jak 5,5 tisíc (o 78,6 %). Další méně výrazná změna byla zjištěna u druhé nejpočetnější skupiny, tedy u skupiny obchodních společností. Celkem v této skupině během roku přibýlo 156 právnických osob (nárůst o 1,1 %). Její zastoupení na celkovém počtu zlínských subjektů se během roku zvýšilo o 0,2 p.b. na 10,2% podíl. V této skupině byl největší pohyb zaznamenán u společností s ručením omezeným (PF 112), jejichž počet vzrostl o 175 subjektů (o 1,4 %). Dále u právních forem sdružení a organizační jednotky sdružení (PF 701 a 731) se jejich počet navýšil, a to o 292 subjektů, tj. o 0,2 %. Další změny počtu jednotek v ostatních skupinách právních forem nebo v konkrétních právních formách byly nevýznamné.

Nejvíce meziročně ubylo firem s 1 až 5 zaměstnanci

V členění podle kategorie počtu zaměstnanců bylo v registru ekonomických subjektů na konci roku 2013 evidováno nejvíce těch, které počet zaměstnanců neuváděly (57,1 %) – s meziroční nárůstem podílu o 0,5 procentního bodu a dále subjektů, které zaměstnance neměly (32,8 %) – podíl meziročně klesl o 0,1 p.b. Vznik nových firem, stejně jako přesuny firem do jiných velikostních skupin, se projevil i v dalších velikostních kategoriích.

Meziroční nárůst byl zachycen v podnicích ve velikostní skupině s 20 až 24 zaměstnanci (nárůst o 12 podniků, o 3,8 %), se 200 až 249 pracovníky (přibýly dva subjekty, zvýšení o 5,4 %) a s 250 až 499 zaměstnanci (zvýšení o 2 podniky, o 3,2 %). U ostatních velikostních skupin podniků se meziročně jejich počty snížily. Nejvýraznější pokles byl zaznamenán u skupiny s 1 až 5 zaměstnanci, a to o 370 subjektů (snížení o 3,8 %), dále pak u podniků s 10 až 19 zaměstnanci (o 56 subjektů), s 25 až 49 lidmi (o 28 podniků), s 6 až 9 zaměstnanci (o 9) a se 100 až 199 zaměstnanci (o 6). Poklesy v ostatních skupinách se pohybovaly pod 6 subjekty.

Graf 3.10 Vznik a zánik subjektů se sídlem ve Zlínském kraji k 31. 12.

Počet nově vzniklých podnikatelských subjektů meziročně klesl

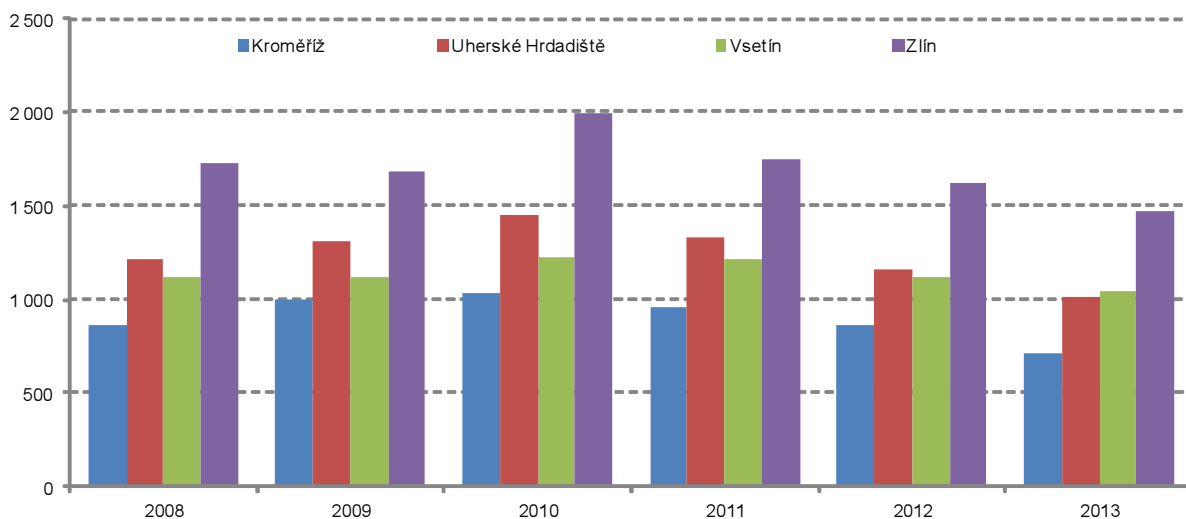
Proti předchozím letům klesl počet nově vzniklých subjektů. Ve srovnání s rokem 2012 se snížil o 11,2 % na 4 233. Nejčastější činností nově vzniklých subjektů byl stejně jako v předchozím roce velkoobchod kromě motorových vozidel (15,1 %). Dalšími nejčastějšími činnostmi nově vzniklých subjektů se sídlem v kraji v roce 2013 byla specializovaná stavební činnost (6,6 %), výstavba budov (3,1 %), ostatní profesní, vědecké a technické činnosti (5,7 %), finanční zprostředkování kromě pojišťovnictví a penzijního financování (3,8 %),

poskytování ostatních osobních služeb (4,7 %) a stravování a pohostinství (4,6 %). Z oborů zpracovatelského průmyslu šlo především o výrobu kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení (3,6 %), výroba oděvů (1,7 %) a opravy a instalace strojů a zařízení (1,4 %).

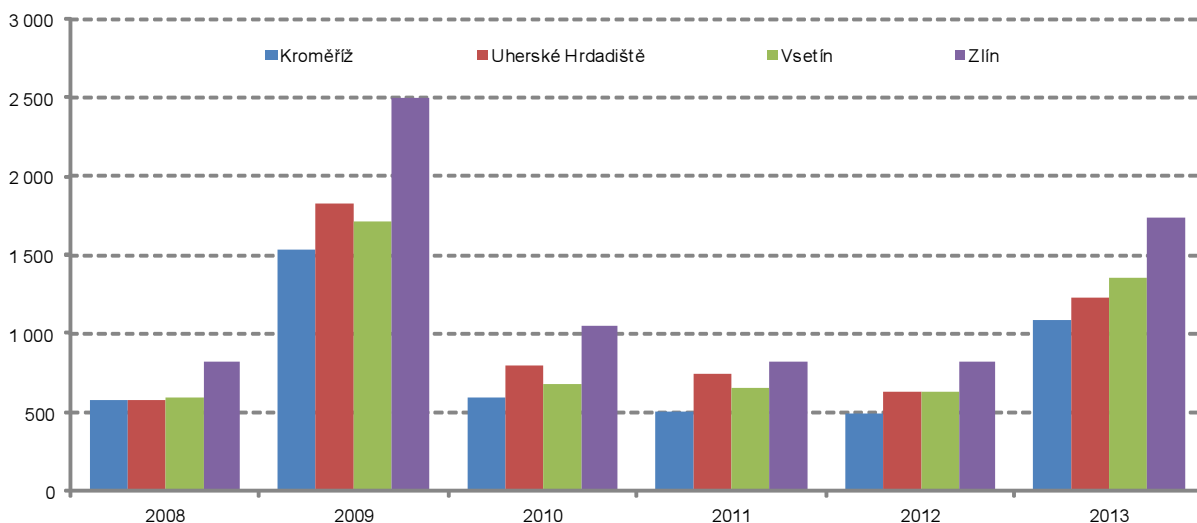
Počet zaniklých subjektů se za rok zvýšil na dvojnásobek

Počty zaniklých subjektů byly v jednotlivých letech rozkolísané a v roce 2009 byl jejich počet navýšen ještě administrativním zásahem (změna právních forem zemědělských subjektů). V roce 2013 zaniklo proti předchozímu roku více jak dvojnásobek subjektů (o 110,1 %, a to celkem 5 411. Zaniklé subjekty se nejčastěji zabývaly maloobchodem, kromě motorových vozidel (16,7 % z celkového počtu zaniklých subjektů), velkoobchodem kromě motorových vozidel (10,1 %), specializovanými stavebními činnostmi (8,1 %), výstavbou budov (4,5 %), stravováním a pohostinstvím (4,8 %), ostatními profesními, vědeckými a technickými činnostmi (3,7 %) a poskytováním ostatních osobních služeb (2,8 %). Z oborů zpracovatelského průmyslu ukončily svou činnost nejvíce subjekty s výrobou kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení (5,4 %), se zpracováním dřeva, výrobou dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků kromě nábytku (3,1 %) a s výrobou oděvů (1,9 %).

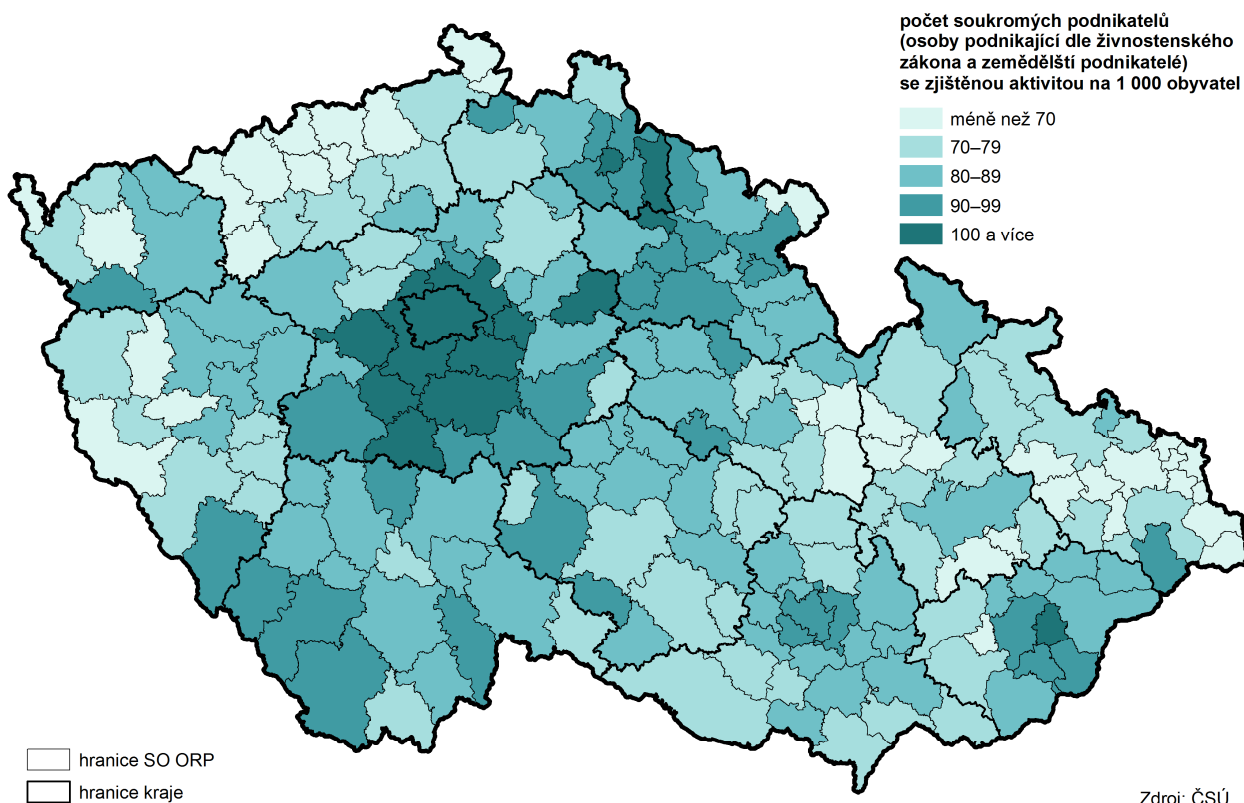
Graf 3.11 Vzniklé subjekty v okresech Zlínského kraje v roce 2013

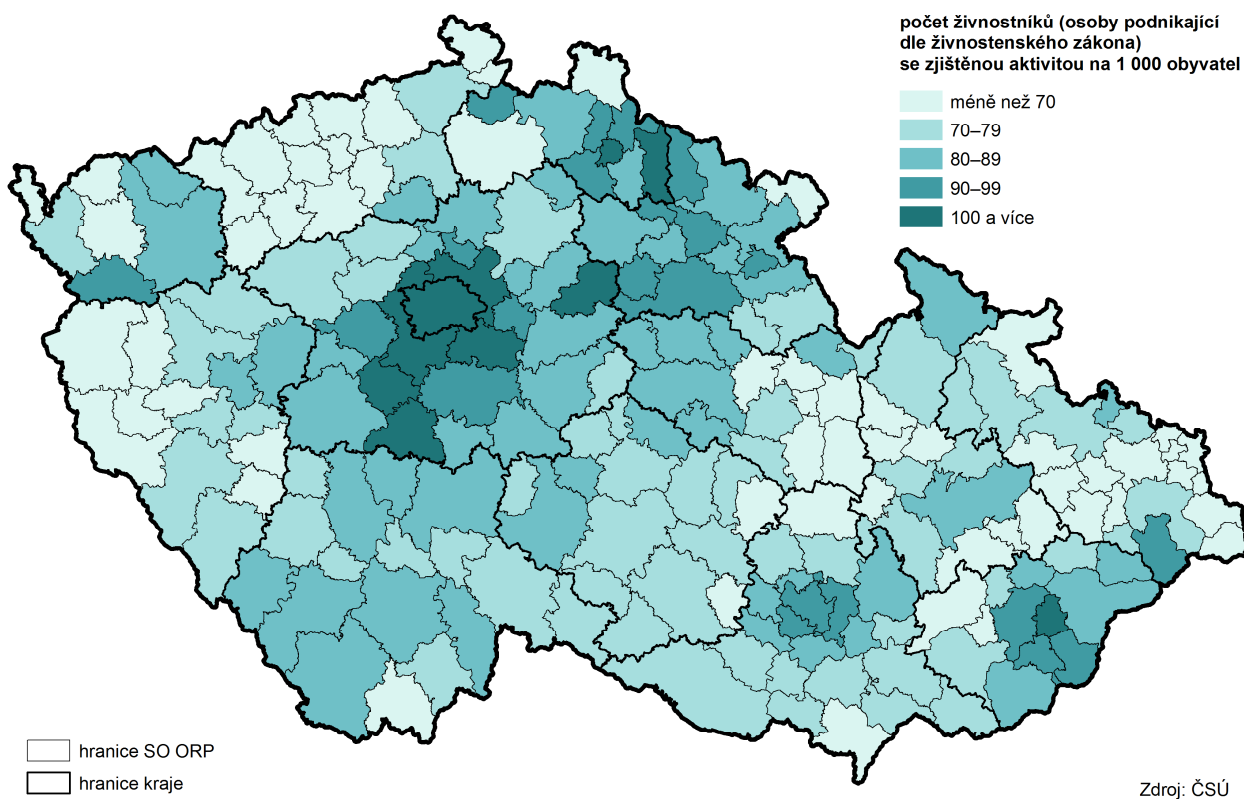
Graf 3.12 Zaniklé subjekty v okresech Zlínského kraje v roce 2013

Soukromí podnikatelé ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2013

Živnostníci ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2013

Zemědělství

Opět v roce 2012 třetí nejnižší zemědělská produkce v ČR

Produkce zemědělského odvětví reprezentuje celkovou finální produkci zemědělství. Ze semidefinitivních výsledků v roce 2012 vyplývá, že produkce Zlínského kraje vzrostla proti roku 2011 o 6,1 % a proti roku 2008 vzrostla o 4,8 %. Z celkové produkce zemědělství ČR tvořila zlínská produkce v roce 2012 4,3 % a po krajích Karlovarském a Libereckém byla opět třetí nejnižší. Naopak nejvyšší měli v kraji Vysočina a v Jihomoravském kraji. Na celkové produkci se podílela rostlinná produkce 53,7 %, živočišná 42,2 % a produkce zemědělských služeb 1,6 %.

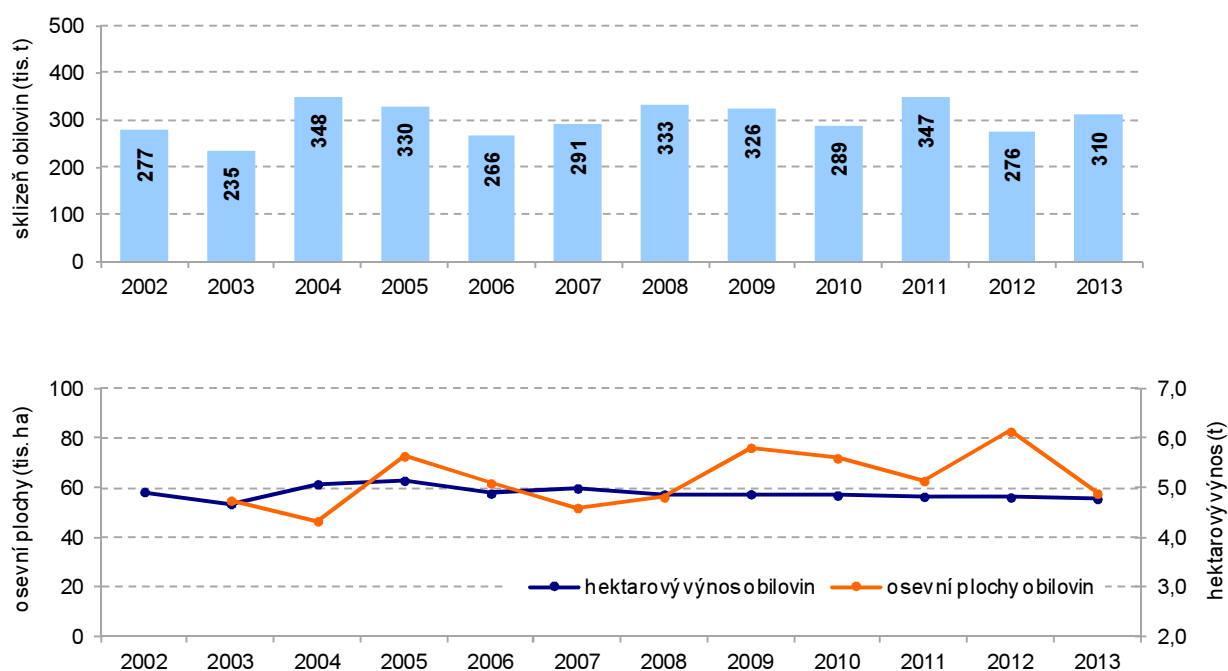
Snižování osevních ploch se zastavilo

Pro zemědělství v kraji byl charakteristický trend snižování zemědělské půdy. V roce 2013 její velikost činila 193 067 ha a v celém pětiletém období došlo ke snížení o necelé jedno procento. Orná půda v roce 2013 tvořila 63,1 % a oproti roku 2008 se snížila o 2,5 %. Naopak obhospodařovaná zemědělská půda se od počátku sledovaného období zvětšila o 1,8 %.

V dlouhodobém horizontu se celkové osevní plochy v kraji snižovaly. Ve sledovaném 5letém období toto snížení činilo 2,4 %. Snížení bylo zaznamenáno u osevních ploch obilovin o 3,2 %, dále pak luskovin (snížení o 32,2 %) a brambor (o 34,1 %). Naopak nárůst byl zaznamenán u osevních ploch řepky a to o 34,6 % a u cukrovky technické o 72,7 %.

Z šetření osevů v roce 2013 bylo ve Zlínském kraji zjištěno, že z jednotlivých skupin plodin patřil největší podíl obilovinám (58,3 %), dále olejninám (19,6 %) a píceňinám na orné půdě (18,4 %). Z obilovin největší podíl připadl na pšenici (60,9 %) a z olejnin na řepku (85,6 %).

Graf 3.13 Sklizeň, osevní plochy a hektarový výnos obilovin ve Zlínském kraji

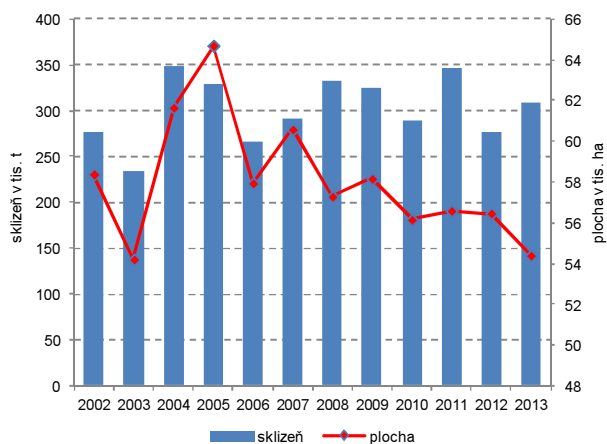
Meziročně se snížila osevní plocha obilovin, naopak sklizeň byla vyšší

Stejně jako se snižují osevní plochy obilovin v kraji, tak dochází ke snižování jejich sklizeň. Ve sledovaném období snížení činilo 6,9 %. V roce 2013 bylo sklizeno bezmála 310 tis. t obilí. I když se sklizňová plocha obilovin meziročně zmenšila o 2,1 tis. ha (o 3,7 %), sklizeno bylo takřka o 34 tis. tun obilí (tj. o 12,3 %) více. Výnosy vzrostly na 5,70 t/ha (o 16,6 %). Z obilovin zabírala nejvyšší podíl pšenice. A to jak ve sklizňové ploše (62,3 % plochy obilovin celkem), tak i ve sklizeném množství (63,5 % obilovin celkem). Proti předchozímu roku byla pšenice ozimá sklizena z plochy o 5,3 tis. ha větší (o 19,6 %), jarní pšenice naopak z plochy o 4,0 tis. ha menší (pokles o 71,8 %).

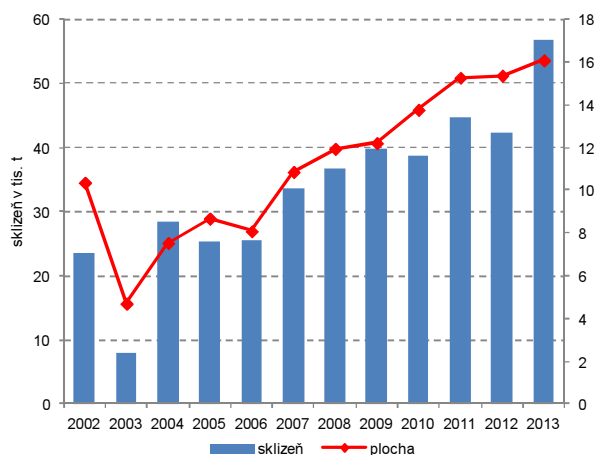
Sklizeno bylo meziročně o bezmála 74 tis. t více pšenice ozimé (o 63,4 %) a naopak o takřka 16 tis. t méně pšenice jarní (o 69,2 %). Výnosy se u obou druhů pšenic zvýšily. V loňském roce byla nejnižší sklizeň brambor v celém

5letém období. Pokles činil 38,1 %. Naopak se začalo opět dařit řepce. Po roce 2012, kdy byla oseta větší plocha, ale sklizeno bylo o 5,3 % méně, byla v roce 2013 sklizeň vyšší o 34,7 % a výnos se zvýšil z 2,75 t/ha na 3,53 t/ha.

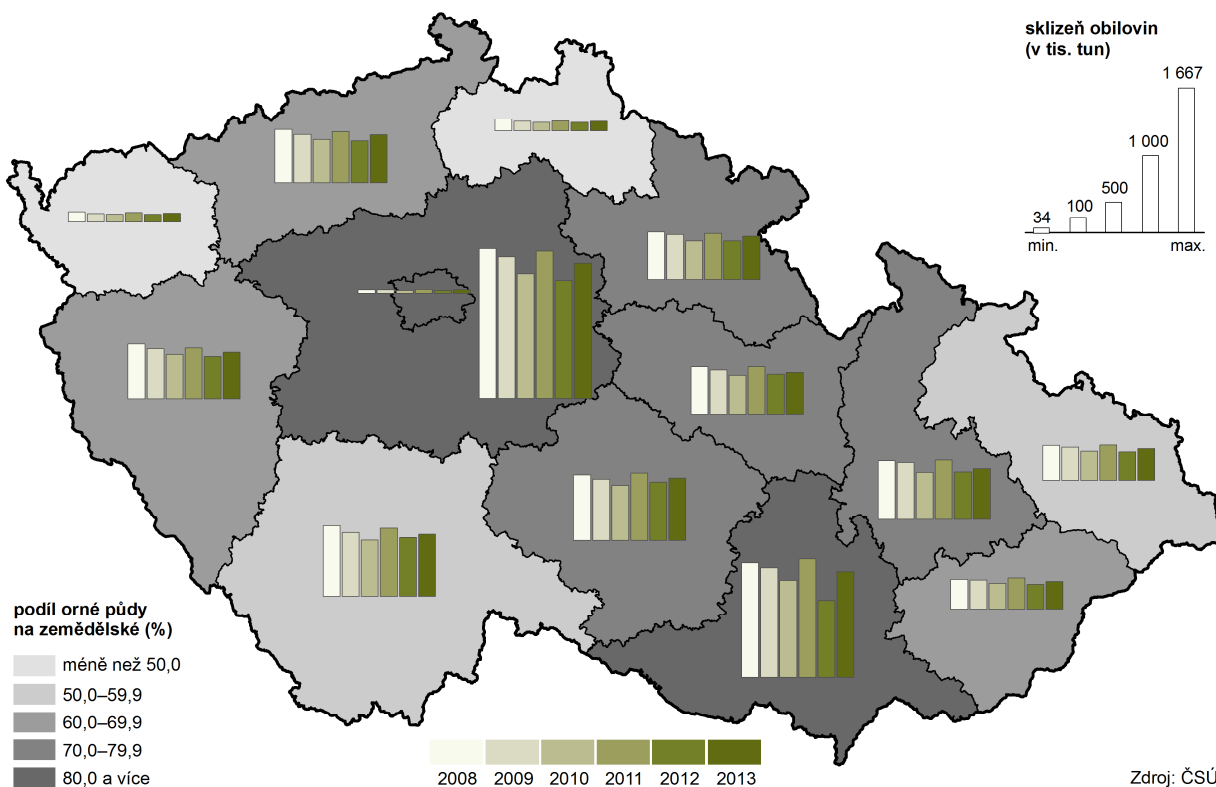
Graf 3.14 Obiloviny celkem

Graf 3.15 Řepka

Sklizeň obilovin v krajích v letech 2008 až 2013

V roce 2013 došlo k bezmála dvojnásobnému nárůstu počtu prasat

Ze soupisů hospodářských zvířat, které jsou prováděny každoročně k 1. 4., vyplývá snižování stavů v posledních letech. V roce 2010 se tento trend u stavu skotu zastavil. Od roku 2012 však opět docházelo k poklesu. Celkově za pětileté období došlo k poklesu o 0,2 %. V roce 2013 se v kraji chovalo přes 59 tis. kusů skotu a jeho podíl činil 4,3 % z republikového celku (z krajů čtvrtý nejnižší podíl). Stavů krav za toto období poklesly o 2,0 %.

Nejvýrazněji se během posledních pěti let snížily počty drůbeže. Největší pokles nastal v roce 2011. Po té začal počet drůbeže stoupat. Během sledovaného období došlo k propadu počtu drůbeže o 47,2 %. V roce 2012 se tento propad zastavil a došlo ke zvýšení počtu drůbeže o 160 tis. (o 46,3 %). V roce 2013 došlo taktéž k ročnímu nárůstu o bezmála 250 tis. kusů (tj. o 48,5 %). Na republikovém počtu drůbeže se kraj podílel na konci

hodnoceného období 3,3 %, zatímco v roce 2008 5,3 %. Stav slepic měl podobný trend a mezi roky 2008 a 2013 tento pokles činil 34,2 %. Jejich počet vzrostl v roce 2013 o 27,5 tis. kusů (tj. meziročně o 23,5 %).

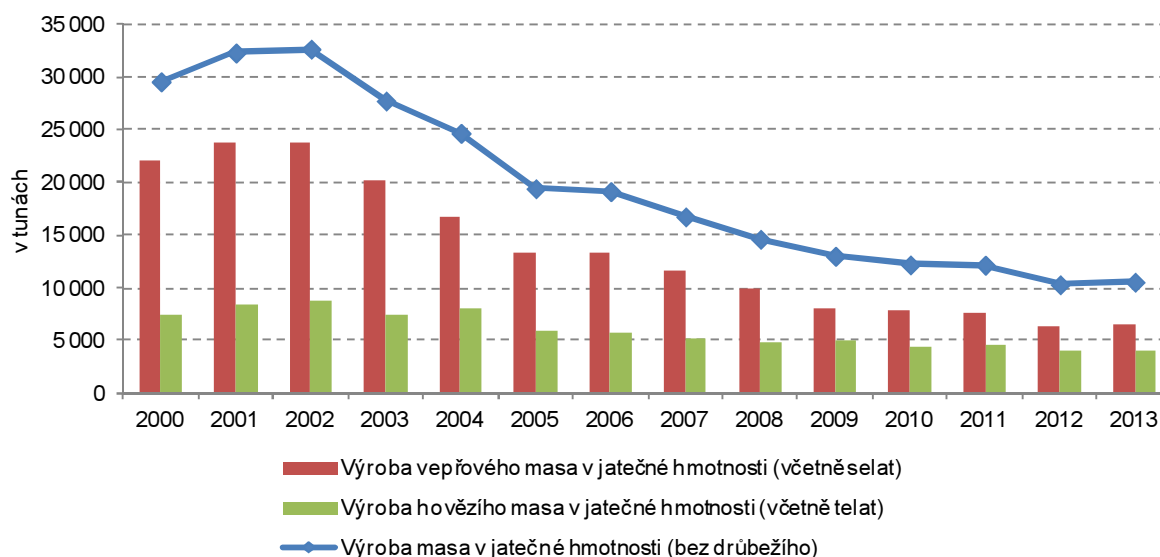
Stavy prasat v hodnoceném období zpočátku klesaly. V roce 2010 se stav prasat v kraji sice zvýšil na 75 tisíc, ale v roce 2011 a 2012 byl opět zaznamenán pokles na konečných 59,5 tis. kusů. V roce 2013 došlo k výraznému přírůstku. Stavy prasat se meziročně takřka zdvojnásobily. Zvýšení mezi roky 2008 až 2013 činilo 8,9 %. Avšak v loňském roce došlo bezmála k 95% meziročnímu navýšení (116. tis. kusů). Zlínský podíl v rámci ČR dosáhl 7,3 % a od počátku období v roce 2008 se zvýšil o 2,9 procentního bodu.

Počty koní a hřibat se během sledovaných pěti let s výjimkou posledního sledovaného roku zvyšovaly. V roce 2013 se stavy koní snížily o 5,1 % (o 105 kusů). Celkově se jejich stavy za hodnocené období zvýšily o 18,6 %. Republikový podíl na počtu koní byl mezi kraji pátým nejnižším a dosáhl 5,7 %.

Za sledované období byl vypočten přírůstek ovcí a beranů. S výjimkou roku 2009 a 2012 vykazovaly jejich stavy trvalý nárůst. Od roku 2008 tak jejich počty celkem vzrostly o 9,0 %. Republikový podíl ovcí a beranů tak v roce 2013 dosáhl v kraji 10,0 %. Vyšší podíl ovcí a beranů byl v tomto roce zjištěn jen v Jihočeském kraji (podíl 12,6 %) a ve společně hodnocené Praze a Středočeském kraji (10,7 %).

Výroba mléka, která má podle situace na trhu dlouhodobě výkyvy, byla v roce 2013 nejvyšší. Celkově ve sledovaném období vzrostla o 5,7 %. Průměrná roční dojivost krávy v litrech v jednotlivých letech stoupala. V roce 2013 činila 8 013,3 l a byla druhá nejvyšší v ČR hned za krajem Moravskoslezským. Snáška konzumních vajec od roku 2010 v kraji neustále klesala (pokles o 30,8 %). V roce 2013 byla nejnižší. Na celorepublikové úrovni se Zlínský kraj podílel 3,8 %.

Graf 3.16 Výroba masa ve Zlínském kraji v letech 2000 až 2013

V roce 2013 zaznamenala produkce masa mírné zvýšení

Od roku 2008 do roku 2012 výroba masa v kraji trvale klesala. V roce 2013 zaznamenala mírné zvýšení. Během pětiletého období došlo k celkovému snížení o 27,8 %. Nejvýraznější, 33,5 % propad, byl zaznamenán u vepřového masa.

V produkci masa zaznamenal kraj v roce 2013 mírný nárůst (o 2,5 %). Podíl Zlínského kraje na celorepublikové produkci během pěti let vzrostl o 0,2 procentního bodu, a to z 7,5 % v roce 2008 na 7,7 % v roce 2013.

Během loňského roku bylo v kraji celkem poráženo 16,5 tis. kusů skotu. Proti roku 2012 to bylo o 283 kusů, tj. o 1,7 %, méně. Zvýšení porážek bylo zaznamenáno u telat (o 15,6 %) a prasat (o 5,5 %). Počet porážených býků se meziročně snížil o 5,3 %, jalovic o 4,1 % a krav o 1,6 %. Celkem bylo v kraji

v roce 2013 vyprodukováno 3 951 tun hovězího masa (vč. telecího) v jatečné hmotnosti, což v porovnání s předchozím rokem znamená pokles o 0,5 %. Podíl výroby hovězího masa na celkové produkci masa v kraji poklesl z 38,6 % v roce 2012 na 37,5 % v roce 2013.

V loni bylo v kraji poraženo 77,3 tis. kusů prasat (bez prasníc a kanců), což znamená nárůst proti předchozímu roku o 4,1 tis. kusů (o 5,5 %). Celkem bylo vyprodukováno 6,6 tis. tun vepřového masa v jatečné hmotnosti, tj. meziroční zvýšení o 278 t (o 4,4 %). Podíl vyrobeného vepřového masa na celkovém množství masa za celý rok 2013 ve Zlínském kraji vzrostl z 61,1 % v roce 2012 na 62,3 %.

V průběhu roku 2013 bylo ve Zlínském kraji poraženo 521 ovcí včetně jehňat (meziroční snížení o 9,4 %). Proti srovnatelnému období minulého roku došlo ve výrobě skopového masa k poklesu o 16,8 %.

Lesnictví

Obnova lesů zůstala na stejné úrovni jako v roce 2012

Zlínský kraj měl v roce 2013 zalesněno celkem 157 690 ha půdy, což je na stejné úrovni jako v roce 2012 a zařadil se tak na deváté místo mezi kraji. Obnova lesů, tzv. zalesňování, byla v roce 2013 proti roku 2012 nižší o 0,1 %. Provedena byla na ploše 1 164 ha a od roku 2008 se zvýšila o 19,4 %. Zalesňovalo se z 55,2 % jehličnany (z toho 90,8 % smrky, 2,2 % borovicemi a 4,5 % jedlemi) a ze 44,8 % listnatými stromy (z 59,2 % buky a 27,8 % duby).

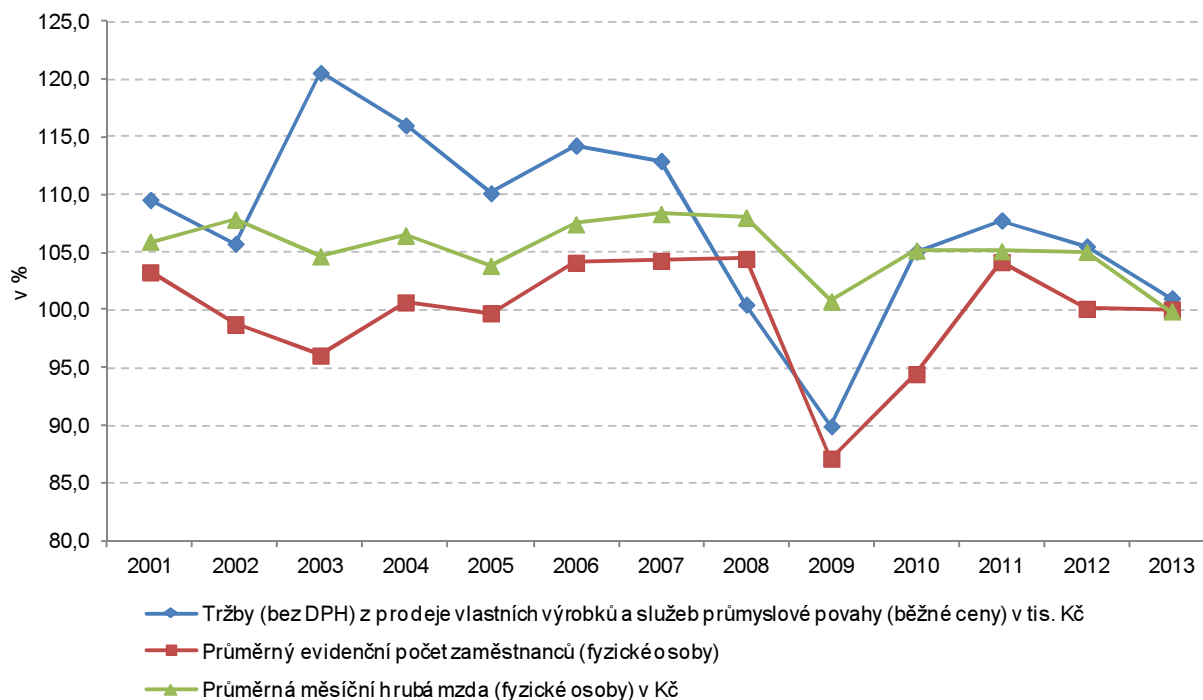
Těžba dřeva od roku 2008 vzrostla o 10,6 %. V roce 2013 bylo vytěženo 1,1 mil. m³ b.k. dřeva, což je o 4,9 % méně než v předchozím roce. Ze 68,7 % se jednalo o jehličnany (z nichž 86,4 % tvořily smrky). Jen 31,3 % těžby dělaly listnaté stromy, z toho 66,1 % byly buky a 15,2 % duby. Proti roku 2012 stoupla zpracovatelná nahodilá těžba o 28,8 %. Z vytěžených 264,9 m³ b.k. připadlo na živelné příčiny 53,8 % a na hmyzové 30,2 %.

Průmysl

I v roce 2013 mírně vzrostl počet zaměstnanců

V kraji sídlilo 165 průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci, což je o 3,1 % méně než v roce 2012, ale o 15,1 % méně za celé sledované období. Průmyslová odvětví zaměstnávala 46 332 zaměstnanců (průměrný evidenční přepočtený počet), to je proti roku 2008 o 14,1 % méně. Do roku 2011 počet zaměstnanců klesal, zlom nastal v roce 2012, kdy začal pomalu růst.

Graf 3.17 Indexy meziročního vývoje základních ukazatelů průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci se sídlem ve Zlínském kraji

Meziroční pokles průměrných mezd

Průměrná hrubá měsíční nominální mzda v těchto podnicích se naopak zvyšovala až do roku 2012. V roce 2013 činila 24 966 Kč, a byla o 30 Kč menší než v předešlém roce. V porovnání s republikovým průměrem mezd byla nižší

o 2 574 Kč. Rozdíl mezi nejvyšší průměrnou hrubou měsíční mzdou, kterou měli zaměstnanci sledovaných průmyslových podniků v kraji Hlavní město Praha, byla zlínská o 9 471 Kč nižší. Během celého sledovaného období mzdy ve Zlínském kraji vzrostly o 16,8 %.

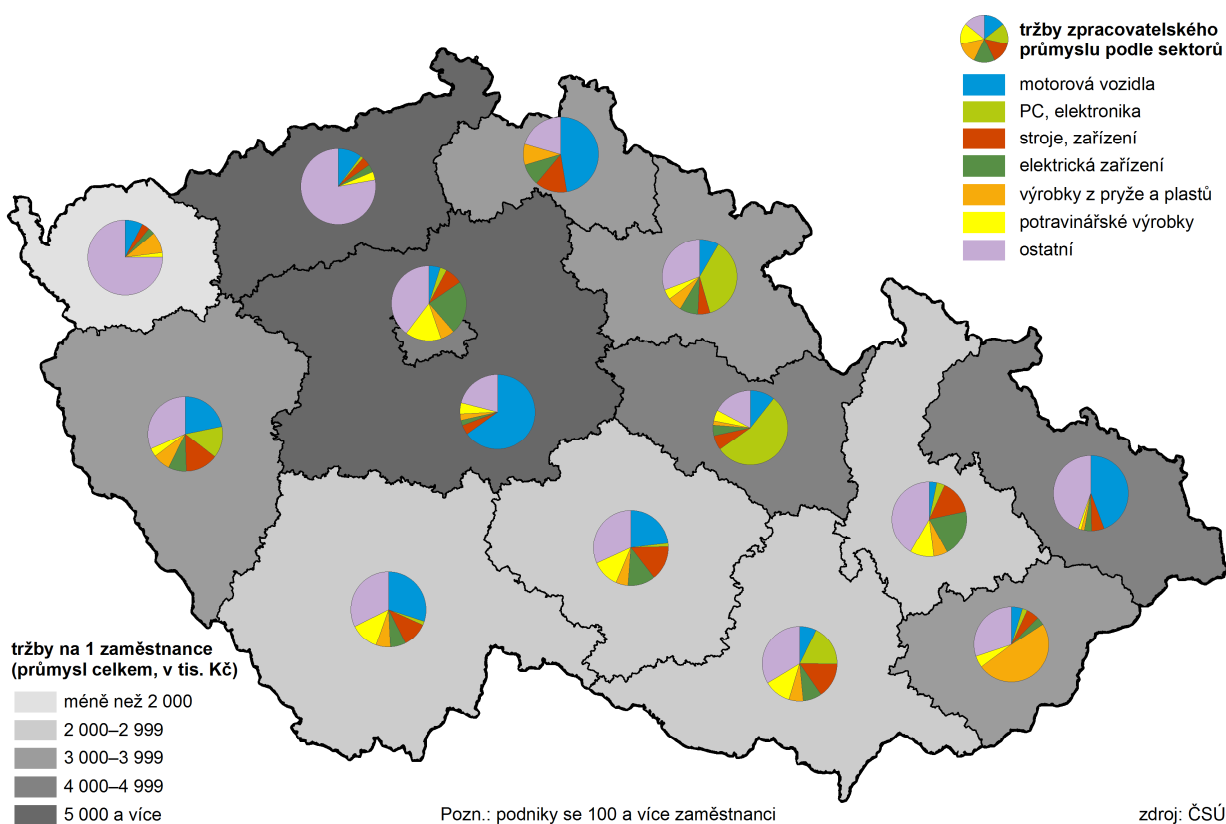
Nejvyšší tržby za prodej vlastních výrobků a služeb za sledované období

Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (v běžných cenách) ve velkých podnicích do roku 2009 klesaly a následně začaly růst. Od roku 2008 se zvýšily o 8,6 %. V loňském roce přesáhly částku 152 miliard, tím byly nejvyšší za celé sledované období. Oproti předchozímu roku 2012 vzrostly o jedno procento.

Rostou tržby za přímý vývoz vlastních výrobků a služeb

Obdobně jako tržby za prodej vlastních výrobků a služeb jsou na tom tržby za přímý vývoz vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy. Od roku 2008 se zvýšily o 16,2 %. V roce 2013 zaznamenaly meziroční nárůst o 2,7 % (v ČR nárůst o 3,8 %). Přímý vývoz se na tržbách průmyslu kraje podílel 51 %, v ČR 51,8 %.

Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v krajích v roce 2013

Ve zpracovatelském průmyslu došlo v roce 2013 k mírnému nárůstu tržeb

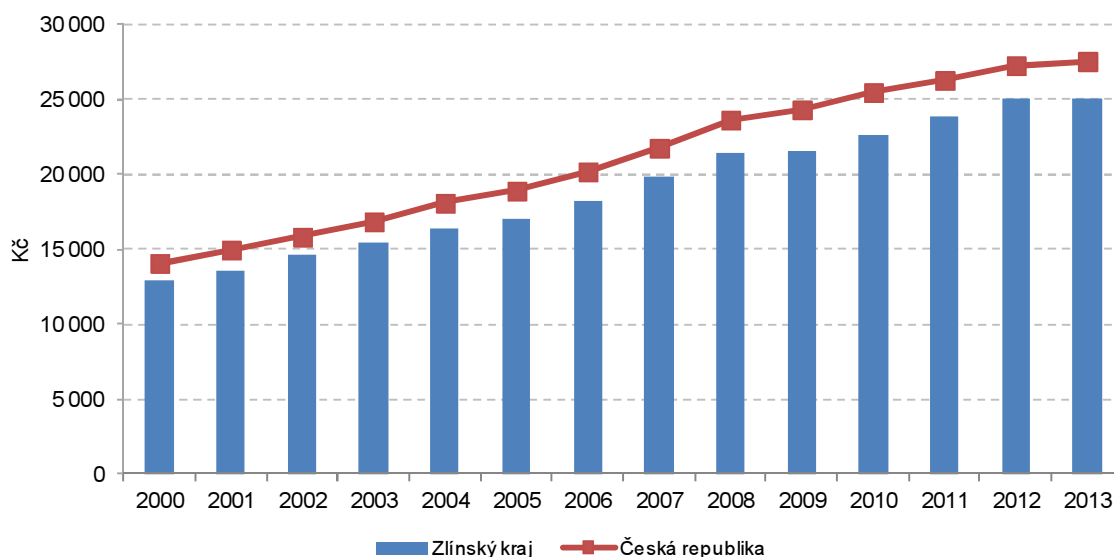
V roce 2013 podnikalo ve zpracovatelském průmyslu 160 podnikajících subjektů, což je o 5 podniků méně, než v roce 2012. Jejich tržby činily více jak 150 mil. Kč a proti předešlému roku zaznamenaly nárůst o 1,1 %. K největšímu zvýšení došlo ve výrobě ostatních dopravních prostředků a zařízení o 151,1 % a dále pak ve výrobě základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství o 101,3 %. V odvětvích jako jsou výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení došlo k poklesu tržeb o 52,5 % a u výroby usní a souvisejících výrobků o 33,0 %.

Podniky ve zpracovatelském průmyslu v roce 2013 zaměstnávaly 45 600 zaměstnanců, což bylo o 0,1 % více než v předešlém roce. Nejvíce vzrostl počet zaměstnanců ve výrobě základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství a to o 19,0 %. Naopak největší pokles počtu zaměstnanců zaznamenala výroba usní a souvisejících výrobků (o 37,0 %). Zaměstnanci ve zpracovatelském průmyslu měli průměrnou měsíční mzdu 24 924 Kč, která byla ve srovnání s rokem 2012 vyšší o 7 Kč, tj. o 0,03 %. Bezmála o 5 % vzrostla mzda zaměstnancům ve výrobě počítačů, elektronických a optických

přístrojů a zařízení. Naopak o 6,4 % se snížila mzda zaměstnancům pracujícím ve výrobě elektrických zařízení.

Stejně jak mírně rostly tržby ve zpracovatelském průmyslu, rostly i tržby za přímý vývoz zpracovatelského průmyslu. Jejich meziroční nárůst byl zaznamenán o 2,7 %. Nejvíce vzrostly ve výrobě základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství a to o 200,8 % a dále pak ve výrobě ostatních dopravních prostředků a zařízení o 199,4 %. Naopak největší pokles zaznamenala výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení (o 56,2 %), dále pak ve výrobě usní a souvisejících výrobků (o 37,2 %)

Graf 3.18 Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance v průmyslových podnicích v letech 2000 až 2013 ve Zlínském kraji a ČR

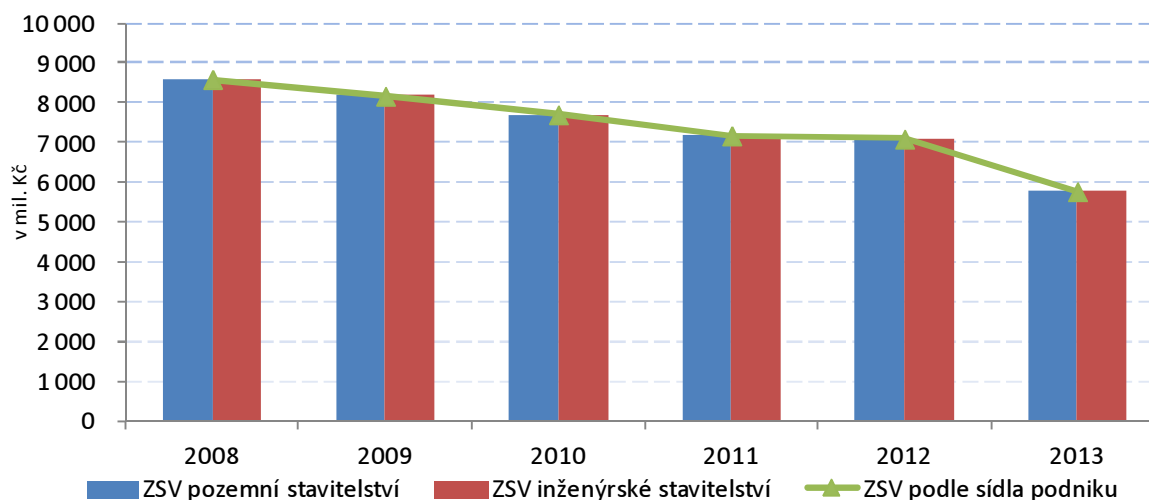

Stavebnictví

Opět došlo ke snížení počtu zaměstnanců

Ve 43 stavebních firmách s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji bylo v roce 2013 zaměstnáno 4 750 osob, což je o 10,2 % méně než v předešlém roce. Jejich počet se během sledovaného období snížil o 16,6 %.

Graf 3.19 Vývoj základní stavební výroby (ZSV) v mil. Kč (běžné ceny)

Meziroční pokles průměrné mzdy

Průměrná měsíční mzda ve stavebnictví do roku 2009 stoukala a od roku 2010 měla klesající tendenci. Během 5 let ovšem vzrostla o 8,4 % a v posledním roce dosáhla na 24 198 Kč. Oproti roku 2012 se naopak snížila o 1,0 % a byla čtvrtá nejnižší v ČR.

Nižší mzdu měli už jen zaměstnanci v kraji Karlovarském, Královéhradeckém

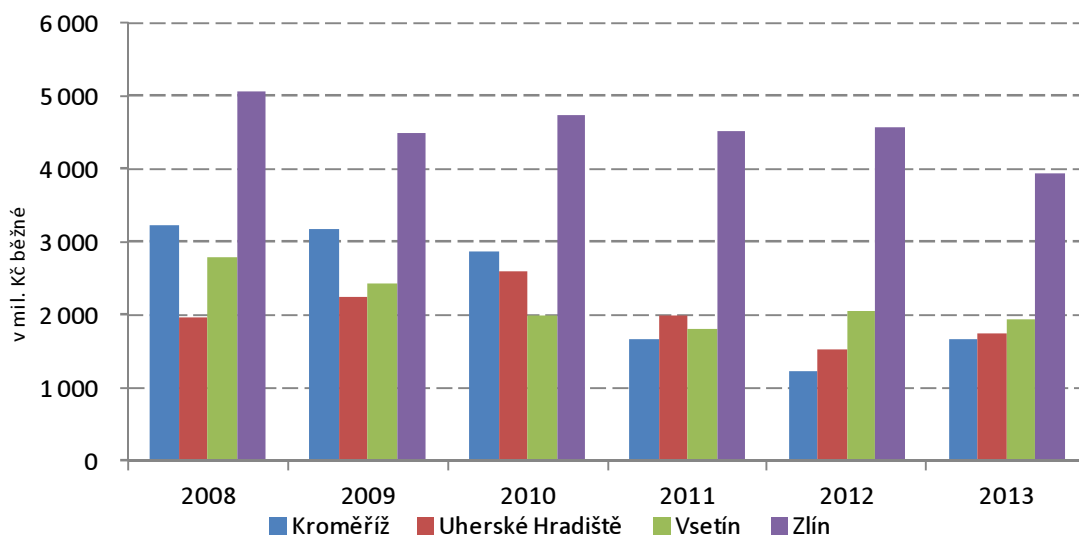
a Olomouckém. Od nejnižší mzdy, kterou měli zaměstnanci v kraji Karlovarském, dostávali zaměstnanci ve Zlínském kraji více o 3 401 Kč. V porovnání s průměrnou republikovou mzdou byli na tom zaměstnanci zlínských podniků hůře o 4 799 Kč.

Objem základní stavební výroby nadále klesá

Objem základní stavební výroby (ZSV) měl od počátku sledovaného období klesající tendenci a pokles činil za celé sledované období 32,9 %. Objem ZSV u pozemního stavitelství v kraji měl stejný trend a klesl o 33,1 %. Naprosto stejnou tendenci měl objem ZSV u inženýrského stavitelství, který během pěti let klesl o 23,4 %. V roce 2013 se na objemu ZSV podílel 42,8 %.

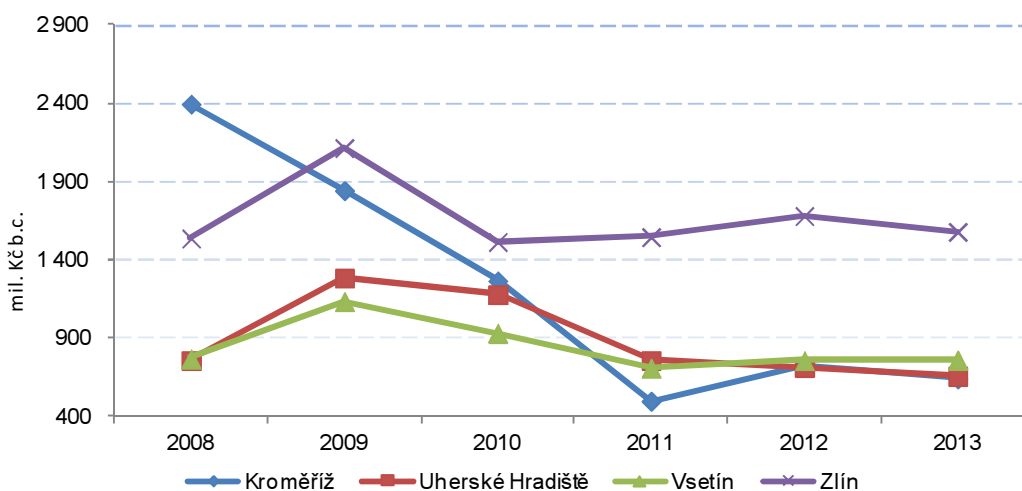
Stavební práce podle dodavatelských smluv v tuzemsku podle okresu místa stavby za subjekty s více jak 20 zaměstnanci od roku 2008 měly klesající tendenci. Pokles činil 28,9 %. V roce 2013 byl zjištěn meziroční pokles o 1,3 %.

Graf 3.20 Stavební práce podle dodavatelských smluv v tuzemsku podle okresu místa stavby v okresech Zlínského kraje v letech 2008 - 2013

Práce na stavbách stále klesají Na stavbách ve Zlínském kraji byly v roce 2013 provedeny stavební práce v hodnotě 9,3 mld. Kč, což představuje 4,2 % z objemu prací provedených v ČR.

Graf 3.21 Stavební práce pro veřejného zadavatele v okresech Zlínského kraje v letech 2008 až 2013

Čtvrtá nejnižší stavební aktivita V přepočtu na jednoho obyvatele je stavební aktivita v kraji ve srovnání s republikou čtvrtá nejnižší. Nižší aktivita byla zaznamenána již jen v kraji Libereckém, Královéhradeckém a Pardubickém.

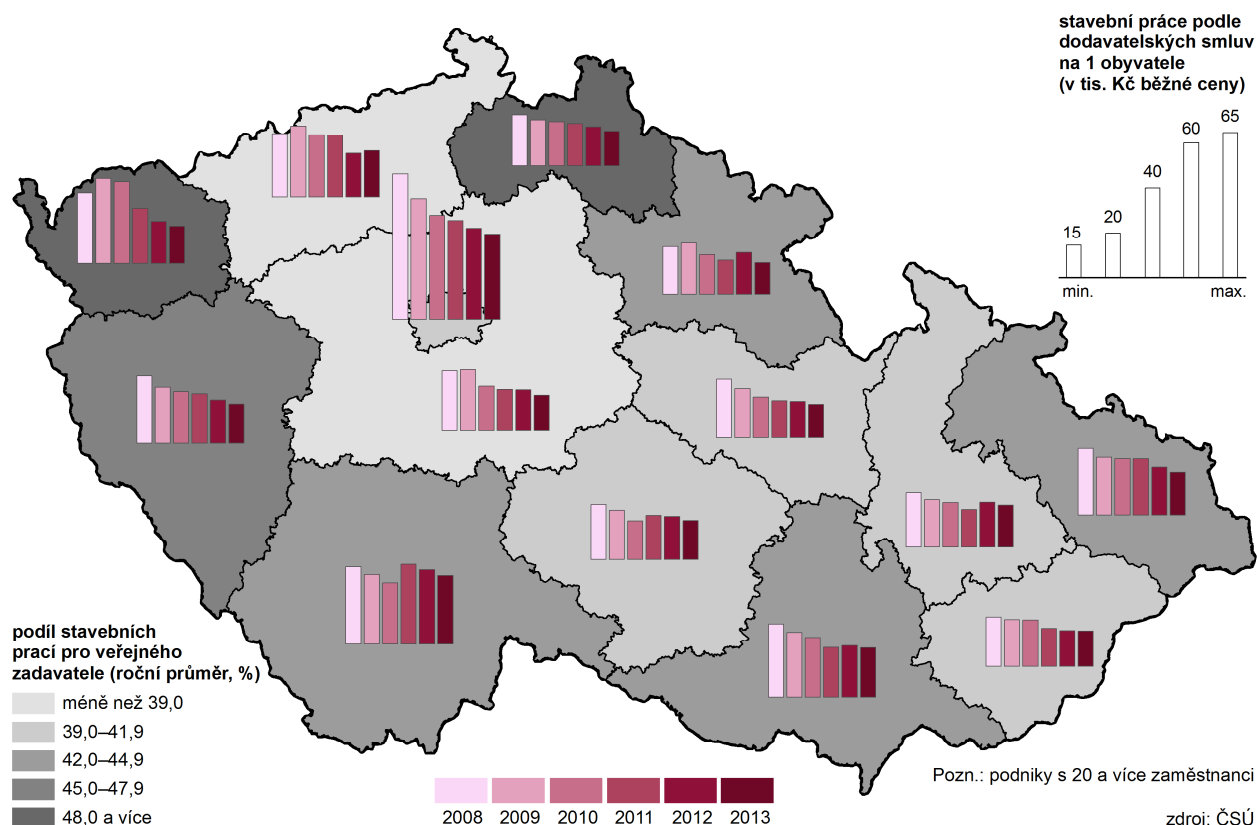
Dlouhodobě nižší objem stavebních prací je lokalizován do okresů Uherské

Hradiště a Vsetín. Vyšší stavební aktivitu než je krajský průměr má okres Zlín.

Objem prací pro veřejné zadavatele v kraji od roku 2009 neustále klesá

Z objemu provedených stavebních prací v kraji v roce 2013 připadá 39,2 % pro veřejné zadavatele. V průběhu sledovaného období objem těchto prací klesl o 33,4 %. Největší podíl prací pro veřejné zadavatele v letech 2008 – 2013 byl realizován v okrese Zlín. A taktéž v tomto okrese byl zaznamenán pětiletý nárůst a to o 2,7 %. Naopak v okrese Kroměříž se objem těchto prací propadl o 73,2 %.

Stavební práce podle místa stavby v krajích v letech 2008 až 2013

**Stavební povolení
Klesají počty stavebních povolení**

Stavební úřady působící ve Zlínském kraji zaevidovaly v průběhu roku 2013 celkem 4 022 stavebních povolení, což představuje nejnižší počet od roku 2008 (pokles o 39,7 %). V meziročním srovnání počet stavebních povolení klesl o 444 (tj. o 9,9 %).

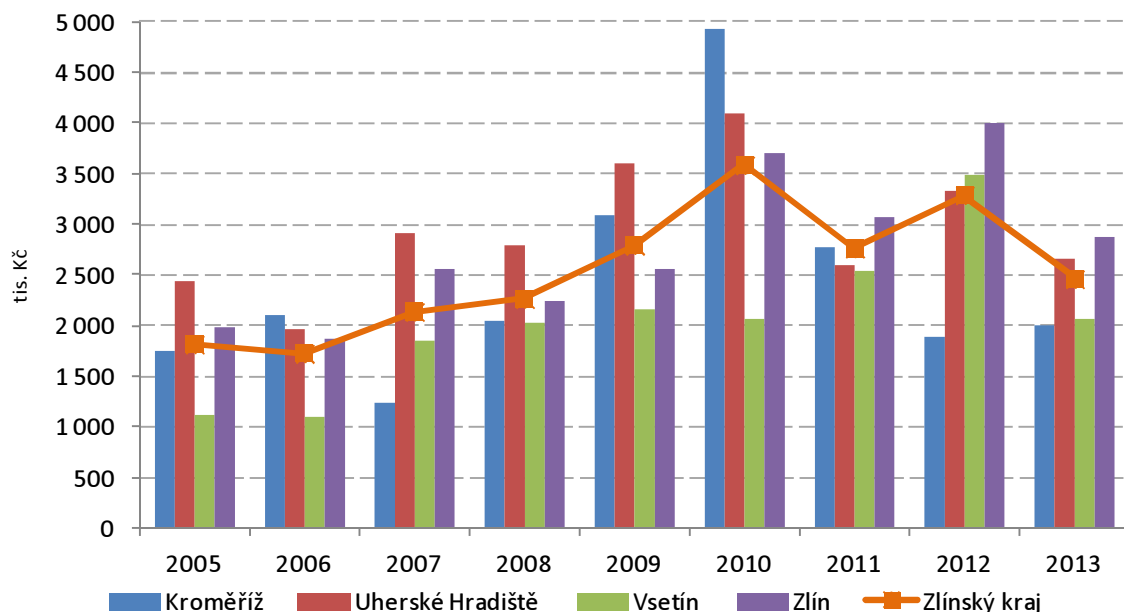
Největší podíl na celkovém počtu stavebních povolení měly stavby – budovy 57,1 %. Podíl staveb na ochranu životního prostředí činil 15,5 % a u ostatních staveb 27,4 %. Na celkovém počtu stavebních povolení na budovy převažoval podíl změn dokončených staveb nad novou výstavbou o 14,0 procentního bodu.

Stejně jako celková orientační hodnota staveb

Zatímco počet vydaných stavebních povolení neustále ve sledovaném období klesal, celková orientační hodnota staveb, na něž byla vydána stavební povolení a ohlášení v letech 2008 až 2010, výrazně stoupla (o 20,3 %) zejména na stavby nebytových budov a stavby na ochranu životního prostředí.

V roce 2011 nastal zlom a celková orientační hodnota staveb meziročně klesla o 24,0 %, nejvíce u staveb na ochranu životního prostředí a to bezmála o 67 %. V roce 2012 opět hodnota staveb vzrostla o 6,5 %. A v posledním sledovaném roce meziročně klesla o 32,6 %. Za celé pětileté období orientační hodnota staveb klesla z 15 081 mld. Kč v roce 2008 na 9 900 mld. Kč v roce 2013 (pokles o 34,4 %).

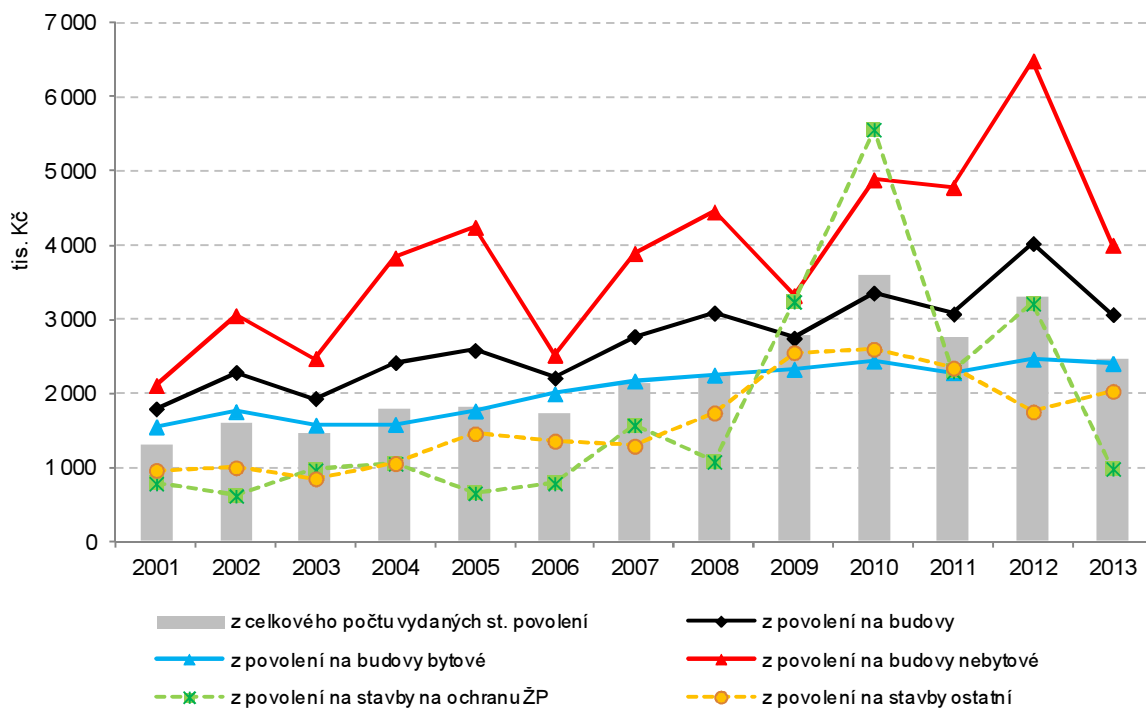
Graf 3.22 Průměrná hodnota staveb na jedno stavební ohlášení a povolení ve Zlínském kraji

Opět klesla průměrná hodnota jednoho stavebního povolení

Průměrná hodnota jednoho stavebního povolení v letech 2008 až 2013 stoupla z 2 262 tis. Kč v roce 2008 na 2 461 tis. Kč v roce 2013 (o 8,8 %). Oproti roku 2012 naopak klesla o 25,1 % a byla tak druhá nejnižší ve sledovaném období. Ve třech okresech Zlínského kraje byla situace stejná, jako v kraji. K největšímu poklesu došlo v okrese Vsetín a to o 40,8 % a naopak k nárůstu došlo jen v okrese Kroměříž o 7,1 %.

Graf 3.23. Průměrné orientační hodnoty povolených staveb podle druhu ve Zlínském kraji

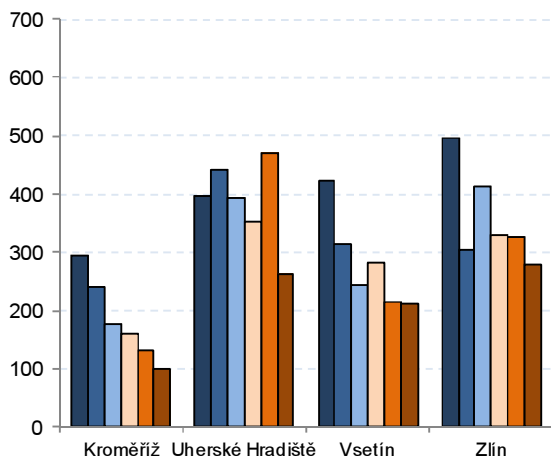

Bytová výstavba

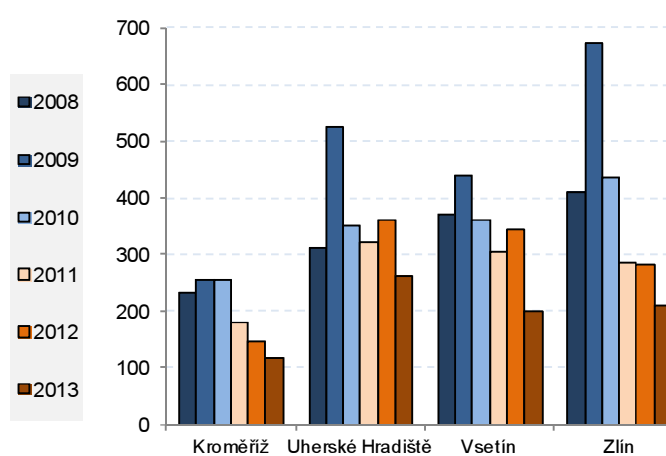
Útlum bytové výstavby

V roce 2013 došlo ve srovnání s předchozím rokem k výraznému útlumu bytové výstavby. Počet dokončených bytů klesl na 70 %, zahájených na 75 % skutečnosti roku 2012. Proti roku 2008 je pokles ještě výraznější, u dokončených bytů na 60 % a u zahájených na téměř polovinu, tedy 53 %. Tento trend zcela odpovídá vývoji na úrovni České republiky, i když vzhledem k počtu obyvatel jsou počty dokončených i zahájených bytů v kraji dlouhodobě pod republikovým průměrem.

Graf 3.24 Zahájené byty podle okresů

Graf 3.25 Dokončené byty podle okresů

Snížila se výstavba rodinných i bytových domů

V průběhu minulého roku bylo dokončeno 792 bytů, což v přepočtu na obyvatele představuje 1,35 bytů. Nejmenší meziroční pokles (o 20 %) byl zaznamenán v okrese Kroměříž, největší (o 46 %) v okrese Vsetín. Utlumení bytové výstavby se projevilo jak ve výstavbě rodinných domů, tak i bytových domů. Jedinou výjimkou byl počet dokončených bytů v bytových domech v okrese Uherské Hradiště, který meziročně vzrostl o 16,3 % a nových 57 bytů v bytových domech představuje téměř 22 % z počtu dokončených bytů v tomto okrese.

Více než tři čtvrtiny bytů dokončeno v rodinných domech

V nové bytové výstavbě převažuje výstavba rodinných domů, v nich bylo dokončeno 76,4 % z celkového počtu bytů. V bytových domech bylo získáno 77 bytových jednotek, které představují 9,7 % z úhrnu dokončených bytů. Další 9,5 % bytů vzniklo v přístavbách a nástavbách k stávajícím domům, převážně k rodinným domům.

Nejvíce dokončených bytů v krajském městě

Zhruba desetina z bytů dokončených v kraji připadala v letech 2008-2013 na krajské město (818). Následovala města Uherské Hradiště s 623 byty, Kroměříž (484) Rožnov pod Radhoštěm (230) a Valašské Meziříčí (212). Za další města kraje s nejvyššími počty dokončených bytů (Vizovice, Otrokovice, Uherský Brod, Vsetín, Zubří a Hulín) se zařadily obce Dolní Němčí (85) a Zašová (80 bytů).

Vysoká intenzita bytové výstavby v některých malých obcích

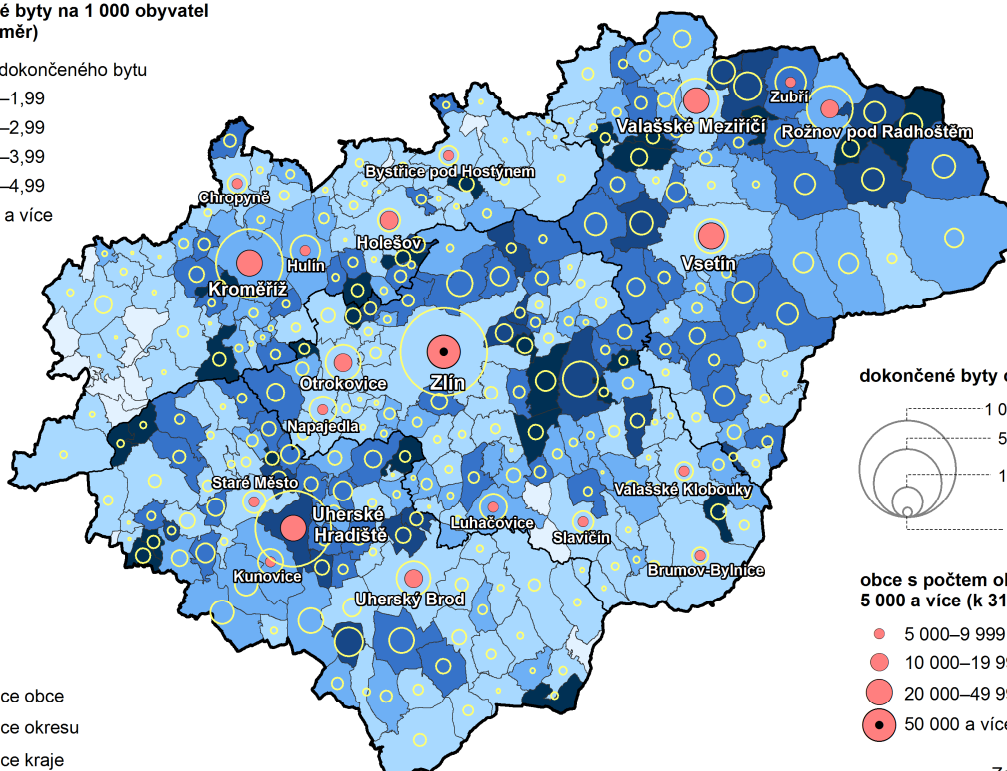
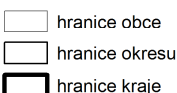
V přepočtu na tis. obyvatel znamená 818 dokončených bytů v krajském městě (v období 2008-2013) v průměru 1,8 dokončených bytů ročně. Ve srovnání s tím se jako vysoká jeví intenzita bytové výstavby přesahující ročně 7 dokončených bytů na tis. obyv., která byla zjištěna ve 3 obcích kraje. Jedná se o obce, ve kterých je počet obyvatel nižší než 500 nebo tuto hranici jen mírně převyšuje. Jsou to Jarohněvice, Oznice a Machová. Naproti tomu ve 14 obcích kraje nebyl v daném období dokončen ani jeden byt. Jedná se rovněž o malé obce do 500 obyvatel.

Plynulost výstavby klesla

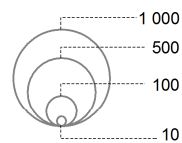
Počet zahájených bytů v roce 2013 klesl na 854, z toho 78,6 % bylo v rodinných domech. V bytových domech začala výstavba 47 bytů, a to v okrese Uherské Hradiště. Pokračuje výstavba 44 bytů v penzionech a domovech pro seniory v okrese Zlín, jejichž výstavba byla zahájena v roce 2012. Zatímco v letech 2009 a 2010 byla převaha počtu dokončených bytů nad zahájenými, od roku 2011 je tomu naopak. V roce 2012 dosáhl ukazatel plynulosti bytové výstavby v kraji 99,3 téměř optimální hranice, v následujícím roce klesl na 92,7 (dokončených bytů na 100 zahájených).

Bytová výstavba v obcích Zlínského kraje v letech 2008 až 2013

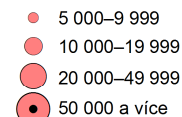
dokončené byty na 1 000 obyvatel
(roční průměr)

dokončené byty celkem

obce s počtem obyvatel
5 000 a více (k 31. 12. 2013)

Zdroj: ČSÚ

Cestovní ruch

V roce 2013 došlo v kraji k celkovému přírůstku návštěvníků

Na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti za roky 2012 a 2013; z toho důvodu nejsou údaje před rokem 2012 srovnatelné. Zlínský kraj v roce 2013 navštívilo a alespoň jednu noc přenocovalo v hromadných ubytovacích zařízeních celkem 603,3 tisíce hostů. Proti předchozímu roku došlo k celkovému přírůstku návštěvníků kraje o 5,5 %. Počet hostů - nerezidentů (ze zahraničí) meziročně vzrostl o 12,4 %, domácích hostů (rezidentů) se zvýšil o 4,1 %. Krajský poměr 83,1 % domácích a 16,9 % cizích hostů v roce 2012 se za rok změnil na 82,0 % hostů domácích a 18,0 % návštěvníků ze zahraničí.

Celkový počet přenocování se meziročně zvýšil o 2,0 %. Průměrný počet přenocování hostů v ubytovacích zařízeních klesl z 3,04 na 2,94 v roce 2013.

Počty pokojů i lůžek během dvou let klesly

Počet hromadných ubytovacích zařízení meziročně klesl o 1,3 %, což mělo vliv na pokles počtu pokojů o 3,0 % a taktéž na pokles počtu lůžek o 3,3 %. V průměru na jedno ubytovací zařízení připadalo 21,9 pokojů.

Místa pro stany a karavany zůstaly na stejné úrovni jako v roce 2012

K ubytování hostům sloužily také kempy pro stany i karavany. Jejich počet v kraji zůstal téměř na stejné úrovni jako v roce 2012. Nejvyšší počet míst pro stany a obytné přívěsy byl v Jihočeském kraji, takřka 13,5 tisíc. Zlínský kraj se s 1 357 místy zařadil na jedenácté místo. Méně míst pro stany a karavany měli v krajích Olomouckém, Hl. městě Praze a Karlovarském.

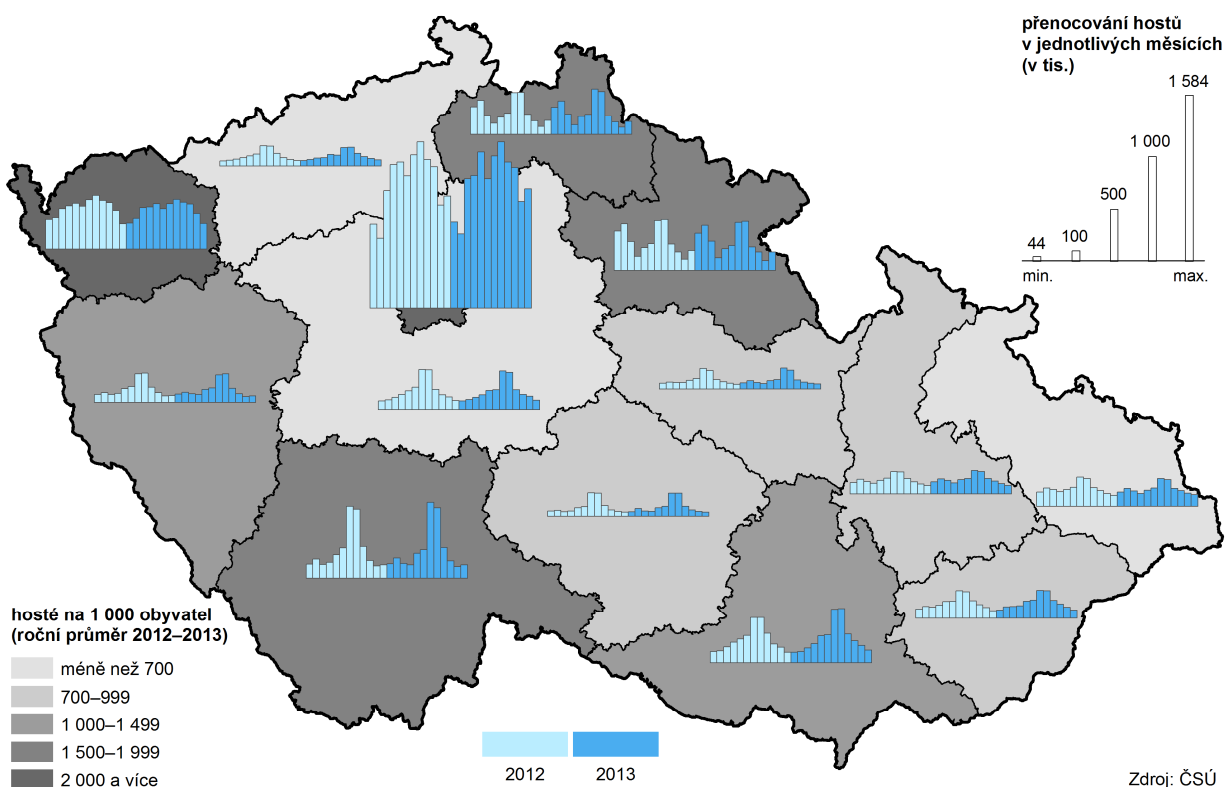
Nejvíce zahraničních návštěvníků přicestovalo v roce 2013 ze Slovenska

Nejvíce zahraničních návštěvníků bylo ze Slovenska, a to 26,7 tis. hostů (meziroční zvýšení počtu o 10,9 %). Dále do kraje přicestovalo přes 17 tis. hostů z Německa (oproti roku 2012 nárůst o 5,4 %) a třetími nejčastějšími návštěvníky kraje byli hosté z Polska 12,5 tis. osob (nárůst o 45,7 %). Za nimi se pak řadili turisté z Ruska (6 241 osob) a z Rakouska (5 681 osob).

Počet přenocování vzrostl o 2,0 %

Celkový počet přenocování vzrostl v roce 2013 o 2,0 %, což byl třetí nejvyšší nárůst mezi kraji. Naopak největší pokles byl zaznamenán v Královéhradeckém kraji a to o 4,7 %, dále pak Plzeňském (o 4,2 %) a Karlovarském (o 4,1 %).

Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2012 a 2013

4. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Půdní fond

Orné půdy ubylo, ostatní plocha se zvětšila

Zlínský kraj patří svou rozlohou mezi malé kraje. Svým 5procentním podílem výměry na celkové rozloze republiky obsadil 11. příčku. Menšími jsou jen kraje Karlovarský (4,2 % republikový podíl), Liberecký (4,0 %) a Hlavní město Praha (0,6 %).

Na celkové výměře půdního fondu Zlínského kraje se na konci roku 2013 podílela zemědělská půda 48,7 % a nezemědělská 51,3 %. Ze zemědělské půdy bylo 63,1 % orné. Z nezemědělské půdy bylo 77,6 % lesních pozemků, 2,5 % vodních ploch, 3,5 % zastavěných ploch a 16,3 % ostatních ploch.

Proti předchozímu roku se nepatrně zvýšil podíl nezemědělských ploch na úkor zemědělských o 0,10 procentního bodu. Meziroční zmenšení zemědělské půdy činilo 566 ha. Meziroční úbytek ve výměře orné půdy 805 ha byl z větší části kompenzován přírůstkem ploch trvalých travních porostů (184 ha) a vinic, zahrad a ovocných sadů (55 ha). Zvětšení nezemědělské půdy se nejvíce projevil u ostatních ploch (452 ha).

Rozlohou největším okresem kraje je okres Vsetín, který zaujímá 28,8 % z celkové výměry kraje. V tomto okrese je také nejvyšší podíl nezemědělské půdy (36,4 %). Největší podíl zemědělské půdy (29,6 % z celkové plochy zemědělské půdy kraje) obhospodařuje okres Uherské Hradiště. Největší část orné půdy v kraji měly na konci sledovaného období okresy Kroměříž (33,7% podíl z celkové výměry orné půdy v kraji) a Uherské Hradiště (32,7 %), nejméně okres Vsetín (12,6 %). Největší část lesních pozemků kraje (39,2 %) a travních porostů (39,4 %) je ve vsetínském okrese. Největší podíl ovocných sadů (38,2 %), vinic (99,3 %) a vodních ploch (32,3 %) má okres Uherské Hradiště. Naopak nejmenší plochu nezemědělské půdy (15,4 %), nejméně zastavěných ploch a nádvoří (21,0 %), lesních pozemků (13,8 %) a travních porostů (7,1 %) lze najít v okrese Kroměříž. V okrese Zlín jsou zastoupeny všechny druhy půdy v porovnání s ostatními okresy celkem rovnoměrně. Pouze zahrad (27,0 %) a zastavěných ploch a nádvoří (29,0 %) má v kraji tento okres největší podíl.

Vzhledem k předchozímu roku ubylo nejvíce zemědělské půdy v okrese Kroměříž (267 ha). Největší plocha orné půdy se zmenšila v okrese Uherské Hradiště (287 ha). Nezemědělská půda se zvětšila ve všech okresech, nejvíce v kroměřížském (o 264 ha), nejméně ve vsetínském (o 90 ha). Z přírůstku nezemědělské půdy největší podíl zaujala ostatní plocha, a to nejvíce v okrese Kroměříž (o 247 ha).

Od roku 2008, tedy během pěti let, se v kraji celková výměra kraje zmenšila o 57 ha.

Příčemž plocha zemědělské půdy se zmenšila celkem o 1 711 ha. Z toho největší část 587 ha byla z okresu Uherské Hradiště. Ubylo také 3 152 ha orné půdy, z toho největší část připadla na uherskohradištský okres (1 358 ha). Dále pak v okrese Zlín (924 ha), Kroměříž (612 ha) a nejméně v okrese Vsetín (258 ha). Naopak vzrostla výměra trvalých travních porostů v kraji (o 1 101 ha), a to nejvíce v okrese Uherské Hradiště (o 528 ha) a Zlín (o 457 ha).

Ze zvětšení nezemědělské půdy (o 1 654 ha) patřila největší část 1 294 do ostatních ploch (z toho nejvíce v uherskohradištském (499 ha) a kroměřížském (461 ha) okrese. Naopak z nezemědělské půdy ubylo v kraji 39 ha zastavěné plochy a nádvoří.

Délka komunikací se mírně prodloužila

Na konci roku 2013 měřila v kraji celková délka komunikací 2 142,6 km (prodloužení za 5 let o 22 km), což ke komunikacím v celé republice znamená 3,8 % podíl.

Délka dálnic se meziročně nezměnila a měří 16,6 km. V podstatě se nezměnila ani délka silnic 1. třídy včetně rychlostních a délka činí 359 km. Délka silnic 2. třídy se zkrátila o 0,5 km na 511,5 km, zato u silnic 3. třídy se prodloužila o 3,4 km na 1 256 km.

Délka železničních tratí se nezměnila, zůstala na 359 km.

Komunikace v jednotlivých okresech jsou zhruba stejně rozděleny.

Celých 16,6 km dálnice je v kroměřížském kraji. Zde je naopak nejméně silnic 1. třídy s rychlostními (37,5 km) a nejvíce silnic 2. (170 km) a 3. třídy (335 km).

Nejdelší silnice 1. třídy včetně rychlostních (122 km) jsou v okrese Uherské Hradiště. Zde je 123 km silnic 2. třídy a 280 km 3. třídy.

Ve vsetínském okrese je nejmenší celková délka silnic (504 km). Tady lze využít 114 km silnic 1. třídy, 84 km 2. a 307 km 3. třídy.

Okres Zlín je protkán 555 km silnic. Z toho je 85 km silnic rychlostních a 1. třídy, 135 km 2. a 335 km 3. třídy.

Vodovody a kanalizace

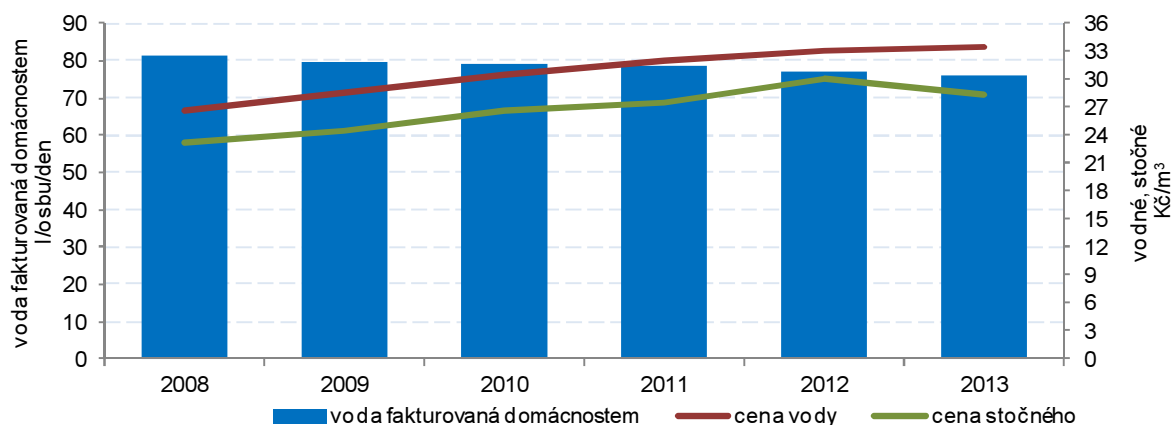
Rozšiřuje se vodovodní síť, zvyšuje se podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů

V roce 2013 představovala vodovodní síť v kraji 3 852 km a evidováno bylo přes 125 tis. vodovodních přípojek. Počet obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů vzrostl proti předchozímu roku o více než 1 tis. osob na 550 263, což představuje 93,8 % obyvatel kraje. Ve srovnání s ostatními kraji je tento podíl podprůměrný, řadí kraj na 9. pozici. Počet osazených vodoměrů se zvýšil na 124,3 tis.

Pokračuje klesající trend spotřeby vody

Zvyšování cen vodného a stočného vede ke snižování spotřeby vody. Objem vyfakturované pitné vody v rámci kraje klesl meziročně o 566 m³ na 22 857 tis. m³. Zhruba dvě třetiny z tohoto objemu bylo fakturováno domácnostem. Proti roku 2012 se snížilo specifické množství vody fakturované domácnostem o 0,6 l na osobu a den na 76,2 l. Cena pitné vody v kraji vzrostla meziročně na 33,5 Kč/m³.

Graf 4.1 Specifické množství vody fakturované domácnostem (l/osobu/den), cena vody a cena stočného (Kč/m³) ve Zlínském kraji

Roste podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci

Více než 540 tis. obyvatel kraje bydlí v domech napojených na kanalizaci, což představuje 92,1 % úhrnu obyvatel kraje. Ve srovnání s rokem 2008 je to téměř o 38 tis. obyvatel více. Celková délka kanalizační sítě v kraji se meziročně rozšířila o 106 km na 2 799 km a počet kanalizačních přípojek přesáhl 109 tisíc. Podíl čistěných odpadních vod vzrostl na 95,8 %.

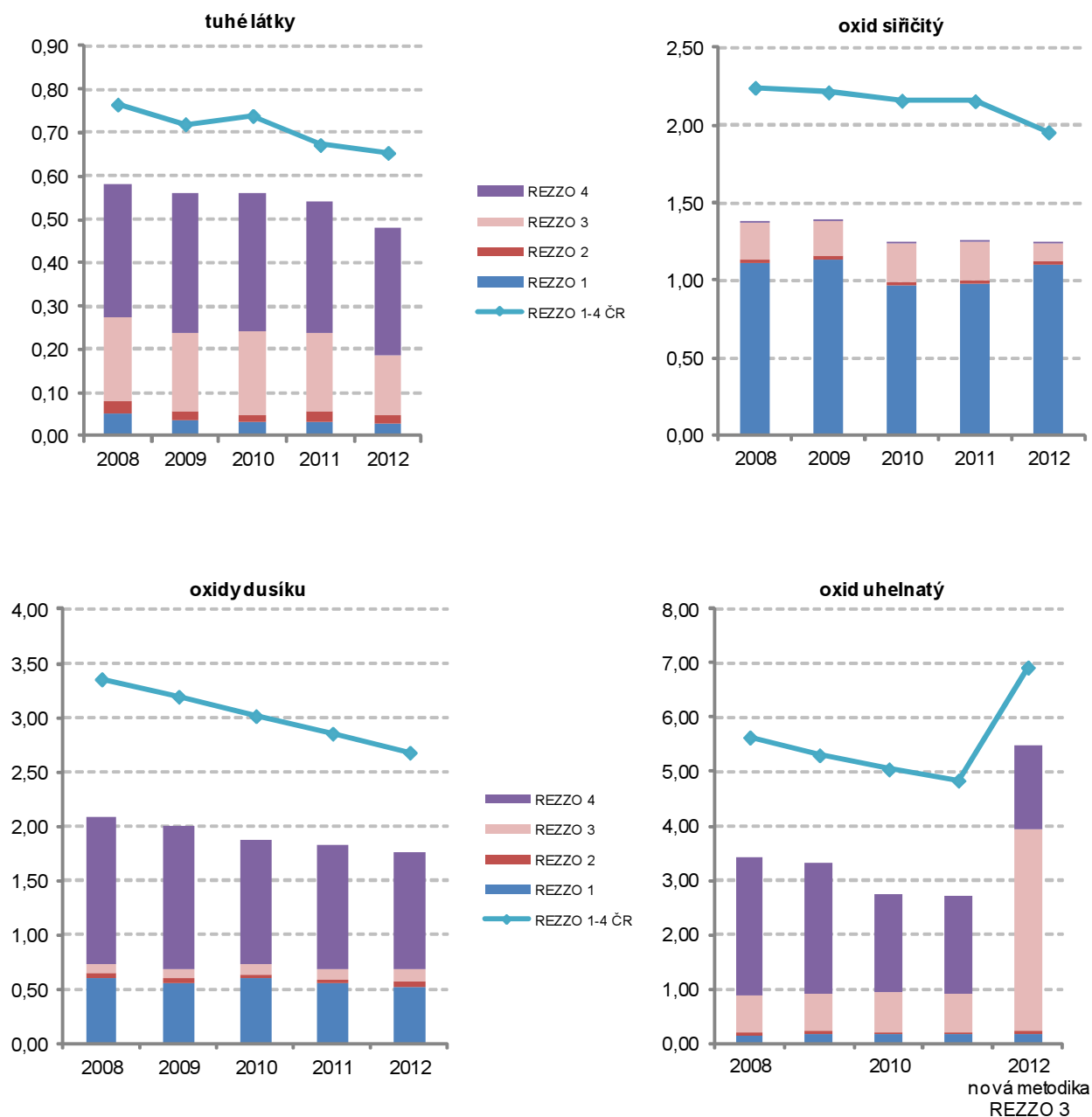
...stejně jako bydlících v domech napojených na kanalizaci s ČOV

V uplynulém roce přibýly v kraji 2 čističky odpadních vod. Celková kapacita všech 102 ČOV v kraji tak vzrostla na 194,6 tis. m³ za den. Z hlediska technologie čištění jsou všechny mechanicko-biologické a zhruba polovina z nich je uzpůsobena pro další odstraňování dusíku, popř. dusíku a fosforu současně. Podíl osob bydlících v domech napojených na kanalizaci s ČOV se zvýšil z 80,8 % v roce 2012 na 82,5 % v roce 2013.

Emise Snižování emisí hlavních znečišťujících látek se v kraji zpomaluje

Podle údajů z registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO), který spravuje Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ), je zřejmé, že se ve Zlínském kraji v posledních čtyřech letech emise znečišťujících látek snižovaly. Nejvýraznějším zdrojem znečištění ve Zlínském kraji byly i v roce 2012 mobilní zdroje znečištění (REZZO 4), a to s podílem na celku 61,3 % u tuhých látek, 61,1 % u oxidů dusíku. Největší podíl znečištění oxidem siřičitým šel na vrub velkým stacionárním zdrojům (REZZO1), a to 88,5 %.

Graf 4.2 Měrné emise základních znečišťujících látek v ovzduší ve Zlínském kraji (v t/km²)
 (u tuhých látek bez emisí TZL, NH₃ a VOC ze stavebních činností a chovů hospodářských zvířat, z nesledovaných zdrojů použití rozpouštědel; u měrných emisí REZZO 1-4 – oxidu uhelnatého byl výpočet ovlivněn novou metodikou s novou sadou emisních faktorů)

Největšími zdroji znečištění ovzduší v kraji zůstávají mobilní zařízení

Největší zátěží pro kvalitu ovzduší ve Zlínském kraji byly mobilní zdroje znečištění (REZZO 4, v této skupině jsou zahrnuta mobilní zařízení se spalovacími nebo jinými motory, která znečišťují ovzduší, zejména silniční a motorová vozidla, železniční kolejová vozidla, plavidla a letadla). U emisí tvořených tuhými znečišťujícími látkami došlo v průběhu čtyř let k poklesu o 3,9 %, ale jejich podíl na těchto emisích v kraji se zvýšil o 8,4 procentního bodu z 52,9 % v roce 2008 na 61,3 % v roce 2012. U emisí oxidu dusíku došlo od roku 2008 k poklesu produkce o 20,2 %. Jeho podíl na celku těchto emisí v kraji od počátečního roku sledovaného období klesl z 64,7 % o 3,6 p.b. na 61,1 %. Na znečištění oxidem siřčitým se mobilní zdroje podílely v roce 2012 necelým procentem (0,5 %). U znečištění těmito látkami nedošlo v průběhu čtyř let ke změnám. U emisí z mobilních zdrojů tvořených oxidem uhelnatým došlo během čtyř let ke snížení o 39,6% a také jejich podíl klesl z 74,8 % v roce 2008 na 28,2 % v roce 2012.

Největší podíl emisí oxidu siřičitého pochází od velkých stacionárních zdrojů

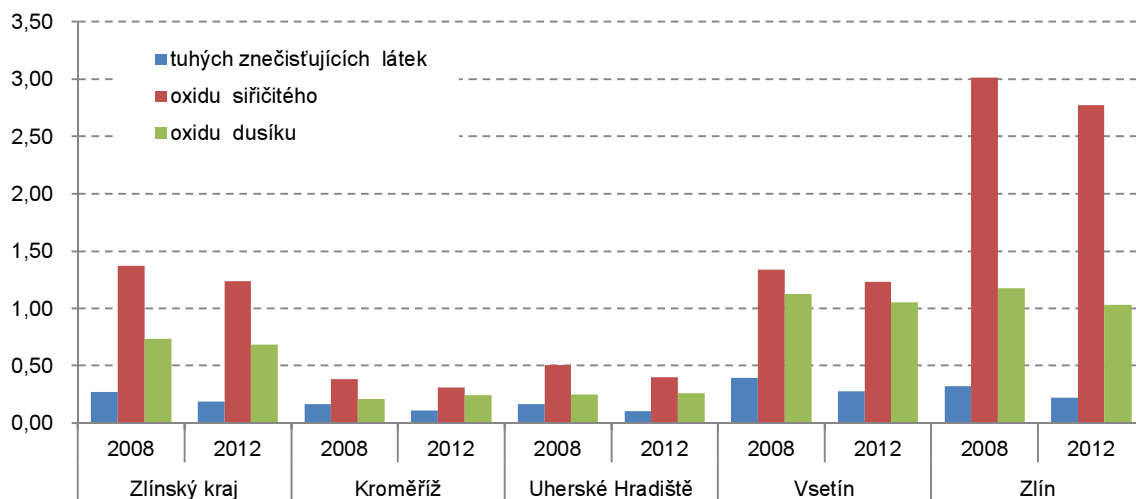
Největšími producenty emisí oxidu siřičitého ve Zlínském kraji byly velké stacionární zdroje znečišťování (REZZO1, kam patří stacionární zařízení ke spalování paliv o tepelném výkonu vyšším než 5 MW a zařízení zvláště závažných technologických procesů). V roce 2012 tvořily na zlínském celku těchto emisí 88,5 %. Proti předchozímu roku byl zaznamenán nárůst emisí o 12,4 % a proti roku 2008 došlo k poklesu celkem o 1,4 % avšak za čtyři roky se jejich podíl zvýšil o 7,4 p.b.

Emise od malých zdrojů nejsou rozhodně malé a klesají jen pomalu

Také stacionární zdroje středního znečišťování (REZZO2, což jsou stacionární zařízení ke spalování paliv o tepelném výkonu od 0,2 do 5 MW, zařízení závažných technologických procesů, uhelné lomy a plochy s možností hoření, zapaření nebo úletu znečišťujících látek) a malé zdroje znečišťování (REZZO3, kam patří stacionární zařízení ke spalování paliv o tepelném výkonu nižším než 0,2 MW, zařízení technologických procesů nespádajících do kategorie velkých a středních zdrojů, plochy, na kterých jsou prováděny práce, které mohou způsobovat znečišťování ovzduší, skládky paliv, surovin, produktů a odpadů a zachycených exhalátů a jiné stavby, zařízení a činnosti, výrazně znečišťující ovzduší) svým podílem také přispívají ke znečišťování ovzduší v kraji. Zvláště znečištění ovzduší způsobené malými zdroji rozhodně nejsou zanedbatelné (REZZO 3). V roce 2012 byl jejich podíl znečištění tuhými látkami 28,6 % (snížení podílu za 4 roky o 4,2 p.b.), oxidem siřičitým 9,4 % (od roku 2008 došlo ke snížení podílu o 7,3 p.b.), oxidy dusíku 6,1 % (nárůst podílu za čtyři roky o 2,2 p.b.). Meziročně došlo ke snížení emisí tuhých látek o 24,7 % a oxidu siřičitého o 53,2 %. Naopak k navýšení došlo u emisí oxidu dusíku o 22,0. %.

Hodnocení emisí oxidu uhelnatého u malých zdrojů znečišťování (REZZO 3) není možné, protože údaje roku 2012 jsou vypočteny novou metodikou s novou sadou emisních faktorů. Změna metodiky měření emisí CO také ovlivnila celkové měrné emise REZZO 1-4 u CO (t/km²).

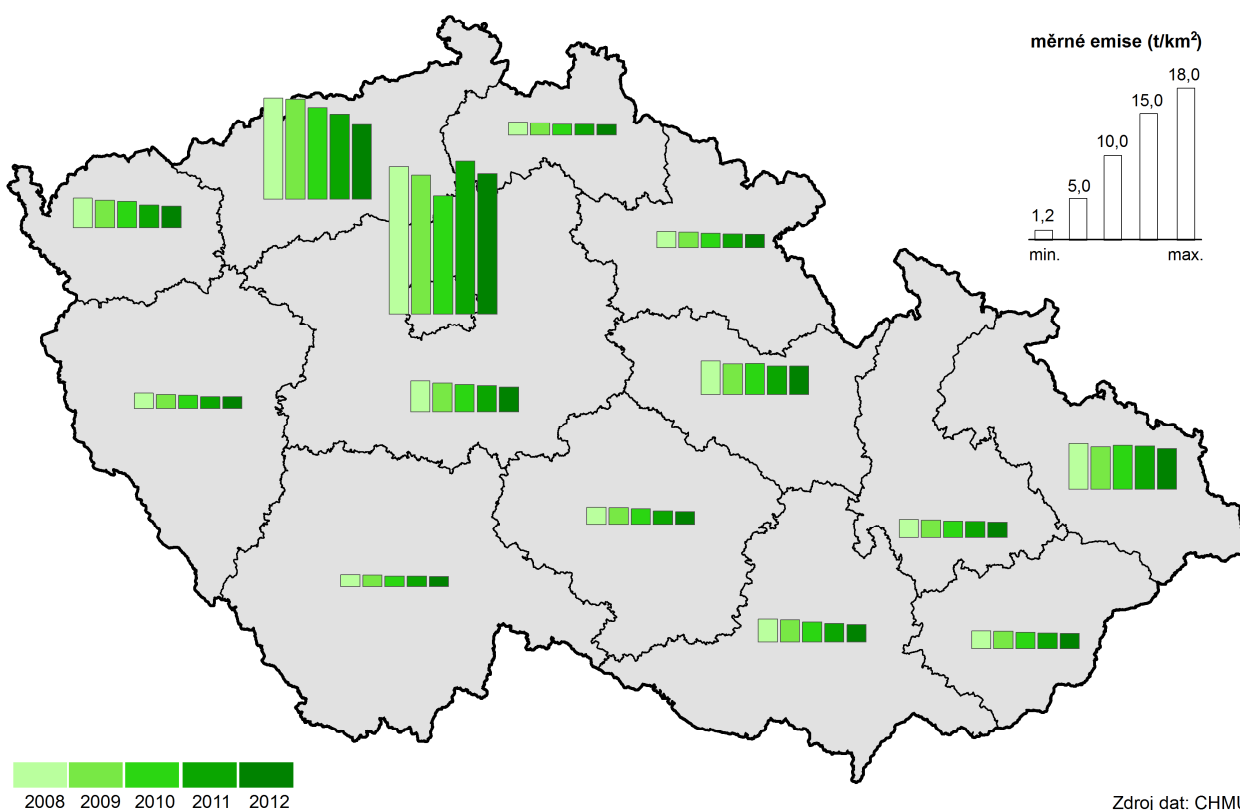
Graf 4.3 Měrné emise základních znečišťujících látek v ovzduší v okresech Zlínského kraje, bez mobilních zdrojů znečištění (v t/km²/rok)

Nejvíce znečištěné ovzduší bylo zjištěno v okresech Vsetín a Zlín

Čistota nebo znečištění ovzduší jednotlivých územních celků je dána jednak rozmístěním stacionárních zdrojů výrazně znečišťujících ovzduší (tedy podniků produkujících emise, dále i umístěním ploch, na kterých jsou skládky paliv, surovin, produktů a odpadů) a v neposlední řadě také mobilními zdroji, tedy dopravní zatížeností silničních a železničních „tahů“ v kraji. Z Grafu 2 je zřejmé, že nejvyšší znečištění emisemi oxidu siřičitého bylo i přes snížení v průběhu čtyř let o 9,1 % opět zjištěno ve zlínském okrese (2,77 t/km²/rok). Nejvyšší hodnoty tuhých znečišťujících látek (0,27 t/km²/rok), oxidu dusíku (1,06 t/km²/rok) a oxidu uhelnatého (zjištěno novou metodikou 5,68 t/km²/rok) byly naměřeny v okrese Vsetín.

Emise oxidů dusíku (REZZO 1-4) v krajích v letech 2008 až 2012

Zdroj dat: CHMÚ

Zlínský kraj patří ke krajům se středně znečištěným ovzduším

Ve všech čtyřech sledovaných druzích emisí znečišťujících ovzduší (REZZO1-4) dosahovaly zjištěné údaje za Zlínský kraj nižší hodnoty, než činily průměry za celou republiku. Zlínský kraj se v roce 2012 mezi ostatními umístil v emisích tvořených tuhými znečišťujícími látkami na čtvrtém nejlepším místě (v počátečním roce hodnoceného období 2008 se umístil Zlínský kraj na třetím - tedy byla zde naměřená třetí nejnižší hodnota těchto emisí mezi kraji). V produkci emisí oxidu siřičitého obsadil kraj v hodnoceném roce 9. příčku (v roce 2008 to bylo 7. místo), v oxidu dusíku 6. pozici (stejně jako v roce 2008) a oxidu uhelnatého sedmou příčku (v roce 2008 obsadil Zlínský kraj 4. místo). Z celorepublikového pohledu tak Zlínský kraj patřil v roce 2008 mezi kraje s čistým ovzduším. Mezi kraji se v počátečním roce sledovaného období v hodnocení podle obsazených míst pořadí umístil na celkovém čtvrtém místě. Za čtyři roky se však situace změnila. V emisích oxidu dusíku se za 4 roky místo v pořadí nezměnilo a zůstal na šestém místě. V ostatních emisích ale došlo k posunu. V emisích tvořených tuhými látkami se kraj zhoršil o jednu pozici a obsadil 4. příčku. V produkci emisí oxidu siřičitého obsadil kraj 9. příčku (v roce 2008 sedmé místo) a oxidu uhelnatého sedmé místo (v roce 2008 čtvrtá nejlepší pozice).

Z celorepublikového pohledu se tak Zlínský kraj přesunul ze skupiny krajů s čistým ovzduším (v roce 2008 obsadil celkové čtvrté místo) do skupiny krajů se středně znečištěným ovzduším (v celkovém pořadí se umístil v roce 2012 na osmém místě). Nejmenší znečištění ovzduší bylo i v roce 2012 zjištěno v Jihočeském kraji, ve kterém se během čtyř let o jedno místo zhoršily emise oxidu uhelnatého a emise oxidu siřičitého obsadily, stejně jako v roce 2008, 5. místo. Největší znečištění ovzduší bylo v roce 2012 zjištěno v Moravskoslezském kraji (v roce 2008 se na poslední pozici v hodnocení emisí umístil kraj Hlavní město Praha).

Odpady

Meziroční pokles produkce podnikového odpadu o 364 tis. t.

Nejvýznamnějšími původci odpadů jsou ekonomické subjekty (podniky), jejichž činností vzniklo v roce 2012 přes 564 tis. t odpadu. Ve srovnání s předchozím rokem došlo ke snížení produkce odpadů o 40 %. Největší množství odpadu vyprodukovaly podniky zpracovatelského průmyslu, jejichž podíl představoval

téměř 30 %. Na produkci podnikových odpadů za republiku se kraj podílí 2,8 %.

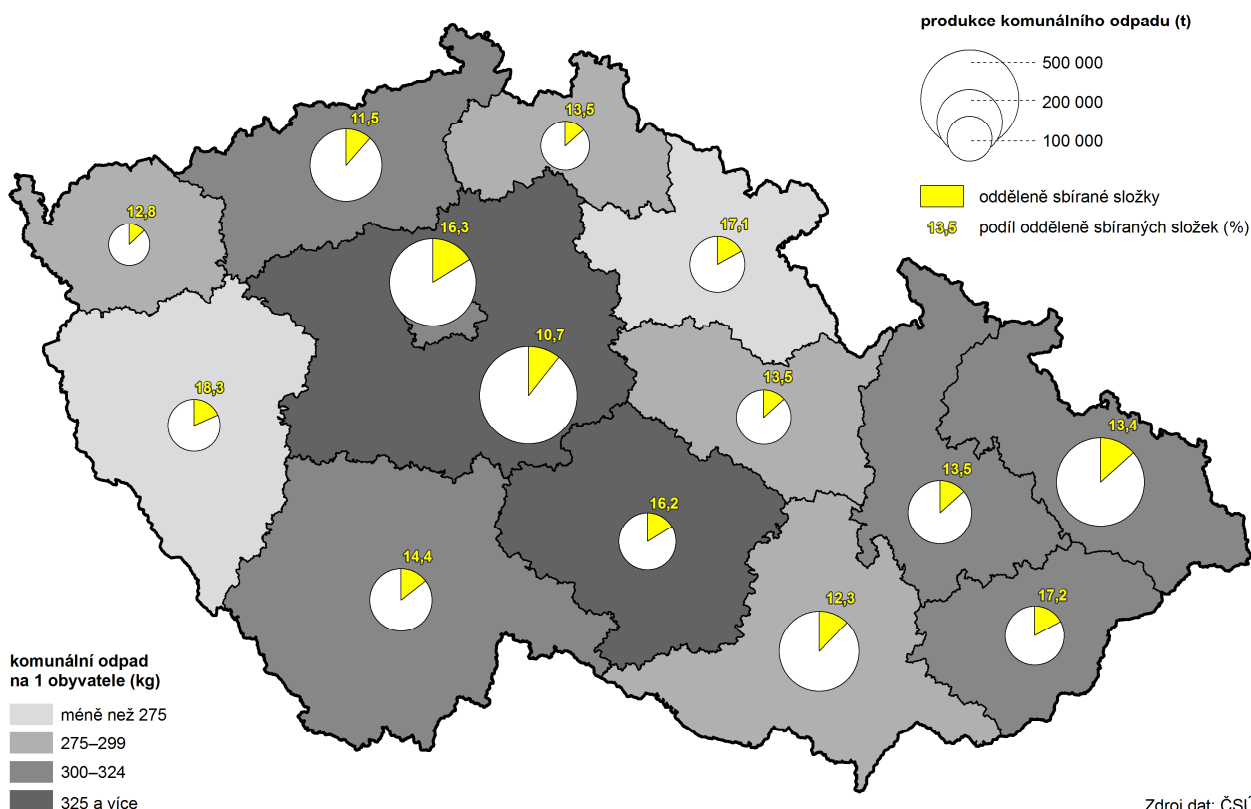
Nárůst produkce komunálního odpadu

Produkce komunálního odpadu meziročně vzrostla o 2,9 % na 176,7 tis. t v roce 2012. Na jednoho obyvatele kraje připadlo 300 kg, tedy o 9 kg více než v předchozím roce. Více než 60 % tvořil běžný svoz (odpad z popelnic, z kontejnerů nebo svozových pytlů). Další významnou složkou byl tříděný odpad (sklo, papír, plasty), který představoval 17,2 %, a 11,4 % připadlo na svoz objemného odpadu. Na celkové produkci komunálního odpadu v ČR se kraj podílel 5,5 %. Neustále se zvyšuje význam odděleně sbíraných složek na celkové produkci komunálního odpadu. V roce 2012 bylo v kraji odděleně sebráno (vytříděno) 52 kg plastů, papíru, skla a kovů na obyvatele, což je v mezikrajském srovnání druhá nejvyšší hodnota (Kraj Vysočina 53 kg/obyv.).

Podíl nebezpečného odpadu, se kterým bylo dále nakládáno, vzrostl

Objem odpadů, s kterým bylo dále nakládáno, se meziročně snížil zhruba o jednu třetinu na 804,7 tis. t. Z toho úhrnu bylo 232,4 tis. t využito, (především recyklací a regenerací) a 203,8 tis. t odstraněno. S 368,5 tis. t bylo nakládáno jiným způsobem. Meziročně se zvýšil podíl nebezpečného odpadu z 12 % na 17 % z celkového množství odpadu, se kterým bylo nakládáno.

Komunální odpad v krajích v roce 2012

Výdaje na ochranu životního prostředí v roce 2012 mírně stouply

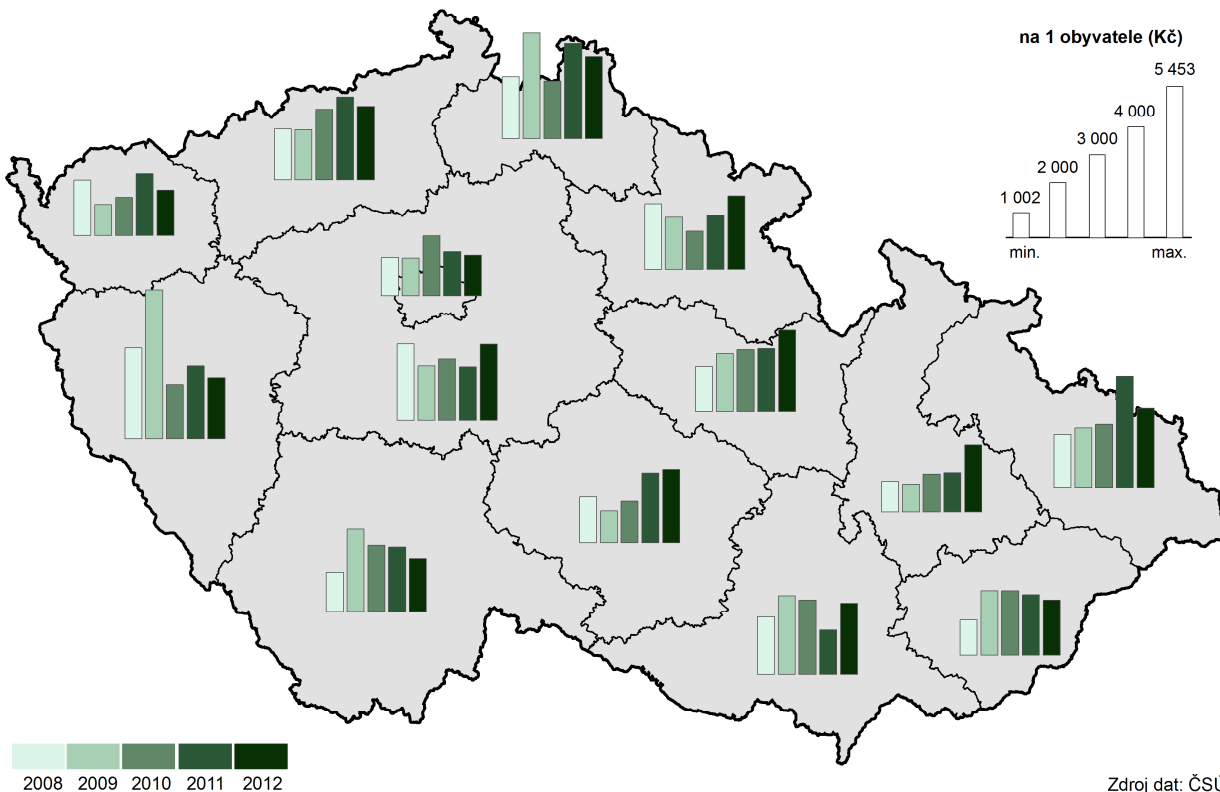
Investiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora ve Zlínském kraji byly v roce 2010 na nejvyšší úrovni od roku 2008 a tvořily 1 324 905 tis. Kč. Avšak v roce 2011 klesly o 24,4 % na 1 001 264 tis. Kč. V roce 2012 mírně vzrostly (o 3,1 %) a dosáhly výše 1 032 727 tis. Kč. Během celého pětiletého období stouply o 57,9 %.

V rámci investičních aktivit si nejnámennější roli udržuje oblast nakládání s odpadními vodami, kam byla v roce 2012 investována více jak polovina z celkových prostředků. Další významnou aktivitou byly investice v oblasti ochrany ovzduší a klimatu, které tvořily v roce 2012 19,9 %.

Ve výdajích na ochranu životního prostředí převažují neinvestiční náklady

Objem neinvestičních nákladů investorů se sídlem v kraji v roce 2012 meziročně klesl o 2,6 %. V celém pětiletém období došlo k lehkému nárůstu a to o 8,2 %. Rozložení podle druhu je v posledních letech v celku stálé. V roce 2012 bezmála 70 % připadlo na nakládání s odpady, zhruba jedna pětina na nakládání s odpadními vodami a 7 % na ochranu ovzduší a klimatu.

**Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice
v krajích v letech 2008 až 2012**

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Přirozený přírůstek na 1 000 obyvatel (‰)															
2008	1,4	1,7	2,5	1,3	1,1	1,7	1,5	2,1	1,3	1,3	1,5	1,7	1,1	0,4	0,3
2009	1,0	1,7	2,0	0,9	1,0	0,9	0,9	2,0	0,6	1,2	0,7	1,4	0,7	-0,1	-0,0
2010	1,0	2,0	2,2	0,8	0,7	0,7	0,4	2,0	0,8	0,8	0,5	1,3	0,3	0,1	-0,2
2011	0,2	1,5	1,5	0,0	-0,6	-0,2	-0,2	1,0	-0,6	-0,1	0,1	0,8	-0,4	-1,0	-1,3
2012	0,0	1,4	1,3	0,2	-0,4	-0,8	-0,9	0,5	-0,6	-0,0	-0,1	0,5	-0,6	-1,0	-1,1
2013	-0,2	1,4	1,0	-0,4	-1,0	-1,2	-1,5	0,3	-0,8	-0,6	-0,4	0,7	-0,8	-1,3	-1,4
Přírůstek stěhováním na 1 000 obyvatel (‰)															
2008	6,9	15,5	21,3	3,6	14,0	1,3	4,2	5,6	2,9	6,1	1,9	4,1	-0,5	0,6	-0,1
2009	2,7	11,0	11,6	1,2	2,9	-3,4	-0,5	1,8	-0,8	1,0	-1,5	2,6	-0,8	-0,6	-2,3
2010	1,5	4,5	11,7	0,9	-0,4	-1,3	-0,6	0,1	-0,1	0,8	-1,3	1,3	-0,8	-1,2	-3,2
2011	1,6	4,6	9,8	0,6	1,4	-1,9	-0,3	0,6	-0,7	0,4	-0,7	1,5	-0,2	-0,8	-2,0
2012	1,0	2,7	8,4	0,5	2,1	-3,9	-0,6	-0,5	-1,0	0,1	-1,3	1,5	-1,0	-1,3	-2,2
2013	-0,1	-4,3	7,1	0,5	2,3	-3,5	-0,5	-0,2	-1,0	-0,3	-1,5	0,6	-1,2	-1,1	-2,5
Živě narození mimo manželství (%)															
2008	36,3	32,6	33,2	35,6	37,3	53,9	50,2	40,3	35,9	32,6	29,0	30,6	36,7	27,9	41,7
2009	38,8	33,7	34,5	38,0	40,9	55,1	53,6	44,6	38,8	35,7	32,1	33,8	39,5	30,5	44,2
2010	40,3	35,3	36,9	40,4	41,7	58,5	54,4	45,5	40,8	38,1	33,7	35,8	39,9	31,9	44,2
2011	41,8	36,6	38,0	42,5	43,8	58,3	56,1	47,4	42,4	39,8	35,7	36,7	43,0	32,8	46,5
2012	43,4	37,4	40,5	43,7	45,9	58,7	58,0	48,4	43,8	41,6	37,7	38,4	45,1	35,6	47,7
2013	45,0	38,7	42,2	45,7	46,4	60,7	59,3	49,8	47,1	44,3	38,9	39,6	45,7	37,4	49,8
Index stáří (65 a více let / 0–14 let) (%)															
2008	105,1	130,0	95,6	103,2	110,1	93,7	87,6	94,1	109,6	103,7	104,5	112,3	107,1	110,8	101,2
2009	107,0	129,5	95,4	105,5	112,3	96,3	90,0	96,0	111,7	106,2	107,5	114,2	109,4	113,6	104,3
2010	107,8	127,6	94,8	106,8	113,4	98,1	91,2	97,1	113,4	107,1	109,6	114,8	110,3	115,7	105,8
2011 ¹⁾	110,4	129,7	95,9	109,8	116,6	103,4	96,0	100,7	116,5	110,0	112,6	116,1	112,9	117,8	108,6
2012	113,3	129,2	97,4	113,2	119,2	108,7	100,8	105,2	120,5	113,1	116,2	118,4	116,5	121,1	112,5
2013	115,7	128,3	98,8	116,0	121,8	113,4	105,1	109,1	123,6	116,1	119,6	120,2	119,5	123,6	116,0
Naděje dožití mužů při narození (roky) - dvouleté průměry															
2008	73,8	75,9	73,8	74,3	74,4	72,8	71,7	73,3	75,0	74,2	74,5	74,1	73,5	73,4	72,3
2009	74,1	76,2	74,0	74,5	74,5	72,7	72,0	73,9	75,1	74,7	74,8	74,5	73,9	73,4	72,4
2010	74,3	76,3	74,3	74,8	74,9	72,7	72,3	74,4	75,2	74,8	75,1	74,7	74,0	73,5	72,6
2011	74,5	76,5	74,6	75,0	75,1	73,2	72,8	74,8	75,5	74,8	75,5	75,1	74,1	73,7	72,7
2012	74,8	77,0	74,9	75,1	75,2	74,0	73,0	75,3	75,6	74,9	75,6	75,2	74,3	74,4	73,3
2013	75,2	77,3	75,2	75,4	75,5	74,1	73,0	75,1	75,9	75,3	75,9	75,4	74,4	74,8	73,8
Naděje dožití žen při narození (roky) - dvouleté průměry															
2008	80,0	80,8	79,8	80,0	80,2	79,0	78,5	79,8	80,4	80,0	81,1	80,6	79,9	80,4	79,4
2009	80,1	80,8	79,9	80,1	80,2	79,1	78,5	80,1	80,6	80,5	81,0	80,8	80,0	80,5	79,4
2010	80,4	81,2	80,2	80,4	80,1	79,3	78,6	80,1	80,8	80,5	81,1	81,1	80,3	80,9	79,7
2011	80,7	81,7	80,6	80,8	80,4	79,5	78,7	80,8	81,3	80,3	81,3	81,5	80,7	81,3	79,9
2012	80,8	81,8	80,6	81,0	80,8	79,7	79,0	80,8	81,5	80,7	81,2	81,7	81,0	81,4	79,7
2013	81,1	82,1	80,9	80,9	80,9	80,0	79,0	80,9	81,6	81,1	81,7	81,9	81,1	81,6	80,0
Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)															
2008	4,2	11,5	4,9	2,6	4,9	6,6	4,2	4,0	3,0	2,4	1,9	3,1	1,5	1,4	2,0
2009	4,1	11,9	4,7	2,4	4,8	6,4	3,8	3,9	2,7	2,3	1,7	3,2	1,5	1,4	1,9
2010	4,0	11,8	4,6	2,4	4,4	6,4	3,7	3,8	2,7	2,3	1,6	3,1	1,5	1,4	1,8
2011	4,1	12,9	4,5	2,3	4,2	6,4	3,7	3,8	2,5	2,2	1,5	3,1	1,5	1,4	1,9
2012	4,1	13,1	4,4	2,3	4,2	6,1	3,7	3,8	2,4	2,2	1,5	3,1	1,5	1,4	1,9
2013	4,2	13,0	4,5	2,4	4,4	6,3	3,9	3,9	2,4	2,2	1,5	3,3	1,6	1,4	1,9

¹⁾ promítnuty výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011

Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Králové-hradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravsko-slezský
Míra zaměstnanosti (%)															
2008	55,9	60,2	58,0	57,9	57,8	56,2	52,6	53,8	55,9	56,0	56,4	54,5	53,6	55,7	53,1
2009	54,8	60,7	57,0	56,3	55,8	54,5	51,5	52,8	53,5	54,1	54,6	53,5	53,0	53,0	52,0
2010	54,2	59,9	56,6	55,0	55,6	55,0	51,1	53,9	53,5	53,3	54,1	53,7	50,6	52,0	50,9
2011	54,4	59,2	56,9	55,4	56,3	54,8	51,9	53,3	53,3	54,3	53,5	53,4	51,7	53,0	51,4
2012	54,5	60,0	57,6	54,5	56,6	53,7	50,7	52,2	53,7	54,0	53,2	53,9	52,9	53,3	51,8
2013	55,2	60,2	57,6	54,6	57,3	55,0	52,2	52,9	53,7	55,0	54,3	55,8	51,2	55,0	52,1
Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%)¹⁾ (MPSV)															
2008	4,5	1,8	3,4	3,7	4,0	5,8	7,3	5,0	3,6	4,5	4,7	5,1	4,9	4,5	6,1
2009	7,1	3,2	5,5	5,9	6,5	8,7	9,9	8,3	6,0	7,3	7,7	8,1	8,9	8,0	8,9
2010	7,4	3,6	6,1	6,4	6,6	8,9	10,2	8,1	6,3	7,5	8,1	8,5	9,1	7,9	9,0
2011	6,8	3,6	5,6	5,8	5,7	8,0	9,8	7,3	5,7	6,5	7,2	7,6	8,3	7,0	8,3
2012	7,4	4,2	6,1	6,4	5,9	8,5	10,5	7,7	6,5	7,0	7,6	8,1	8,9	7,8	9,2
2013	8,2	5,1	6,9	7,1	6,4	9,3	11,5	8,5	7,3	7,4	8,1	8,9	9,8	8,3	10,5
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných k 31. 12. (%)²⁾ (MPSV)															
2008	1,4	0,3	0,8	0,7	0,9	1,9	2,9	1,3	0,6	1,1	1,3	1,6	1,4	1,4	2,6
2009	1,7	0,4	1,0	1,0	1,3	2,4	3,2	1,9	0,9	1,5	1,7	2,0	1,8	1,8	2,7
2010	2,4	0,8	1,7	1,5	1,9	3,3	4,1	2,8	1,5	2,2	2,5	2,8	3,1	2,8	3,6
2011	2,5	0,9	1,9	1,7	1,9	3,3	4,3	2,8	1,6	2,2	2,6	2,9	3,3	2,7	3,7
2012	2,7	1,1	2,1	1,8	1,9	3,3	4,6	2,9	1,9	2,2	2,6	3,0	3,5	2,7	3,8
2013	3,3	1,8	2,6	2,3	2,4	4,0	5,5	3,5	2,5	2,7	3,1	3,7	4,1	3,3	4,9
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2008	185,0	239,8	196,2	180,5	182,9	163,2	163,6	171,0	180,4	175,2	176,9	182,4	170,5	176,3	171,2
2009	190,4	244,4	205,0	183,0	187,0	172,4	171,3	178,0	187,5	180,7	180,8	187,5	175,6	178,6	174,5
2010	190,4	252,5	207,8	179,7	187,2	171,3	170,8	179,8	182,0	175,2	179,8	188,0	170,6	175,6	173,2
2011	190,4	250,1	206,7	181,2	187,9	171,8	170,9	178,7	179,7	177,1	180,1	184,8	172,4	178,6	176,1
2012	192,8	249,6	208,9	181,6	192,0	169,6	171,2	179,8	184,5	180,9	181,1	189,9	178,5	182,7	178,0
2013															
Medián mezd (Kč)³⁾ (MPSV, MF)															
2008	22 217	27 900	23 133	20 259	22 154	20 103	21 156	21 730	20 637	20 486	20 961	21 287	21 345	20 280	21 564
2009	22 229	28 386	23 158	19 984	22 191	19 875	21 487	21 855	20 670	20 828	20 435	21 621	21 296	20 017	21 144
2010	22 608	28 392	23 386	20 479	22 634	20 110	21 860	22 289	21 174	20 721	21 059	22 139	21 423	20 666	21 883
2011	21 782	27 162	22 447	20 303	21 554	19 183	20 533	21 017	20 266	20 527	20 378	21 127	20 717	20 153	21 383
2012	22 262	27 454	22 904	21 104	22 192	19 837	21 176	21 436	21 178	20 946	20 869	21 732	21 011	20 403	21 987
2013	22 557	27 803	23 215	21 382	22 528	20 306	21 506	21 931	21 421	21 166	21 311	22 044	21 285	20 786	22 202
Průměrná výše starobního důchodu (bez souběhu s vdovským a vdoveckým) (ČSSZ)															
2008	9 638	10 289	9 673	9 532	9 604	9 475	9 571	9 563	9 523	9 437	9 370	9 540	9 377	9 430	9 694
2009	10 045	10 730	10 101	9 942	10 009	9 855	9 968	9 984	9 932	9 835	9 771	9 941	9 766	9 833	10 084
2010	10 123	10 817	10 184	10 014	10 075	9 925	10 047	10 056	10 003	9 909	9 847	10 003	9 829	9 900	10 194
2011	10 552	11 266	10 629	10 449	10 507	10 330	10 466	10 482	10 438	10 333	10 279	10 430	10 245	10 323	10 619
2012	10 778	11 520	10 868	10 669	10 727	10 536	10 687	10 701	10 661	10 553	10 498	10 649	10 457	10 546	10 845
2013	10 970	11 726	11 074	10 861	10 920	10 707	10 871	10 893	10 848	10 740	10 689	10 832	10 636	10 739	11 035
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců plného starobního důchodu (%)⁴⁾ (ČSSZ)															
2008	21,6	12,4	19,2	21,8	25,9	23,3	25,0	19,3	21,2	25,5	28,5	20,4	22,9	22,3	25,6
2009	23,1	12,8	20,1	23,7	27,4	25,0	26,7	21,0	23,0	27,4	30,2	21,8	24,9	23,9	27,4
2010 ⁵⁾	24,3	12,9	21,1	25,0	28,5	26,0	27,8	22,5	24,5	29,0	31,8	22,9	26,6	25,5	28,9
2011 ⁵⁾	27,2	14,2	24,0	28,4	31,2	29,3	30,7	25,8	27,8	32,5	34,9	25,8	30,2	28,8	31,9
2012 ⁵⁾	28,2	14,7	24,8	29,7	32,2	30,3	31,4	26,8	29,0	33,7	36,2	26,7	31,5	30,0	33,0
2013 ⁵⁾	29,0	15,1	25,4	30,6	32,9	31,2	32,2	27,6	30,1	34,7	37,2	27,5	32,5	31,1	34,0

¹⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let na počtu obyvatel ve věku 15-64 let

²⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15-64 let

³⁾ od roku 2011 jsou zahrnuti dříve nesledovaní zaměstnanci podniků s 1-9 zaměstnanci, zaměstnanci neziskových institucí a podnikatelů-fyzických osob

⁴⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; stav v prosinci

⁵⁾ v letech 2010-2013 výpočet z příjemců starobního důchodu celkem bez příjemců starobního důchodu vzniklého přeměnou invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2008	369,0	797,5	341,3	308,5	315,3	264,0	295,5	276,9	313,5	300,5	296,3	347,4	275,4	313,4	314,6
2009	358,3	764,0	321,1	307,4	310,0	265,8	300,4	267,7	311,3	290,7	294,6	338,9	270,5	308,0	294,6
2010	360,4	771,8	318,8	306,0	319,6	260,1	292,0	275,7	315,0	291,2	292,3	340,4	274,3	301,5	304,3
2011	364,2	768,2	325,8	306,6	326,5	260,1	289,9	279,7	315,3	297,8	303,3	341,0	281,5	308,6	317,8
2012	366,0	763,0	325,6	311,3	325,9	258,4	295,1	283,7	313,5	289,9	307,1	345,8	284,5	322,2	319,3
2013
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2008	98,9	281,9	74,8	67,7	75,6	67,4	81,0	75,7	54,3	70,9	57,5	95,8	62,1	59,0	85,7
2009	88,3	227,0	65,5	73,5	96,5	62,2	84,2	52,8	58,0	54,9	64,3	80,2	76,6	50,0	66,7
2010	88,5	207,5	67,8	78,8	77,8	74,2	104,9	55,5	55,4	66,7	61,9	79,0	73,4	56,0	70,5
2011	87,9	214,5	79,1	67,0	69,0	74,1	96,9	58,9	50,4	62,0	63,1	79,5	61,2	55,5	72,2
2012	84,5	191,4	80,1	67,1	69,7	76,4	89,3	62,3	48,6	61,1	67,5	77,6	58,4	52,7	71,9
2013
Zemědělská produkce na 1 ha obhospodařované půdy (tis. Kč)															
2008	33,7	37,5	30,0	30,0	16,8	30,9	23,0	36,9	36,7	36,1	40,3	33,5	33,2	29,9	
2009	27,7	30,9	24,4	24,7	13,4	24,3	18,7	31,3	30,9	29,3	33,4	27,1	26,9	25,0	
2010	29,2	33,4	26,6	26,6	16,2	24,4	18,8	32,7	31,6	31,3	34,1	29,1	27,4	25,7	
2011	33,8	38,9	29,2	30,5	17,7	27,7	21,6	36,0	38,7	36,5	42,0	33,6	32,4	29,0	
2012 ¹⁾	34,7	40,8	31,5	31,7	17,8	28,6	22,5	37,5	41,2	38,3	37,4	33,7	34,3	30,3	
2013	
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve velkých průmyslových podnicích²⁾ (tis. fyzických osob)															
2008	885,6	74,0	101,5	50,3	59,3	24,5	64,0	49,8	46,6	50,6	53,8	78,0	53,4	53,9	125,8
2009	782,8	76,3	94,0	45,7	51,5	20,6	56,0	41,4	39,2	42,6	44,4	69,1	44,3	47,0	110,6
2010	749,7	73,9	90,9	41,5	50,5	20,7	52,5	40,1	37,1	41,8	44,1	63,2	40,6	44,4	108,6
2011	775,2	80,1	86,4	43,6	53,0	20,3	52,9	40,2	40,4	43,2	47,1	70,0	41,2	46,3	110,4
2012	776,0	82,2	88,5	44,3	54,0	19,6	52,2	40,4	39,8	43,1	46,4	67,7	40,0	46,3	111,5
2013	767,8	77,9	89,5	45,5	55,3	19,5	49,5	40,4	43,0	43,1	47,0	65,3	39,1	46,3	106,3
Stavební práce podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2008	32,0	64,6	26,6	34,4	30,1	31,3	27,8	22,7	21,3	25,8	24,6	32,5	24,2	22,1	29,5
2009	29,3	53,5	27,0	31,0	25,1	37,7	31,3	20,5	22,9	21,6	22,0	28,8	21,1	20,9	25,7
2010	25,7	46,2	19,6	27,3	23,1	36,2	27,4	19,6	17,6	17,9	17,2	26,5	19,9	20,7	24,9
2011	24,3	43,9	18,1	35,4	22,1	24,4	27,2	18,8	15,1	16,2	19,6	22,1	16,8	16,9	25,0
2012	22,7	40,6	18,0	33,1	19,4	18,7	19,2	17,3	18,6	15,9	19,2	22,9	20,0	16,0	21,3
2013	20,9	38,0	15,5	30,4	17,5	16,7	20,3	15,3	14,0	14,5	17,4	22,0	18,7	15,8	19,0
Dokončené byty na 1 000 obyvatel															
2008	3,7	5,2	6,6	4,3	4,7	2,0	1,2	3,1	3,5	3,6	3,4	4,0	2,9	2,2	2,0
2009	3,7	6,0	6,0	3,4	3,6	1,7	1,3	3,4	2,7	3,1	2,7	4,3	3,2	3,2	2,4
2010	3,5	4,9	5,9	3,4	3,3	2,8	1,3	2,9	3,3	3,2	3,4	3,9	2,6	2,4	2,3
2011	2,7	2,8	5,0	3,2	2,5	2,1	1,5	2,2	2,4	2,5	2,6	3,1	2,0	1,8	2,0
2012	2,8	3,2	4,6	3,1	2,5	1,8	1,5	2,9	2,5	2,5	2,5	3,2	2,3	1,9	2,2
2013	2,4	3,1	4,1	2,1	2,5	1,4	1,1	1,8	1,9	2,0	2,3	3,0	1,9	1,4	2,0
Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních³⁾ (tis.)															
2008	12 836	4 587	665	936	487	680	367	704	903	361	396	1 186	427	497	640
2009	11 986	4 347	645	917	479	666	336	653	810	321	359	1 041	377	448	586
2010	12 212	4 743	631	893	484	670	290	633	804	317	336	1 042	378	463	527
2011	12 899	5 051	695	916	496	710	337	633	826	324	358	1 115	397	469	572
2012	15 099	5 726	853	1 107	595	809	417	754	969	366	439	1 318	475	572	699
2013	15 408	5 900	820	1 139	559	787	427	753	965	369	448	1 427	512	603	698

¹⁾ semidefinitivní údaje

²⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem na území kraje

³⁾ na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti za roky 2012 a 2013; z toho důvodu nejsou údaje před rokem 2012 srovnatelné

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – vývoj životního prostředí

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Kraj Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1-4 (t/km²)															
2008	2,2	3,6	2,1	1,0	1,2	3,0	11,2	1,0	1,5	2,9	0,4	0,6	0,8	1,4	4,3
2009	2,2	3,4	2,0	1,0	1,4	2,8	11,7	0,9	1,2	2,6	0,4	0,5	0,9	1,4	4,1
2010	2,2	3,1	2,1	1,0	1,0	2,9	10,9	0,8	1,3	2,9	0,4	0,5	0,8	1,2	4,1
2011	2,2	1,8	2,1	0,9	1,0	2,7	11,6	0,6	1,2	2,8	0,4	0,4	0,9	1,3	4,1
2012	2,0	0,8	1,9	0,8	0,9	2,8	10,6	0,5	1,1	2,6	0,4	0,3	0,7	1,2	3,7
2013
Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1-4 (t/km²)															
2008	3,4	17,3	3,6	1,4	1,8	3,6	11,9	1,5	1,9	3,9	2,0	2,7	2,2	2,1	5,3
2009	3,2	16,3	3,4	1,3	1,6	3,3	11,8	1,4	1,8	3,6	2,0	2,6	2,1	2,0	5,0
2010	3,0	13,9	3,2	1,2	1,6	3,2	10,8	1,3	1,7	3,6	1,8	2,4	2,0	1,9	5,1
2011	2,9	18,0	3,1	1,2	1,4	2,8	10,0	1,3	1,6	3,3	1,6	2,2	1,9	1,8	5,0
2012	2,7	16,5	2,9	1,2	1,4	2,6	8,8	1,2	1,5	3,3	1,5	2,0	1,9	1,8	4,7
2013
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2008	305	299	357	276	283	305	343	315	281	288	294	281	316	283	302
2009	315	302	364	283	311	311	335	284	280	283	340	297	333	318	325
2010	317	297	416	342	239	301	307	282	267	.	302	296	307	298	335
2011	320	307	517	310	240	311	320	287	277	273	311	279	300	291	293
2012	308	304	375	311	243	285	318	276	274	294	326	277	318	300	318
2013
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu (%)															
2008	14,3	15,0	11,1	12,1	14,3	9,6	13,1	19,6	21,4	20,0	15,0	10,8	16,0	14,0	15,3
2009	13,9	15,8	11,4	16,3	16,9	11,8	10,3	13,4	19,2	14,4	16,3	11,3	12,5	16,6	14,2
2010	15,9	16,0	11,6	17,5	18,6	14,2	13,5	13,3	18,4	.	16,7	12,5	14,3	16,5	15,8
2011	14,4	15,6	9,5	18,5	20,5	11,5	13,1	16,8	19,2	15,6	16,6	12,9	14,0	18,3	14,6
2012	13,9	16,3	10,7	14,4	18,3	12,8	11,5	13,5	17,1	13,5	16,2	12,3	13,5	17,2	13,4
2013
Podíl recyklovaného odpadu (vč. regenerace) z celkového nakládání s odpady (%)															
2008	18,6	17,2	8,6	22,1	27,5	11,8	9,4	7,4	14,2	10,2	8,2	24,2	11,6	17,5	30,0
2009	19,0	15,0	9,8	29,1	19,1	4,4	10,0	3,7	12,1	17,5	7,6	22,8	16,6	16,0	40,1
2010	17,6	10,0	13,0	21,9	17,1	9,1	9,7	4,3	12,0	7,9	6,2	25,3	19,4	12,2	32,7
2011	18,6	10,1	9,5	29,5	28,8	4,3	12,7	6,9	11,2	12,4	9,0	26,4	21,4	12,0	36,1
2012	20,4	12,2	13,0	26,0	26,4	38,5	13,9	7,8	10,3	13,5	11,5	25,7	17,8	14,3	39,2
2013
Specifické denní množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele (l)															
2008	94,2	122,0	90,2	88,1	96,1	95,6	87,5	89,3	88,0	84,9	83,4	93,2	86,5	81,6	98,1
2009	92,5	114,1	88,5	86,8	93,1	90,7	85,0	89,9	87,7	84,3	82,4	94,1	87,2	79,6	98,3
2010	89,5	104,4	90,0	86,4	90,6	88,5	83,2	87,0	86,7	81,8	80,1	90,1	84,3	79,0	94,3
2011	88,6	105,2	89,3	85,7	83,4	84,3	81,7	86,5	82,7	80,9	79,8	91,3	83,7	78,5	94,4
2012	87,9	106,3	88,6	86,6	81,6	82,9	79,3	84,0	81,8	79,5	79,7	92,6	83,5	76,8	91,5
2013	87,2	111,4	85,5	86,2	80,5	81,8	79,0	82,0	78,1	77,1	79,0	91,2	81,7	76,2	90,7
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)															
2008	1 949	1 396	2 802	1 418	3 330	2 025	1 845	2 249	2 395	1 629	1 661	2 090	1 102	1 279	1 925
2009	2 239	1 371	1 999	2 994	5 453	1 132	1 814	3 826	1 891	2 101	1 152	2 860	1 002	2 348	2 160
2010	2 153	2 177	2 246	2 403	1 994	1 391	2 555	2 089	1 386	2 235	1 511	2 709	1 371	2 357	2 288
2011	2 364	1 598	1 965	2 330	2 678	2 255	3 009	3 445	1 959	2 283	2 518	1 607	1 423	2 207	4 056
2012	2 438	1 468	2 786	1 920	2 245	1 662	2 664	2 973	2 681	2 947	2 649	2 594	2 428	2 007	2 911
2013

Tab. 2.1 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Obyvatelstvo k 31. 12. ¹⁾	osoby	591 412	591 042	590 361	589 030	587 693	586 299
v tom: muži		288 609	288 372	287 984	287 961	287 350	286 789
ženy		302 803	302 670	302 377	301 069	300 343	299 510
z toho podíl cizinců (bez azylantů)	%	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Sňatky	počet	2 710	2 568	2 564	2 404	2 420	2 383
Rozvody	počet	1 593	1 461	1 472	1 415	1 327	1 381
Rozvody na 100 sňatků	počet	58,8	56,9	57,4	58,9	54,8	58,0
Živé narození	osoby	6 261	6 076	6 106	5 570	5 493	5 585
z toho mimo manželství	%	27,9	30,5	31,9	32,8	35,6	37,4
Úhrnná plodnost ²⁾		1,404	1,385	1,414	1,335	1,345	1,401
Potraty	počet	1 877	1 927	1 903	1 833	1 798	1 803
z toho umělá přerušeni těhotenství		1 023	1 067	1 012	1 005	958	948
Potraty na 100 narozených	počet	29,9	31,6	31,1	32,8	32,6	32,2
Zemřelí celkem	osoby	6 002	6 109	6 061	6 171	6 093	6 354
z toho podle příčin smrti:							
nemoci oběhové soustavy		3 246	3 294	3 276	3 196	3 237	3 266
novotvary		1 429	1 458	1 414	1 503	1 378	1 403
Přirozený přírůstek	osoby	259	-33	45	-601	-600	-769
Přistěhovalí celkem	osoby	3 842	3 222	3 102	2 869	2 788	3 100
z toho z ciziny		1 122	617	512	425	427	507
Vystěhovalí celkem	osoby	3 469	3 559	3 828	3 325	3 525	3 725
z toho do ciziny		181	514	592	236	375	491
Přírůstek stěhováním celkem	osoby	373	-337	-726	-456	-737	-625
z toho s cizinou		941	103	-80	189	52	16
Celkový přírůstek	osoby	632	-370	-681	-1 057	-1 337	-1 394
Na 1 000 obyvatel středního stavu:							
živě narození	‰	10,6	10,3	10,3	9,4	9,3	9,5
zemřelí	‰	10,2	10,3	10,3	10,5	10,4	10,8
přirozený přírůstek	‰	0,4	-0,1	0,1	-1,0	-1,0	-1,3
přistěhovalí	‰	6,5	5,4	5,3	4,9	4,7	5,3
vystěhovalí	‰	5,9	6,0	6,5	5,6	6,0	6,4
přírůstek stěhováním	‰	0,6	-0,6	-1,2	-0,8	-1,3	-1,1
celkový přírůstek	‰	1,1	-0,6	-1,2	-1,8	-2,3	-2,4
Mrtvorozenost	‰	2,1	2,5	2,0	2,0	3,4	3,6
Kojenecká úmrtnost	‰	2,1	3,6	3,3	3,2	2,5	3,9
Novorozenecká úmrtnost	‰	1,4	1,8	2,3	1,6	1,3	3,0
Obyvatelstvo k 31. 12. ve věku ¹⁾ :							
0–14 let	osoby	82 609	82 375	82 751	83 903	84 163	84 554
%		14,0	13,9	14,0	14,2	14,3	14,4
15–64 let	osoby	417 291	415 061	411 904	406 257	401 633	397 208
%		70,6	70,2	69,8	69,0	68,3	67,7
65 a více let	osoby	91 512	93 606	95 706	98 870	101 897	104 537
%		15,5	15,8	16,2	16,8	17,3	17,8
Průměrný věk k 31. 12. ¹⁾	roky	40,7	40,9	41,2	41,4	41,7	42,0
v tom: muži		39,0	39,2	39,4	39,7	40,0	40,3
ženy		42,3	42,6	42,8	43,1	43,4	43,6
Index stáří (65 a více let / 0–14 let) ¹⁾	%	110,8	113,6	115,7	117,8	121,1	123,6
Index ekonomického zatížení (0–14 let + 65 a více let / 15–64 let) ¹⁾	%	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5
Naděje dožití při narození (dvouleté průměry) ¹⁾							
muži	roky	73,38	73,38	73,49	73,72	74,38	74,79
ženy	roky	80,36	80,48	80,87	81,30	81,35	81,56
Naděje dožití ve věku 65 let (dvouleté průměry) ¹⁾							
muži	roky	15,13	14,99	15,03	15,15	15,43	15,55
ženy	roky	18,58	18,61	18,81	19,22	19,30	19,48

¹⁾ v roce 2011 promítnuty výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011

²⁾ počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
VYBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL (VŠPS)¹⁾							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	508,9	509,0	507,9	505,8	504,1	502,3
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	20,2	19,3	18,4	17,7	16,5	16,1
střední bez maturity	%	37,8	36,5	37,4	38,7	38,2	38,3
střední s maturitou	%	31,1	32,9	32,3	31,4	32,3	32,1
vysokoškolské ²⁾	%	10,9	11,4	11,8	12,1	13,0	13,6
Pracovní síla	tis. osob	294,7	290,9	288,5	290,2	290,1	296,3
v tom: zaměstnaní v NH							
z toho ženy		122,6	117,8	113,4	115,1	115,3	119,5
nezaměstnaní		11,3	21,2	24,5	22,2	21,3	20,2
z toho ženy		5,2	9,9	12,9	11,5	11,6	10,3
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	tis. osob	214,1	218,1	219,3	215,6	214,0	206,1
z toho: studující (vč. učňů)							
důchodci (starobní a invalidní)		128,4	131,4	135,6	134,6	136,6	.
Zaměstnaní v NH podle sektorů:							
zemědělství	%	2,7	2,6	3,1	3,1	2,8	2,6
průmysl a stavebnictví	%	48,4	45,1	44,7	48,4	46,4	47,0
služby	%	49,0	52,2	52,2	48,6	50,8	50,4
Zaměstnaní v NH podle postavení v zaměstnání:							
zaměstnanci ³⁾	%	82,5	83,5	83,0	82,6	84,3	82,9
zaměstnavatelé	%	4,0	3,9	3,2	3,2	3,2	3,3
pracující na vlastní účet	%	13,2	12,1	13,4	14,0	12,0	13,0
Míra ekonomické aktivity	%	57,9	57,2	56,8	57,4	57,5	59,0
v tom: muži							
ženy		48,6	48,6	48,1	48,6	48,8	50,1
Míra zaměstnanosti	%	55,7	53,0	52,0	53,0	53,3	55,0
v tom: muži							
ženy		46,6	44,8	43,2	44,2	44,3	46,1
Obecná míra nezaměstnanosti	%	3,8	7,3	8,5	7,6	7,4	6,8
v tom: muži							
ženy		4,1	7,8	10,2	9,1	9,1	7,9
NEZAMĚSTNANOST k 31. 12. (MPSV)							
Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřady práce	osoby	20 048	33 836	33 386	29 418	32 100	33 978
z toho: ženy							
absolventi škol a mladiství		1 533	2 337	2 193	2 280	2 309	2 608
osoby se zdravotním postižením		4 285	4 863	5 166	4 579	4 270	4 133
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti		7 985	12 163	10 443	7 774	6 697	6 657
dosažitelní		18 922	33 136	32 596	28 445	31 567	33 149
v tom podle věku:							
15–24 let		3 351	5 877	5 429	5 177	5 750	5 710
25–34 let		4 527	8 060	7 657	6 542	6 958	7 309
35–44 let		4 102	7 090	7 198	6 419	7 081	7 794
45–54 let		5 012	7 991	7 781	6 955	7 188	7 495
55 a více let		3 056	4 818	5 321	4 325	5 123	5 670
průměrný věk	roky	40,0	39,4	39,9	39,5	38,9	39,6
v tom podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	osoby	4 135	5 971	5 866	5 256	5 566	5 988
střední bez maturity	osoby	9 511	16 926	16 443	14 060	15 791	16 482
střední s maturitou	osoby	5 165	8 967	8 873	7 959	8 342	8 804
vyšší odborné vč. nástavbového	osoby						
vysokoškolské	osoby	1 237	1 972	2 204	2 143	2 401	2 704

¹⁾ do roku 2010 údaje vážené na data demografické statistiky před promítnutím Sčítání lidu, domů a bytů 2011

²⁾ zahrnuje vyšší odborné vzdělání

³⁾ od roku 2012 zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – sociální vývoj

pokračování

	Měsíční jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
z toho podle klasifikace zaměstnání:							
nemanuální pracovníci	osoby						
vysoce kvalifikovaní (třídy 1–3)		2 841	5 000	5 062	4 099	3 102	4 462
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		4 361	7 701	7 747	8 519	8 276	10 724
manuální pracovníci	osoby						
kvalifikovaní (třídy 6–8)		4 536	9 519	8 965	7 449	7 747	10 705
nekvalifikovaní (třída 9)		5 086	7 591	7 394	6 502	5 846	7 366
z toho podle délky evidence:							
do 3 měsíců	osoby	7 350	9 843	10 737	8 684	9 526	9 110
3–6 měsíců	osoby	3 886	7 680	5 537	5 250	6 023	5 798
6–12 měsíců	osoby	2 893	8 661	5 528	4 461	5 585	6 073
od 1 roku do 2 let	osoby	2 057	3 915	6 585	4 609	4 571	5 896
více než 2 roky	osoby	3 862	3 737	4 999	6 414	6 395	7 101
Průměrná měsíční podpora v nezaměstnanosti	Kč	5 113	5 482	5 402	5 236	5 593	5 947
Podíl nezaměstnaných osob ⁴⁾	%	4,5	8,0	7,9	7,0	7,8	8,3
v tom: muži		4,3	8,5	8,3	7,1	8,0	8,8
ženy		4,8	7,5	7,5	6,9	7,6	7,9
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob k 31. 12. (%) ⁵⁾	%	1,4	1,8	2,8	2,7	2,7	3,3
Volná pracovní místa	počet	4 272	1 252	1 245	1 590	1 269	2 217
Uchazeči na 1 volné pracovní místo	počet	4,7	27,0	26,8	18,5	25,3	15
ZAMĚSTNANOST CIZINCŮ							
Zaměstnaní cizinci k 31. 12.	osoby	7 957	6 863	7 156	7 431	.	.
z toho ze zemí mimo EU		2 953	1 983	1 956	1 803	.	.
v tom podle postavení na trhu práce:							
evidovaní na úřadech práce	osoby	6 334	5 114	5 232	5 450	.	.
z toho ženy		1 914	1 567	1 640	1 735	.	.
s platným živnostenským oprávněním	osoby	1 623	1 749	1 924	1 981	1 892	.
z toho ženy		302	330	368	413	405	.
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	104 207	105 619	103 705	105 290	107 511	.
na 1 obyvatele	Kč	176 298	178 621	175 635	178 580	182 749	.
průměr ČR = 100	%	95,3	93,8	92,2	93,8	95	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD⁶⁾							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	22 744	22 572	23 219	22 461	22 747	23 069
v tom: muži		25 956	25 328	26 068	25 073	25 467	25 824
ženy		18 400	18 897	19 393	19 057	19 204	19 519
Medián mezd	Kč	20 280	20 017	20 666	20 153	20 403	20 786
v tom: muži		22 703	21 840	22 472	22 161	22 457	22 799
ženy		16 634	17 124	17 788	17 350	17 627	17 922
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA							
Počet vyplacených dávek celkem (vč. péstounské péče)	v tis.	1 076,2	895,2	773,5	658,1	614,9	.
z toho přídavek na dítě		672,1	499,3	380,3	347,8	325,5	.
Výdaje na dávky celkem (vč. péstounské péče)	mil. Kč	2 739	2 292	2 183	2 115	1 789	1 846
z toho přídavek na dítě		664	396	292	234	198	197
Výdaje na dávky státní sociální podpory (vč. péstounské péče) na 1 obyvatele	Kč	3 878	3 692	3 581	3 128	3 041	3 147
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (stav v prosinci)							
Příjemci důchodů	počet	162 585	164 889	166 311	169 241	168 444	167 465
z toho ženy		99 683	100 629	101 231	102 596	101 937	101 166

⁴⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁵⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁶⁾ Zdroj: MPSV ČR (Informační systém o průměrném výdělku) a MF ČR (Informační systém o platu a služebním příjmu); od roku 2011 jsou zahrnuti dříve nesledovaní zaměstnanci podniků s 1–9 zaměstnanci, zaměstnanci neziskových institucí a podnikatelů-fyzických osob

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – sociální vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Příjemci starobního důchodu ⁷⁾	počet	85 019	87 384	93 654	98 052	98 002	97 786
z toho ženy		47 385	48 339	51 125	53 447	53 182	52 850
Příjemci předčasného starobního důchodu ⁸⁾	počet	18 994	20 926	22 775	27 034	28 152	29 038
z toho ženy		10 655	11 687	12 586	14 764	15 296	15 726
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu ⁹⁾	%	22,3	23,9	25,5	28,8	30,0	31,1
v tom: muži		22,2	23,7	25,3	29,0	30,3	31,2
ženy		22,5	24,2	25,5	28,6	29,9	30,9
Průměrná měsíční výše důchodu	Kč	9 238	9 614	9 690	10 090	10 283	10 448
v tom: muži		9 776	10 203	10 292	10 716	10 921	11 102
ženy		8 899	9 238	9 303	9 684	9 867	10 020
Průměrná měsíční výše starobního důchodu ⁷⁾	Kč	9 430	9 833	9 900	10 323	10 546	10 739
v tom: muži		10 438	10 902	10 961	11 427	11 671	11 878
ženy		8 629	8 969	9 016	9 402	9 599	9 771
Podíl průměrné výše starobního důchodu ⁷⁾ na mzdovém mediánu	%	46,5	49,1	47,9	50,8	51,4	51,7
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem	tis. Kč	1 806 100	1 567 573	1 283 583	1 256 416	999 476	1 039 295
z toho dávky:							
nemocenské		1 481 190	1 230 782	967 878	908 857	680 766	709 106
peněžitá pomoc v mateřství		276 114	292 940	293 330	311 135	283 116	286 151
ošetřovné		48 607	43 629	22 298	36 315	35 423	43 892
ZDRAVOTNICTVÍ							
Lékaři celkem (vč. smluvních)	počet	2 131	2 165	2 197	2 277	2 282	2 284
z toho lékaři v nestátních zařízeních		2 074	2 113	2 146	2 226	2 226	2 231
Lékaři na 1 000 obyvatel	počet	3,6	3,7	3,7	3,9	3,9	3,9
Nemocnice		11	10	10	10	10	10
lůžka	počet	3 168	3 078	3 051	3 051	2 849	2 598
hospitalizovaní pacienti	osob	117	117	115	113	115	114
průměrná ošetřovací doba	dny	6,7	6,8	6,8	6,7	6,5	6,3
využití lůžek	dny	247,4	256,8	254,8	249,7	252,0	272
ŠKOLSTVÍ							
Děti, žáci a studenti k 30. 9.	počet						
mateřských škol		17 397	18 326	18 936	19 592	19 989	20 384
základních škol		47 852	46 457	45 816	45 791	46 183	46 938
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		32 303	31 647	30 039	28 101	25 993	24 403
vyšších odborných škol (denní studium)		958	1 017	1 029	957	936	924
Studenti vysokých škol (občané ČR) k 31. 12.	počet						
s trvalým bydlištěm v kraji		22 077	23 329	23 354	22 901	22 212	21 243
s místem výuky v kraji		10 934	11 931	11 497	10 757	10 438	9 781
z toho v prezenčním studiu	%	62,9	64,2	63,0	62,0	62,0	62,3
Absolventi VŠ (občané ČR) s místem výuky v kraji	počet	2 560	2 912	3 203	3 502	2 932	2 880
KRIMINALITA, NEHODY							
Zjištěné trestné činy	počet	10 395	10 044	9 430	9 227	8 887	9 197
na 1 000 obyvatel		17,6	17,0	16,0	15,6	15,1	15,7
Objasněné trestné činy	počet	5 320	5 256	4 885	5 211	4 841	4 997
Usmrcené osoby při dopravních nehodách	počet	45	43	40	38	31	35

⁷⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; od roku 2010 se invalidní důchod vyplácený ke dni dovršení věku 65 let mění na starobní důchod

⁸⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu (sólo) podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

⁹⁾ v letech 2010 až 2013 výpočet z příjemců starobního důchodu celkem bez příjemců starobního důchodu vzniklého přeměnou invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
MAKROEKONOMIKA¹⁾							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	185 264	182 117	178 020	181 974	189 577	.
Vývoj HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100)	%	109,4	95,0	101,7	102,8	101,0	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	Kč	313 429	307 993	301 494	308 642	322 246	.
průměr ČR = 100	%	84,9	86,0	83,6	84,7	88,1	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	Kč	655 168	676 517	685 069	681 967	712 990	.
průměr ČR = 100	%	88,6	92,0	91,4	90,2	94,1	.
Hrubá přidaná hodnota (HPH)	mil. Kč	167 525	164 252	160 617	163 939	170 146	.
v tom sektory:							
primární	%	3,3	2,0	1,7	2,4	2,1	.
sekundární	%	50,1	51,7	51,1	50,7	52,6	.
terciární	%	46,5	46,4	47,3	46,9	45,3	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	34 872	29 588	33 049	32 743	30 975	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	Kč	58 997	50 039	55 972	55 535	52 652	.
průměr ČR = 100	%	59,7	56,7	63,3	63,2	62,3	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) podle místa pracoviště ²⁾	osoby	282 773	269 198	259 857	266 837	265 890	.
z toho zaměstnanci		231 947	224 588	216 304	222 510	225 671	.
NÁKLADY PRÁCE							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	28 766	27 209	28 095	29 165	30 050	.
z toho: přímé náklady		20 795	19 753	20 361	21 126	21 865	.
sociální požitky		328	277	270	265	258	.
sociální náklady a výdaje		7 453	7 020	7 304	7 594	7 744	.
personální náklady a výdaje		243	213	209	225	213	.
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	1 633	1 583	1 809	2 109	2 313	.
z toho: mzdové		810	797	803	867	990	.
financované z veřejných zdrojů		452	500	436	480	489	.
Zaměstnanci ve výzkumu a vývoji celkem	přep. os.	1 837	1 807	1 785	1 874	1 968	.
z toho výzkumní pracovníci		824	816	832	853	969	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE							
Domácnosti používající: ³⁾							
osobní počítač	%	48,0	56,0	59,2	62,9	63,6	.
internet	%	39,9	49,2	54,2	59,9	61,6	.
REGISTR EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ⁴⁾							
Registrované subjekty k 31. 12.	počet	134 373	131 870	134 374	136 725	138 269	138 197
z toho fyzické osoby		110 961	107 716	109 338	111 124	112 174	112 091
z toho živnostníci		96 970	100 588	102 140	103 163	103 062	97 535
z toho subjekty se zjištěnou aktivitou k 31. 12.	počet	72 240	70 543	72 808	75 598	77 018	74 501
z toho fyzické osoby		57 004	56 698	57 637	59 479	59 558	57 089
z toho živnostníci		50 194	51 865	52 079	53 123	52 597	47 883
Vzniklé subjekty	počet	4 915	5 105	5 711	5 268	4 768	4 233
z toho fyzické osoby		3 667	3 854	4 307	4 109	3 645	3 223
z toho živnostníci		3 551	3 661	3 758	3 694	3 529	2 873
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Zemědělská produkce celkem ⁵⁾	mil. Kč	5 043	4 127	4 239	4 979	5 285	.
z toho: rostlinná produkce		2 372	1 913	2 262	2 774	2 840	.
živočišná produkce		2 497	2 005	1 827	2 013	2 231	.
Obhospodařovaná zemědělská půda	ha	151 703	152 020	155 396	154 051	153 447	154 379
z toho orná		98 605	96 333	98 619	97 453	97 723	96 581
Sklizeň: obilovin	t	333 005	325 684	288 556	347 431	275 983	309 926
brambor	t	9 654	8 493	7 387	8 310	6 976	5 830

¹⁾ data budou revidována; revidovaná data budou zveřejněna koncem roku 2014

²⁾ odhad celkového počtu zaměstnaných podle metodiky ESA95 (Evropský systém účtů 1995)

³⁾ tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2011 je vypočten z dat roku 2010, 2011 a 2012)

⁴⁾ vlivem zpřesnění dat podle Registru osob (ROS) nejsou údaje od roku 2013 plně srovnatelné s předchozími roky

⁵⁾ v roce 2012 semidefinitivní výsledky

Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – ekonomický vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stavy hospodářských zvířat k 1. 4.							
skot	počet	58 397	57 351	58 962	59 153	59 135	58 303
prasata	počet	106 220	54 527	75 345	67 431	59 483	115 699
drůbež	počet	1 445 143	822 320	627 638	351 172	514 078	763 190
Výroba masa v jatečné hmotnosti celkem (bez drůbežího)	t	14 609	13 009	12 198	12 171	10 297	10 550
z toho: hovězí (včetně telecího)		4 707	4 920	4 356	4 570	3 970	3 951
vepřové		9 882	8 071	7 822	7 579	6 296	6 575
Výroba mléka	tis. l	136 806	135 732	136 351	143 831	144 528	144 616
Snáška vajec (komzumních)	tis. ks	54 036	49 679	50 767	47 206	39 012	37 435
LESNICTVÍ							
Zalesňování	ha	975	1 024	1 076	1 325	1 165	1 164
Těžba dřeva	m ³ b. k.	999 622	943 160	1 253 111	1 160 939	1 162 440	1 105 956
z toho nahodilá živelní		263 797	138 867	337 830	105 842	132 598	142 415
PRŮMYSL							
(za subjekty se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)							
Průměrný počet subjektů	počet	194	198	170	172	170	165
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy celkem	mil. Kč	140 555	126 402	132 821	143 141	151 068	152 608
na 1 zaměstnance	tis. Kč	2 607	2 690	2 992	3 095	3 262	3 294
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	53 916	46 988	44 396	46 253	46 307	46 332
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	21 369	21 529	22 640	23 795	24 996	24 966
STAVEBNICTVÍ							
(za subjekty s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)							
Průměrný počet subjektů	počet	52	51	50	46	47	43
Základní stavební výroba celkem	mil. Kč	8 595	8 170	7 704	7 177	7 091	5 768
na 1 zaměstnance	tis. Kč	1 510	1 475	1 411	1 390	1 341	1 214
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	5 692	5 539	5 459	5 163	5 287	4 750
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	22 328	25 188	24 627	24 521	24 449	24 198
Stavební práce dle dodavatelských smluv v tuzemsku podle místa stavby celkem ⁶⁾	mil. Kč	13 054	12 333	12 210	9 991	9 399	9 285
z toho pro veřejné zadavatele		5 457	6 372	4 888	3 510	3 875	3 636
STAVEBNÍ POVOLENÍ							
Orientační hodnota staveb celkem	mil. Kč	15 081	15 549	18 140	13 788	14 678	9 900
z toho: budov (bytových a nebytových)		10 332	8 737	9 315	8 921	10 292	7 045
na ochranu životního prostředí		1 706	3 364	5 410	1 794	2 274	617
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	2 262	2 793	3 584	2 763	3 287	2 461
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty	počet	1 607	1 300	1 228	1 128	1 145	854
z toho v nových rodinných domech		936	881	752	849	726	671
Dokončené byty	počet	1 326	1 894	1 403	1 090	1 137	792
z toho v nových rodinných domech		839	920	997	838	831	606
Průměrná hodnota 1 m ² obytné plochy dokončeného bytu							
v novém rodinném domě	Kč	29 229	31 514	31 952	32 922	32 947	32 261
v novém bytovém domě	Kč	36 009	34 449	36 953	41 083	45 392	26 449
CESTOVNÍ RUCH⁷⁾							
Hromadná ubytovací zařízení k 31. 12.	počet	352	338	348	351	469	463
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních	počet	20 926	20 126	20 884	21 826	26 929	26 037
Hosté celkem	osoby	497 452	448 222	462 676	469 335	571 719	603 301
z toho ze zahraničí		72 938	59 236	57 939	64 723	96 688	108 707
Průměrná doba pobytu	dny	4,4	4,5	4,4	4,3	4,0	3,9
z toho hostů ze zahraničí		3,9	3,8	3,8	3,6	3,7	3,6

⁶⁾ za subjekty s 20 a více zaměstnanci

⁷⁾ na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti za roky 2012 a 2013. Z toho důvodu nejsou údaje před rokem 2012 srovnatelné.

Tab. 2.4 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – vývoj životního prostředí

	Měřicí jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda k 31. 12.	ha	194 778	194 564	194 130	193 937	193 632	193 067
z toho: orná půda		124 966	124 396	123 606	123 230	122 619	121 814
zahrady a ovocné sady		12 700	12 853	12 938	12 987	12 985	13 031
trvalé travní porosty		56 125	56 329	56 600	56 733	57 043	57 226
Nezemědělská půda k 31. 12.	ha	201 579	201 791	202 185	202 383	202 679	203 233
z toho: lesní pozemky		157 411	157 454	157 486	157 560	157 628	157 690
zastavěné plochy a nádvoří		7 217	7 211	7 213	7 208	7 189	7 178
EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ (MZe)							
Ekologičtí zemědělci	počet	197	280	344	359	354	361
Výměra půdy v ekologickém zemědělství	ha	24 785	26 779	29 438	33 135	35 005	37 565
Výměra půdy v přechodném období	ha	6 055	7 529	6 198	4 562	2 677	2 172
Podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové výměře zemědělské půdy	%	15,8	17,6	18,4	19,4	19,5	20,6
VODOVODY A KANALIZACE							
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	81,6	79,6	79,0	78,5	76,8	76,2
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	85,0	85,4	85,6	90,0	90,4	92,1
z toho na kanalizaci s koncovou ČOV	%	73,4	74,1	75,7	79,8	80,8	82,5
Podíl čištěných odpadních vod (bez srážkových)	%	93,7	93,3	93,4	94,4	95,0	95,8
OVZDUŠÍ							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1-4)	t/km ²	0,63	0,61	0,61	0,58	0,57	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,05	0,03	0,03	0,03	0,03	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,31	0,32	0,32	0,30	0,29	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1-4)	t/km ²	1,38	1,39	1,25	1,26	1,25	.
z toho velké stacionární zdroje (REZZO 1)		1,12	1,14	0,97	0,98	1,10	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1-4)	t/km ²	2,09	2,00	1,88	1,82	1,77	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,61	0,56	0,61	0,55	0,53	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		1,35	1,32	1,14	1,14	1,08	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1-4) ¹⁾	t/km ²	3,41	3,33	2,73	2,70	5,47	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,13	0,17	0,15	0,15	0,16	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		2,55	2,41	1,80	1,78	1,54	.
ODPADY							
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele	kg	1 143	1 005	1 674	1 578	959	.
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	283	318	298	291	300	.
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu	%	14,0	16,6	16,5	18,3	17,2	.
Odděleně sbírané složky komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	39	53	49	53	52	.
Nakládání s odpady celkem	tis. t	670	805	720	1 183	805	.
z toho nebezpečné odpady	%	8,8	5,6	10,1	11,9	17,1	.
Podíl využitých odpadů	%	30,5	31,7	21,1	20,2	28,9	.
z toho recyklovaných (vč. regenerace)	%	17,5	16,0	12,2	12,0	14,3	.
Podíl odstraněných odpadů	%	30,7	23,7	31,7	17,0	25,3	.
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ							
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	1 279	2 348	2 357	2 207	2 007	.
Investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	653 832	948 592	1 324 905	1 001 264	1 032 272	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	21,8	17,8	21,7	20,7	19,9	.
nakládání s odpadními vodami	%	39,4	55,7	46,4	42,3	61,9	.
nakládání s odpady	%	28,4	22,1	27,7	28,0	15,0	.
Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	2 093 694	2 061 836	2 372 333	2 326 184	2 264 822	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	6,6	15,1	13,2	7,3	7,3	.
nakládání s odpadními vodami	%	20,6	21,4	19,4	20,4	20,4	.
nakládání s odpady	%	69,2	60,7	63,3	69,2	69,2	.

¹⁾ výpočet emisí u REZZO 3 ovlivněn v roce 2012 novou metodikou s novou sadou emisních faktorů

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Zlínského kraje

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy					
			Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín		
Obyvatelstvo k 31. 12. ¹⁾	2008	591 412	107 875	144 533	145 850	193 154		
	2010	590 361	108 055	144 203	145 464	192 639		
	2011	589 030	107 320	143 814	145 047	192 849		
	2013	586 299	106 692	143 129	144 362	192 116		
z toho cizinci (bez azylantů) (%)	2008	1,4	1,1	1,7	1,1	1,7		
	2010	1,4	1,3	1,5	0,9	1,6		
	2011	1,4	1,1	1,5	1,0	1,7		
	2013	1,4	1,0	1,5	1,0	1,7		
Přírůstek na 1 000 obyvatel: přirozenou měnou	2008	0,4	-0,2	0,0	1,1	0,6		
	2010	0,1	0,3	-0,5	0,3	0,2		
	2011	-1,0	-2,2	-0,7	-0,5	-1,0		
	2013	-1,3	-2,5	-1,4	-0,3	-1,3		
	stěhováním	2008	0,6	1,0	2,0	-0,5	0,2	
		2010	-1,2	-0,1	-0,8	-1,8	-1,7	
		2011	-0,8	-0,9	-1,0	-0,9	-0,4	
		2013	-1,1	-0,3	-1,1	-1,8	-0,8	
	Podíl obyvatel k 31. 12. ve věku (%) ¹⁾ :	0–14 let	2008	14,0	13,7	13,9	14,5	13,8
			2010	14,0	13,7	13,9	14,4	14,0
			2011	14,2	14,0	14,0	14,7	14,2
			2013	14,4	14,2	14,1	14,8	14,4
15–64 let		2008	70,6	70,8	70,4	70,7	70,4	
		2010	69,8	70,1	69,7	69,8	69,6	
		2011	69,0	69,2	69,0	69,0	68,7	
		2013	67,7	67,9	67,9	67,7	67,6	
65 a více let		2008	15,5	15,5	15,7	14,8	15,8	
		2010	16,2	16,2	16,4	15,7	16,5	
		2011	16,8	16,8	17,0	16,3	17,0	
		2013	17,8	17,9	18,0	17,5	18,0	
Průměrný věk k 31. 12. ¹⁾	2008	40,7	40,8	40,7	40,2	40,9		
	2010	41,2	41,4	41,2	40,7	41,4		
	2011	41,4	41,6	41,5	41,0	41,6		
	2013	42,0	42,1	42,1	41,5	42,1		
Index stáří (%) ¹⁾ (65 a více let / 0–14 let)	2008	110,8	112,8	112,7	102,4	114,8		
	2010	115,7	118,7	117,6	109,0	117,7		
	2011	117,8	119,8	121,4	111,1	119,4		
	2013	123,6	125,5	127,4	117,9	124,3		
Index ekonomického zatížení (%) ¹⁾ (0–14 let + 65 a více let / 15–64 let)	2008	41,7	41,2	42,0	41,4	42,1		
	2010	43,3	42,7	43,4	43,2	43,7		
	2011	45,0	44,5	44,9	44,8	45,5		
	2013	47,6	47,3	47,3	47,7	47,9		
Uchazeči o zaměstnání celkem k 31. 12.	2008	20 048	4 123	4 628	5 832	5 465		
	2010	33 386	6 720	7 675	9 297	9 694		
	2013	33 978	6 934	7 710	9 538	9 796		
	z toho: ženy	2008	10 550	2 140	2 531	2 848	3 031	
2010		15 668	3 027	3 666	4 130	4 845		
2013		15 900	3 213	3 773	4 143	4 771		
absolventi škol a mladiství	2008	1 533	329	268	446	490		
	2010	2 193	456	362	655	720		
	2013	2 608	536	565	669	838		

¹⁾ v roce 2011 promítnuty výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Zlínského kraje

pokračování

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy			
			Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín
osoby se zdravotním postižením	2008	4 285	830	1 302	1 100	1 053
	2010	5 166	1 030	1 406	1 290	1 440
	2013	4 133	873	1 193	1 051	1 016
v nezaměstnanosti	2008	7 985	1 503	1 983	2 238	2 261
	2010	10 443	1 989	2 485	2 853	3 116
	2013	6 657	1 210	1 599	1 946	1 902
dosažitelní	2008	18 922	3 860	4 334	5 532	5 196
	2010	32 596	6 500	7 483	9 027	9 586
	2013	33 149	6 605	7 553	9 474	9 517
z celkového počtu uchazečů ve věku 50 a více let	2008	29,7	28,5	31,9	29,5	28,8
	2010	28,4	27,2	28,1	28,9	29,1
	2013	28,3	27,7	27,7	28,3	29,0
evidovaných 12 a více měsíců	2008	29,5	30,3	28,3	32,8	26,5
	2010	34,7	36,7	31,8	37,4	33,0
	2013	38,3	42,4	37,1	39,7	34,7
k 31. 12. (%) ²⁾	2008	4,5	5,0	4,3	5,4	3,8
	2010	7,9	8,6	7,4	8,9	7,1
	2013	8,3	9,1	7,8	9,7	7,3
v tom: muži	2008	4,3	4,9	3,9	5,5	3,4
	2010	8,3	9,3	7,7	9,9	7,1
	2013	8,8	9,7	7,8	10,8	7,5
ženy	2008	4,8	5,2	4,6	5,3	4,2
	2010	7,5	7,8	7,2	7,9	7,2
	2013	7,9	8,5	7,7	8,5	7,2
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob k 31. 12. (%) ³⁾	2008	1,4	1,6	1,3	1,9	1,1
	2010	2,8	3,3	2,4	3,4	2,4
	2013	3,3	4,1	2,9	3,9	2,6
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu - stav v prosinci (%) ⁴⁾	2008	22,3	16,2	20,4	28,5	22,4
	2010	25,5	20,1	22,8	31,7	25,5
	2013	31,1	26,8	28,4	37,1	30,7
v tom: muži	2008	22,2	16,6	20,1	28,7	21,7
	2010	25,3	20,5	22,6	32,0	24,9
	2013	31,2	27,6	28,4	37,7	30,4
ženy	2008	22,5	15,9	20,7	28,3	23,0
	2010	25,5	19,9	23,1	31,5	26,0
	2013	30,9	26,2	28,4	36,7	31,0

²⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

³⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁴⁾ starobní důchod bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb., v roce 2010 a 2013 výpočet z příjemců starobního důchodu bez příjemců starobního důchodu vzniklého přeměnou invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Zlínského kraje

dokončení

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy			
			Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín
Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel	2008	17,6	16,1	16,0	20,6	17,3
	2010	16,0	15,4	15,0	18,3	15,3
	2013	15,7	15,8	14,0	17,8	15,3
z toho násilné a mravnostní	2008	1,0	1,2	0,8	1,5	0,8
	2010	1,2	1,5	1,0	1,3	1,1
	2013	1,4	1,5	1,0	1,5	1,5
Soukromí podnikatelé (živnostníci) - počet vzniklých na 1 000 obyvatel	2008	6,0	5,7	6,1	6,0	6,1
	2010	6,4	5,8	6,7	6,1	6,7
	2013	5,1	4,3	4,7	5,3	5,1
Stavební práce dle dodavatelských smluv v tuzemsku podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč) ⁵⁾	2008	22,1	29,9	13,7	19,2	26,2
	2010	20,7	26,6	18,0	13,8	24,6
	2013	15,8	15,7	12,2	13,4	20,5
Počet bytů na 1 000 obyvatel: zahájených	2008	2,7	2,7	2,7	2,9	2,6
	2010	2,1	1,6	2,7	1,7	2,1
	2013	1,5	0,9	1,8	1,5	1,5
dokončených	2008	2,2	2,2	2,2	2,5	2,1
	2010	2,4	2,4	2,4	2,5	2,3
	2013	1,4	1,1	1,8	1,4	1,1
Hromadná ubytovací zařízení ⁶⁾ : lůžka	2008	20 926	2 646	2 971	8 000	7 309
	2010	20 884	2 714	2 881	7 296	7 993
	2013	26 037	3 231	3 861	9 158	9 787
lůžka na 1 000 obyvatel	2008	35,4	24,5	20,6	54,9	37,9
	2010	35,4	25,1	20,0	50,2	41,5
	2013	44,4	30,3	26,9	63,4	50,9
k 31. 12. (%): orné půdy	2008	31,5	52,4	41,6	13,7	25,5
	2010	31,2	52,1	40,9	13,7	25,2
	2013	30,7	51,7	40,2	13,5	24,6
zastavěných ploch	2008	1,8	1,9	2,0	1,4	2,0
	2010	1,8	1,9	2,0	1,4	2,0
	2013	1,8	1,9	2,0	1,4	2,0
Měrné emise (t/km ²) tuhých znečišťujících látek	2008	0,3	0,2	0,2	0,4	0,3
	2010	0,2	0,2	0,1	0,4	0,3
	2012	0,2	0,1	0,1	0,3	0,2
oxidu siřičitého	2008	1,4	0,4	0,5	1,3	3,0
	2010	1,2	0,3	0,4	1,4	2,7
	2012	1,2	0,3	0,4	1,2	2,8
oxidů dusíku	2008	0,7	0,2	0,3	1,1	1,2
	2010	0,7	0,2	0,3	1,3	1,0
	2012	0,7	0,2	0,3	1,1	1,0
oxidu uhelnatého ⁷⁾	2008	0,9	0,5	0,5	1,3	1,0
	2010	0,9	0,6	0,6	1,4	1,1
	2012	3,9	2,9	2,6	5,7	4,1

⁵⁾ za subjekty s 20 a více zaměstnanci

⁶⁾ na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti za roky 2012 a 2013; z toho důvodu nejsou údaje před rokem 2012 srovnatelné

⁷⁾ výpočet emisí u REZZO 3 ovlivněn v roce 2012 novou metodikou s novou sadou emisních bilancí